ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

5 динара

БРОЈ 1275

4. 6. 1976. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXVII

КОМПЛЕТАН СТРИП „ИНСПЕКТОР ДЕН"

Ripley

Веровали или не!

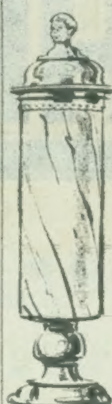

ФРАНЦУСКИ ГЕНЕРАЛ

АРМАН ЛУЈ Д' ПИЈСЕГИР

1751–1825) ДОБИО ЈЕ КАО МИРАЗ 1.200.000 ФРАНАКА КАД СЕ ОЖЕНИО КЋЕРКОМ БЛАГАЈНИКА ФРАНЦУСКЕ ФЛОТЕ. НЕКОЛИКО ГОДИНА КАСНИЈЕ, КАД ЈЕ ЊЕГОВ ТАСТ ЗАПАО У ДУГОВЕ, ГЕНЕРАЛ ЈЕ ДАО ПОВЕРИОЦИМА ЦИТАВ ПРИМЉЕНИ МИРАЗ ЧИЈА БИ ВРЕДНОСТ ДАНАС ИЗНОСИЛА **ПРЕКО 8 МИЛИЈАРДИ СТАРИХ ДИНАРА.**

Пехар

КОЈИ ЈЕ 1666. ПОКЛОНИО ГРАДУ ФРАНКФУРТУ НА МАЈНИ (НЕМАЧКА) ИЗВЕСНИ МАТИЈАС БАНСА КАО МИТО ДА БИ ДОБИО ДОЗВОЛУ ЗА ОТВАРАЊЕ АПОТЕКЕ, БИО ЈЕ НАЧИЊЕН ОД РОГА КИТА НАРВАЛА **КОМЕ СУ ТАДА ПРИПИСИВАНА ЛЕКОВИТА СВОЈСТВА.**

РЕКА КОЈА НЕСТАЈЕ

РЕКА **БЕНУЕ** У КАМЕРУНУ ДОВОЉНО ЈЕ ДУБОКА ДА ПРИМИ ЧАК И ПРЕКООКЕАНСКЕ БРОДОВЕ – **А ИПАК ЈЕ СВАКОГ АПРИЛА ЊЕНО КОРИТО ПОТПУНО СУВО.**

Зграда

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У МЕЈДСТОУНУ, У ЕНГЛЕСКОЈ, САГРАЂЕНА ЈЕ 1549. ГОДИНЕ ДОБРОВОЉНИМ РАДОМ МЕШТАНА И СВОЈОЈ НАМЕНИ СЛУЖИЛА ЈЕ **322** ГОДИНЕ.

МАЧКА

НЕЛА ХОЏИНСА ИЗ БРЕМНЕРА (САД). СТВОРИЛА ЈЕ ДОМ СЕБИ И СВОЈИМ МАЧИЋИМА НА ВРХУ ДРВЕТА У ГНЕЗДУ ЈЕДНЕ **СВРАКЕ.**

1275/2

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● рубље од најлона, рејона и других синтетичких влакана лепи се за тело због електрицитета насталог услед трења.

● све до 15. века у Европи се приликом свечаних гозби стављао преко столњака, заправо дуж свих ивица стола, дуг комад платна, који је служио као заједнички салвет. Овим платном гости су брисали руке и уста.

● недавно је влада Уганде донела закон којим се забрањује лов на слонове. Предмети од слоноваче убудуће ће моћи да се праве од увезеног материјала или од слонова убијених са одобрењем.

● у близини Кероса, у Шпанији, налази се „кула од наслаганог камена" висока десетак метара коју називају „Апаш". Мада блокови камени ничим нису повезани, прича се да кула постоји већ десет хиљада година.

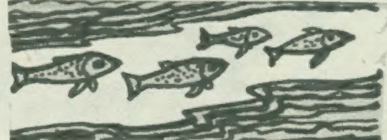

● европски градови дуго су ноћу осветљавани само у случајевима доласка високих гостију. Касни ноћни пролазници морали су сами да носе фењере и осветљавају себи пут кроз мрачне улице. У Бечу је, на пример, обавезно ношење фењера наређено 1461. године. Ноћно осветљење први је увео град Келн 1377. године, када су у њему постављена два улична фењера.

● у музеју Ермитаж, у Лењинграду, налази се сачуван најстарији познат тепих: изаткан је у пределу Алтаја између 400. и 300. године пре наше ере, а велик је 1x1,4 метар.

● река Левни у Велсу пролази целом својом дужином кроз језеро Лангорс. Па ипак, воде језера и реке се не мешају, чак ни рибе никад не прелазе из реке у језеро и обратно.

● четири истраживача, Американци Хелмут Хирш и Нико Спинели са Стенфорд универзитета и Британци Колин Блејкмор и Грејем Купер из Кембриџа, одгајили су неке мачиће у кутијама чији су унутрашњи зидови били облепљени вертикалним линијама, а неке у кутијама са хоризонталним линијама. Мачићи одгајени у кутијама с вертикалним линијама, када су изнети из њих нису видели хоризонталне линије и обрнуто. Закључак: у мозгу се у току учења према случају ствара одређена нервна ћелија. Мачићи који су одгајени тако да никад нису видели хоризонталне линије остали су без мождaних ћелија неопходних за примање ових линија.

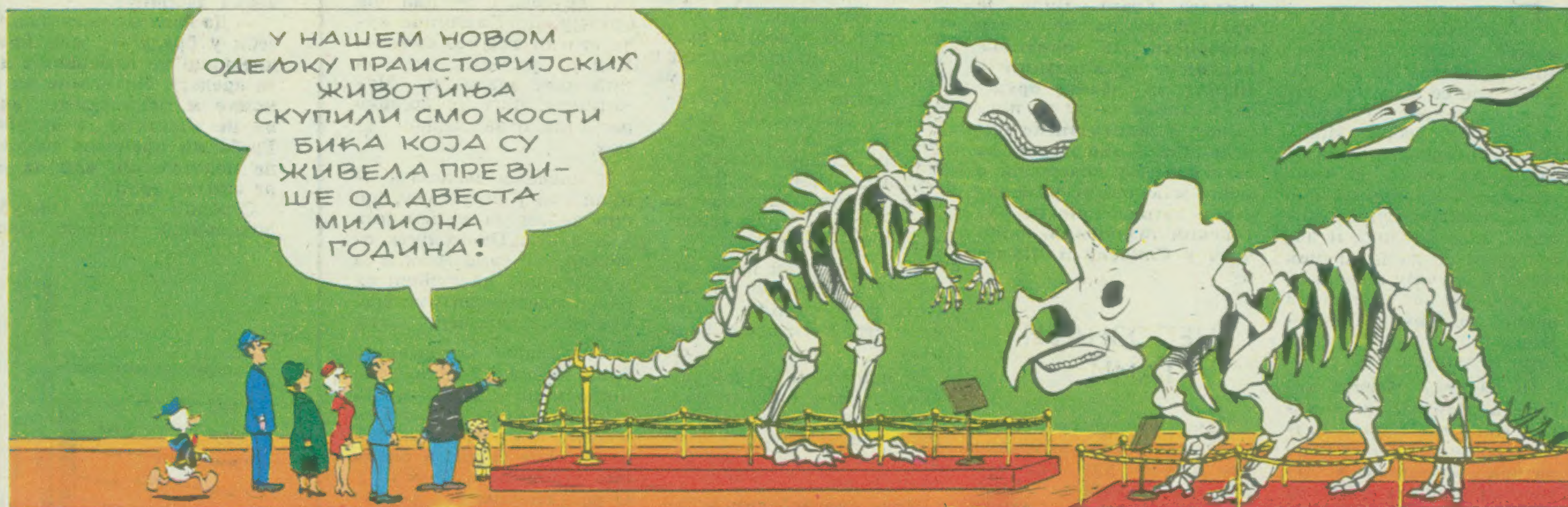
● реч тегет, назив за тамноплаву боју, долази од имене аустријског адмирала Тегетхофа који је 1866. године потукао код Виса италијанску флоту.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

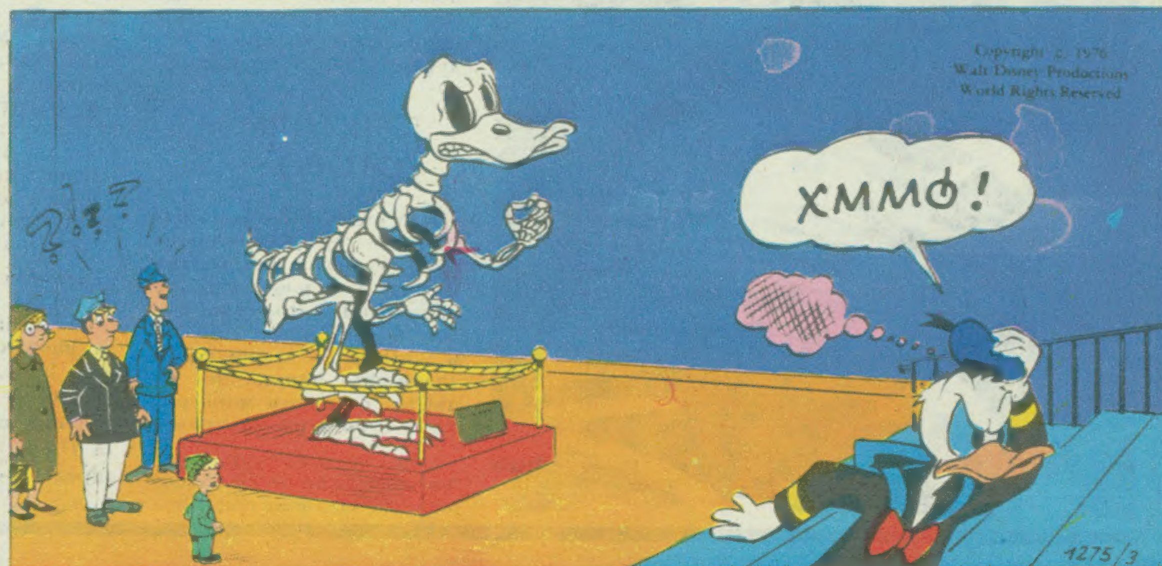

АКЦИЈЕ МАКЕДОНСКИХ ИЛЕГАЛАЦА

ЗЛАТО У ПОДРУМУ

ДОК ЈЕ У ГРАДУ ВЛАДАО ПОЛИЦИЈСКИ ЧАС, МИ СМО УПОРНО КОПАЛИ И СВЕ ДУБЉЕ ИШЛИ У ЗЕМЉУ ТРАЖЕЋИ БЛАГО КОЈЕ ЋЕ СПАСТИ МНОГЕ НАШЕ ДРУГОВЕ.

На раније предвиђеном месту срели смо се сви: Митко Кажиков, Ристо Кадилков, Митко Нодев, Исак и ја. Кућу, где се налазило закопано злато познавали смо веома добро. Ипак, ради сигурности, нисмо хтели да уђемо на улична врата. Планирали смо да се пребацимо преко високог, глатког зида и договорили се да ја кренем први. У случају опасности другови ће ме обавестити накашљавањем. А до полицијског часа остало је само 20 минута.

По задатку Месног комитета Партије, успоставио сам 1943. године везу са Јеврејима које су окупатори затворили у дуванској станици у Штипу претвореној у логор. Они су ми открили да су пре хапшења закопали злато у подрумима, дали ми пла нове својих кућа и дозволили да илегалци узму њихово благо. Било је предвиђено да се злато искористи за помагање партијске организације у Штипу, за набавку оружја, хране и одеће за илегалце и партизанске одреде. Злато, ако успемо да га откријемо, спасло би и многе македонске комунисте и затворенике по бугарским тамницама, нарочито у Сливену и Шумену.

НЕПОЗНАТИ У ТАМИ

Почео сам да се пењем, и тек што сам направио два корака уза зид, чуо сам накашљавање. Брзо сам се вратио и склонио у мрак. Напрежући очи, угледао сам у тами људску прилику. Извукао сам пиштољ, али ускоро се испоставило да је то случајни пролазник који ме није приметио.

Поново сам почео да се пењем. Зид око јеврејске куће где се налазило закопано благо био је висок преко три метра и с муком сам се успео на врх. Кад сам опкорачио зид, сав сам се претворио у уво. Свуда је владала тишина. Опасности нема, закључих. Скочио сам у двориште. Поново ослушкивање и чекање. Затим сам обавестио другове да је пут преко зида слободан.

Кад су се сви пребацили, у кућу смо ушли Исак и ја. Остали су чували стражу и одржавали везу.

У нацрту којег сам добио од Папе било је назначено место где је закопано злато: преко пута по друмских врата, испод гомиле угља.

Прво смо дебелим ћебадима прекрили подрумске прозоре и запалили петролејке а затим почели да копамо. Радили смо неуморно и после кратког времена ископали метар и по дубоку јаму. Тако нас је затекло свитање.

Иако смо вредно радили целу ноћ, нисмо открили ништа. Били смо утучени, не због узалудног труда већ због неизвршеног задатка. Али, договорили смо се да следеће вечери поново покушамо.

Сад смо копали на другом месту, јер смо мислили да је прва претпоставка била погрешна. Али, ујутро смо се повукли а да нисмо ништа пронашли.

Наставили смо и треће ноћи: надали смо се да смо на добром путу — копали смо упорно и све дубље ишли у земљу.

ЈОШ НИЈЕ ГОТОВО

Кад смо већ били на измаку снаге, у земљи се прво указа емајлирана шерпа, а у њој засијаше наполеони, петолирке, руски и аустријски дукати и талири, староримски златници, наруквице од дублеа с разним монограмима и богатим украсима!

Сад смо, узбуђени и радосни, чекали да се раздани и да кренемо код Благоја Мучете, инструктора у ЦК Комунистичке партије Македоније. Пошли смо кад је свануло. Злато смо носили Исак и ја, а испред, иза нас и са стране ишао је по један од другова с рукама на оружју. До Благојине куће стигли смо без сметњи. Кад је угледао око три килограм злата, на Мучетином лицу се појавио радостан и задовољан осмех.

И следеће вечери кренули смо у исту кућу, јер смо знали да у њој има још злата. Овога пута отишли смо само Исак и ја и у кухињи на дубини од око двадесет сантиметара, пронашли скривено злато.

Али, наша акција није била готова. Добили смо информацију да злата има у још неким јеврејским кућама. Зато је организовано више група, а радом смо руководили Исак и ја. О резултатима сам редовно обавештавао Веру Ацеву, инструктора у ЦК КПМ за подручје источне Македоније, и Благоја Мучету.

КАКО ДО СКОПЉА?

Сад, кад смо открили злато и сместили га на колико - толико безбедно место, пред нама је био још један важан задатак: требало је драгоцености пребацити у Покрајински комитет КПЈ за Македонију. **Предложено је да се злато одједном превезе аутомобилом у Скопље, али то није усвојено. Зато је договорено да се пренос до Скопља изврши у неколико наврата, и да сваки пут иде други човек.** За овај посао су одређени Методи Падров, Киро Адмарсов, Ристо Кадилков и други. У Скопљу, на уговореном месту, један друг би сачекао доносиоца злата из Штипа. И овај, други део акције изведен је пажљиво и без пропуста и благо је најзад стигло на сигурно место.

Део злата који је остао штипској партијској организацији искоришћен је за набавку оружја. Купљен је један митраљез, а нешто је потрошено за набавку опреме и лекова за II и III партизански одред.

В. Златев

Капак на торњу немачке подморнице У-505 отворио се и људи у тамним униформама искочили су и размилели се по палуби. Нису давали знаке да желе да се предају нити су истакли белу заставу. Уместо тога открили су топове, спремни да се бране, јер око њих, постављени у круг, стајало је неколико савезничких разарача.

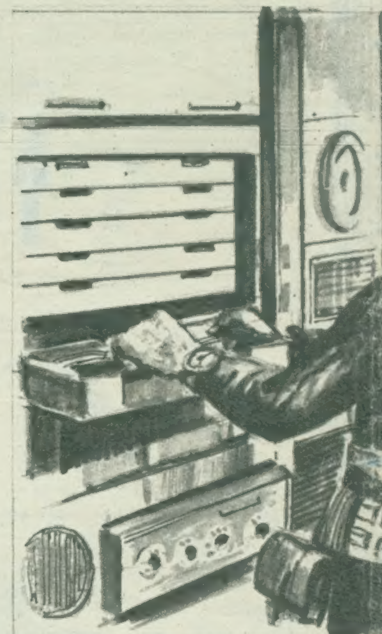
— Чамац у воду! — зачу се наређење са једног од њих.

Часак касније чамац с командосима био је у мору. Мотор је забректао и поручник Алберт Дејвид је дао знак кормилару. Овај је окренуо надесно и управио према подморници.

На „Де Шатлену" капетан Данијел Гелери, заповедник операције, био је веома забринут.

— До ђавола! — гунђао је себи у браду — **они проклетници не намеравају да се предају. Уништиће ми и момке и подморницу ако их не очистимо с палубе. Треба ми прецизно гађање по подморници, али да се не оштети труп!**

Стрелци засуше палубу подморнице усијаним оловом и немачки морнари попадаше као покошени. Из осматрачког торња одмах је стигло појачање али паљба није дозволила ни да се приближе топовима. Петнаестак минута касније Немци су одлучили да напусте подморницу. Преостала посада поскакала је у гумене чамце и нестала у таласима по којима је тукла ватра са бродова.

ШИФРЕ И ТОРПЕДА

Поручника Алберта Дејвида и његове људе чекао је тежак и опасан задатак: да се искрцају на непријатељску подморницу, заробе је и довезу као ратни плен!

Корист од успеха овакве акције била би непроцењива: немачке тајне поморске шифре, начин конструкције акустичног торпеда који се сам креће према броду помоћу сонара, мапе са локацијама немачких подмор

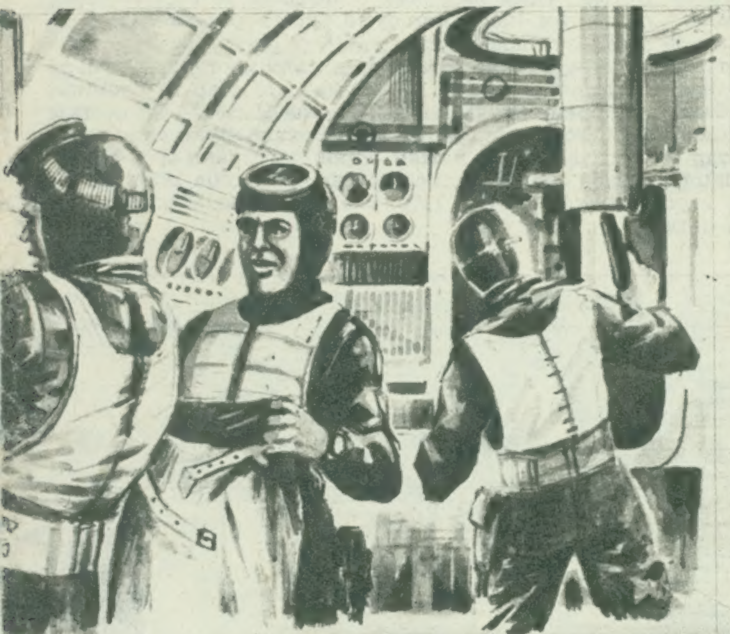
ОПЕРАЦИЈА У-505

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

ПОРУЧНИКА АЛБЕРТА ДЕЈВИДА И ЊЕГОВЕ КОМАНДОСЕ ЧЕКАО ЈЕ ЈЕДИНСТВЕН ЗАДАТАК: ДА СЕ ИСКРЦАЈУ НА НЕМАЧКУ ПОДМОРНИЦУ, ЗАРОБЕ ЈЕ И ДОВЕЗУ КАО РАТНИ ПЛЕН ПУН ДРАГОЦЕНИХ НЕПРИЈАТЕЉСКИХ ТАЈНИ.

ничких база пали би у руке савезника. На тај начин биле би спасене стотине хиљаде живота савезничких војника и многи бродови.

Када је маја 1944. капетан Данијел Гелери дошао на чело Јуришне формације 22. 8 специјализоване за противподморничко ратовање, указали су се повољни услови за остварење плана. Капетан је лично одабрао људи који ће водити

операцију. То су били: поручник Алберт Дејвид, затим Сам Вдолијак, Џо Тросино, Зик Лукосиос и Џим Картер, сви стручњаци за подморнице. Екипу је чинило још десет посебно обучених командоса.

Две недеље пошто је Јуришна формација 22.8 исловила из Норфока у Вирџинији у правцу подморничких вода источне Африке, капетан је позвао посаду. Рекао им је:

— Чека вас, као што зна те, специјална мисија. Потребна нам је неоштећена немачка подморница. Задатак је опасан и, као добровољци, имате још времена да се предомислите!

— Нико не жели да се повуче — одговорио је Дејвид пошто је погледао остале. — Али, нико од нас није никада био ни близу немачке подморнице... Они увек постављају темпиране бомбе и отварају вентиле за воду пре него што напусте подморницу!

Повољна прилика указала се када је Јуришна формација наишла на подморницу У-505.

БОМБА У ОРМАНУ

Кормилар је довезао чамац уз леву страну прамца У-505 и Дејвид је хитно конопац са куком на ограду палубе. Чим су се сви искрцали, скупио их је и рекао:

— Крма тоне и још не знамо да ли можемо да је одржимо на површини. Тросино и његови људи треба да нађу и позатварају вентиле и чеп-славине кроз које улази вода. Вдолијак и његови ће са мном да претражимо сваки кутак где би могло да буде темпираног експлозива. Картеру, ви испитајте прекидаче, полуге, цеви и све остало. Лукосиосе, нађи погонско одељење и гледај да ускоро добијемо светлост. Будите пажљиви, овде можда има још Немаца!

На мосту осматрачке куле Ал Дејвид затекао је само леш немачког морнара. Спустили су се у дубоку тамну утробу подморнице. Батерије су сабласно осветљавале мрачне просторије. Чуло се како вода куља и било је јасно да ће убрзо потонути ако не пронађу и зачепе отворе. Тросино је са људима похитао према крмном делу.

Тако су отпочели брзо темељно претраживање просторија из контролног одељења крчећи пут кроз тесне пролазе и кршевеви и жица. Пажљиво су пипали кроз воду и помрчину знајући да је читава подморница клопка.

— И даље тражите, само тражите! — Тросино је задихано довикивао људима.

Када су се приближили крми, вода им је досезала до појаса. Онда је један од морнара, Еди Бар, случајно открио отворе. Газио је кроз воду када га је снажан млаз скоро оборио. Док је покушавао да поврати равнотежу, млаз воде са супротне стране одбацио га је на преградни зид.

— Овамо! — узвикнуо је. **—Овде су отвори!**

Тросино се са осталима вратио кроз поплављени ходник одакле се чуо Баров глас. Пипали су клечећи у води сантиметар по сантиметар. Најзад су их пронашли и борећи се са снажним млазевима затворили и притегли лептире вијака.

Дејвид је повео екипу за демонтирање мина у кабину за везу. Пре но што су се машили иједног папира људи су морали све да претраже да би на време открили подметнуте експлозиве. Два уређаја нашли су у орманима, још два у столовима и један на нози столице.

Одједном се зачуло зујање и снажно брујање машина. Подморница се тргла унапред и електрично осветљење обасјало је просторију.

Дејвид је дао знак да се покупе документа. Није губио време у процењивању њихове вредности, трпао је све редом у велику гумирану врећу. Поручник је био више него задовољан. Међутим искрсло је нешто на шта није рачунао.

ВРАТИТЕ СЕ НА БРОД!

На осматрачком торњу Алберт Дејвид је извукао антену свог воки-токија и позвао разарач „Пилзбери":

— Хеји зове Блу Џеја! Хеји зове Блу Џеја!

— Примљено! — одговорио је капетан Флаерти.

— Очистили смо подморницу од експлозива, али се опасно нагињемо крмом. Пожурите са вучом. Морали бисмо да идемо са 10 чворова да бисмо остали на површини!

— Наш брод не може да вуче ту подморницу са 10 чворова! — одговорио је Флаерти. **— Већ сте извукли више него што смо очекивали. Документа су непроцењива. Сувише је опасно да још останете тамо. Вратите се на брод!**

Дејвид је оклевао. Погледао је на пучину Атлантика и разарач који је лењо кружио око њих. Поглед му се зауставио на „Гвадалканалу". Осмехнуо се и поново активирао воки-токи:

— Џиме, како би било да нас повуче носач? „Гвадалканал" сигурно може да вуче подморницу са најмање 15 чворова. То би било довољно да останемо на површини!

— Носач?! — запрепастио се Флаерти. **— Питај капетана Гелерија!**

Капетан се још више запрепастио. Носач је у формацији био пчела-матица коју су други опслуживали, а не радник који служи друге! Осим тога, већина његових авиона налазила се на задатку и носач је морао да буде спреман да их дочека.

С друге стране, капетан је желео неоштећену подморницу, а то је дуговао и људима који су ризиковали животе да је сачувају. Стога је ипак одлучио да носач авиона преузме улогу тегљача. Пет минута касније „Гвадалканал" је пловио према подморници.

НИСУ ОДАЛИ ТАЈНУ

Поручник је дубоко одахнуо када је маневар завршен и У-505 причвршћена својом крмом и прамцем за носач. Море је запенушало око „Гвадалканала" када су његове елисе поново прорадиле. Гвоздена ужад цвилећи су се затегла, подморница је уз трзај кренула. Њена потопљена крма лагано се дизала све док се читав стражњи део није нашао под безбедним углом од 10 степени.

— Успели смо! — довикнуо је Сам Вдолијак.

Сат касније поручник Алберт Дејвид и његова умор на екипа били су на „Пилзберију"! С палубе разарача пружао се чудан призор — велики амерички носач авиона вукао је уз свој бок немачку подморницу као китова женка младунче!

Неколико дана касније Јуришна формација 22.8 упловила је тајно, по мрачној ноћи, у луку Норфок.

Гумирана врећа у коју је поручник Дејвид потрпао поверљива документа са У-505 садржала је тајну књигу поморских шифара, књигу за дешифровање, тајни немачки план подморничких операција у Атлантском океану и мапе минских поља у Ламаншу. Захваљујући овим подацима америчка обавештајна служба била је у стању да протумачи немачке тајне поруке и наређења. Испитивањем подморнице сазнало се доста и о немачкој сонарној техници, уређајима за поринуће, топлотном торпеду и систему везе.

Б. Д.

МИНИ КВИЗ

1. Знате ли ко је био Мирон?
2. Шта је сампан?
3. Регеста је:
4. Да ли је водена пијавица животиња?
5. Шта је пунта?

ОДГОВОРИ:

1) Мирон је био хеленски вајар који је живео у 5. веку пре наше ере. Израдио је многе статуе али су сачуване само њихове копије из римског доба: Бацач диска (Дискобол), Марсија и Атина. Његова дела карактерише племенитост пропорција, изображена спретност и изразито жив покрет, што је значило новину у тадашњој грчкој скулптури; 2) Сампан је лађица која плови по рекама Јужне Кине и на којој се налази мала колиба за становање; 3) Регеста је хронолошки попис важнијих списа, писама итд. повеља са садржајем, даном и местом издања; 4) Водена пијавица је стуб пенушаве воде који проузрокује олујни извор кад се из облака спусти до водене површине; 5) Пунта је италијанска реч, а означава рт. Ова реч се често употребљава и у нашем Приморју.

КАО ЛАБУД БЕО

Лепоте! Уз реку, као лабуд бео,
Лежи Мостар и пун сунца, адиђара,
Сав трепти, и стреми с копљима
мунара,
Као да би небу полетети хтео.

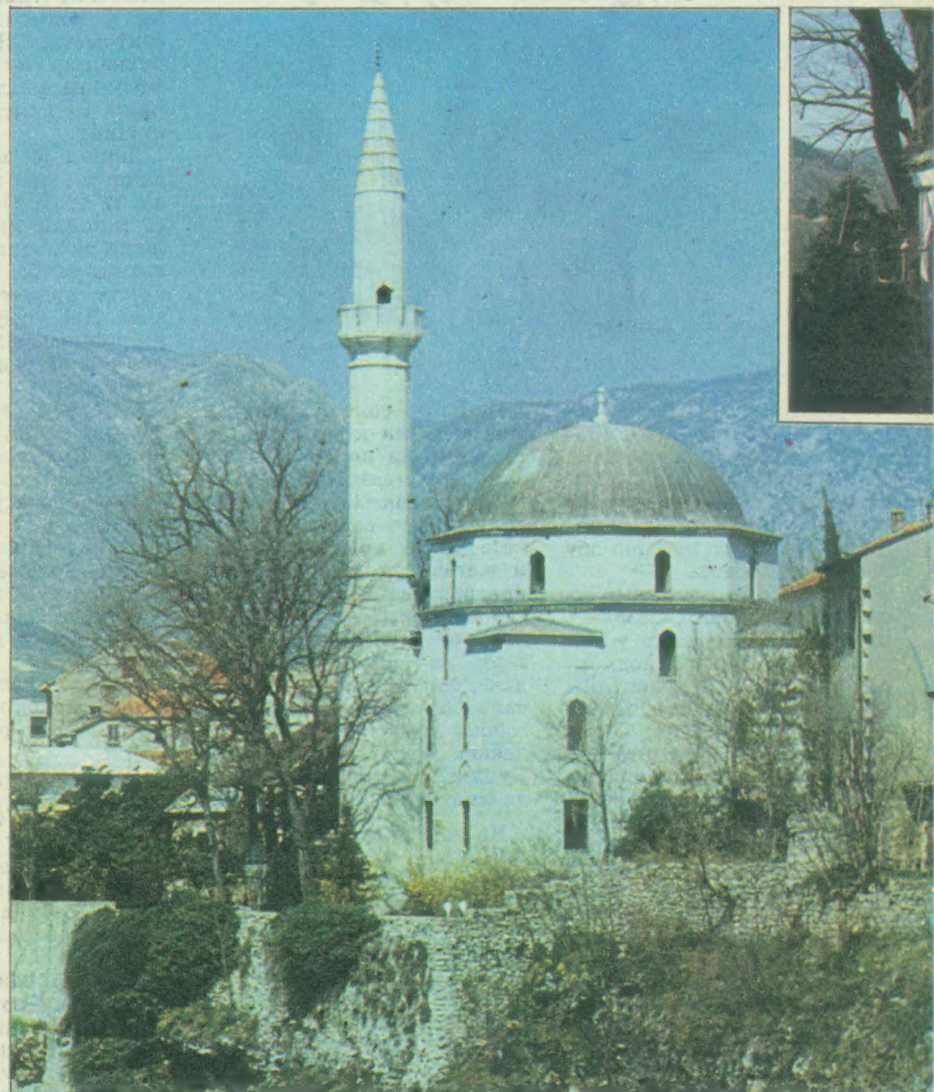
Алекса ШАНТИЋ

ГРАД СВЕТЛОСТИ И СУНЦА. — Мостар, град светлости и сунца, спада у „млађе" градове у нашој земљи. Према неким изворима основао га је Гост Радивој, великаш херцега Стјепана, а по другим, изградили су га Турци средином 15. века. У то време преко Неретве је подигнут дрвени мост који је висио на ланцима. С обе његове стране налазиле су се куле у којима су становали мостари — чувари моста — па је град по њима и добио име. Већ 1474. године Мостар се спомиње као седиште турског субаше а за време владавине Сулејмана II (1522—66) постаје утврђени град и резиденција херцеговачког санџак-бега. Захваљујући свом стратешком положају, Мостар је у 17. веку био важан војни, трговачки и занатски центар. Под турском влашћу остаће све до аустро-угарске окупације 1878. године када је постао седиште херцеговачког округа. Туђинске власти ослободио се тек по завршетку I светског рата.

КУЛА ХЕЛАБИЈА. — Уз сам Стари мост, на десној обали Неретве уздиже се кула Хелабија, средњовековна камена грађевина из 17. века. За време турске владавине у њој је била смештена војна посада која је град штитила од евентуалних напада са запада. У приземљу вишеспратне куле налазиле су се тамнице. Заједно са мостом Хелабија чини врло занимљиву архитектонску целину.

СПЛЕТ ИСТОКА И ЗАПАДА. — Посебну чар Мостара чини архитектура у којој се, можда више него другде, сукобљавају по садржини два тако различита стила: источњачки и западњачки. Тако рећи једна поред друге стоје грађевине на којима се опажају оријентални, византијски, псеудо-маварски и барокни утицаји. Стамбене зграде у оријенталном стилу најчешће су грађене од лаког материјала с темељима и приземљем од камена. Кров је обично од ћерамида. За зграду на слици прича се да је још у турско доба била коначиште, односно нека врста хотела.

ОКАМЕЊЕНИ ПОЛУМЕСЕЦ. — Уместо старог и несигурног дрвеног моста на ланце који је повезивао приобаље са залеђем, турски неимар Хајрудин почео је 1557. године да гради нов, од камена. Рад на витком, једнолучном мосту елегантних линија чији облик веома подсећа на полумесец, трајао је пуних девет година. Грађен је без везивног материјала, односно шљунка, малтера или цемента. Ширина моста је око 4,5 метара, висина (зависно од водостаја) 20 метара а дужина лука нешто мања од 30 метара. Камени блокови од којих је сагађен повезани су железним шипкама. Легенда каже да је по завршетку радова на мосту, пре него што су скеле скинуте, његов градитељ Хајрудин побегао из Мостара јер се плашио да лук није добро изведен. Међутим, преварио се: Стари мост, како га Мостарци данас зову, несумњиво представља ремек-дело неимарске вештине. О њему је чувени турски путописац Евлија Челебија оставио запис: „Ја, мали роб и најмањи прошао и обишао сам до сада шеснаест царевина, али овако високе ћуприје не видех."

НА СТРМИМ ХРИДИНАМА. — На левој обали Неретве, на стрмим хридинама што се надносе над увек зелену реку, у близини Старог моста налази се Коски Мехмед-пашина џамија. То је једнопросторна грађевина једноставне архитектонске композиције из 1617. године. Уметничку вредност овог типичног дела класичне турске архитектуре представља управо њена једноставност, осећај мере и пропорције. У дворишту испред Коски Мехмед-пашине џамије налази се један од најлепших шадрвана у Југославији (детаљ уз слику).

ТРИ И ПО ВЕКА БИШЧЕВИЋА КУЋЕ. — У најстаријем делу Мостара, у кривудавом, каменом поплочаном сокаку налази се Бишчевића кућа. Саграђена је 1635. године и представља типичан пример турске стамбене архитектуре. Просторије за становање налазе се на спрату готово целом саграђеном од дрвета. До спрата, односно отвореног простора, такозване „диванхане", воде уске дрвене степенице. Собе су ниске, са дрвеном таваницом, као доксат избачене над приземљем. У Бишчевића кући смештена је етнографска збирка из османлијског периода.

Снимци: Љ. Патрногић

Текст: О. Вукадиновић

ХОЋУ ДА УМРЕМ!

Пилот је могао да бира: жели ли да погине од метка или да се повинује наређењу младића и разбије авион о стење Сент Френсиса.

Било је око 11 часова пре подне једне лепе сунчане суботе новембра прошле године кад је зазвонио телефон на спортском аеродрому у северноамеричком граду Еванзвилу.

— Хало, овде Џек Џонсон! — зачуо је с друге стране жице пилот Ричард Морстон кад је подигао слушалицу. Који Џек, помисли Ричард и он се сети голобрадог деветнаестогодишњака, сина авио-механичара који је одржавао његову „цесну 150".

— Јесте ли то ви, Дик? — запита глас из телефона и не чекајући одговор додаде. **— Да ли бисте могли мало да ме провозате?**

— Зашто да не! — одговори Ричард.

Један часак касније жуто-зелени једномоторни двосед узлетео је с еванзвилског аеродрома.

Промени курс!

Казаљке на висиномеру показивале су једва 900 метара кад је Џек неочекивано извукао из џепа револвер и уперивши га на Ричарда наредио:

— Крени ка Кентакију!

— Хеј, одакле ти та пуцаљка? — упита зачуђено пилот.

— Ништа те нисам питао! — одбруси му младић са суседног седишта и додаде. **— Учини што сам ти рекао!**

Запањеном Ричарду није преостало ништа друго него да мали авион усмери у правцу југоистока. Изнад Падука, града удаљеног око 150 километара од Еванзвила, Џек је променио мишљење и наложио Ричарду да узме курс ка Мисурију. Ћутке, Ричард климну главом и послуша наређење. Плашио се да би младић могао да повуче ороз.

Читавих двадесет минута прошло је у мучном ћутању и управо кад су почели да се приближавају планинским врховима Сент Френсиса, Џек се некако чудно осмехну. Ричард осети како га подилази језа.

Чврсто држећи у десној руци револвер, Џек левом полако откопча појас и нареди пилоту да учини исто. Затим промуклим, дрхтавим гласом једва чујно рече:

— За неколико секунди бићеш мртав! Умрећеш заједно са мном!

У првом тренутку Ричард је био толико запрепашћен да готово није могао да поверује у оно што је управо чуо. Али, младић је и даље мрмљао речи из којих је Ричард ту и тамо могао једино да разабере „смрт, умирање".

Изобличена лица, бескрвних усана чији су крајеви нервозно подрхтавали, Џек процеди уз само Ричардово ухо:

— Бирај: хоћеш ли да умреш од метка или ћеш се размрскати о стене?

С неверицом, Ричард је зурио у као креч бело лице и очи које су сјале неким необичним жаром. Тек сада је схватио да није реч ни о каквој суровој шали већ да је Џек Џонсон изгубио разум! Знао је да би било узалудно убеђивати га да одустане од те сумануте идеје, да га моли, преклиње. Био је немоћан, потпуно немоћан, препуштен на милост и немилост младићу помрачена ума.

С метком у рамену

У кабини се није чуло ништа осим брујања „цесниног" мотора и убрзаног дисања младића с револвером. Грчевито стежући команде авиона тако да су му прсти на рукама сасвим побелели, Ричард се није усуђивао ни да га погледа.

Изненада, Џек повика:

— Спусти се доле! Одмах!

Ричард се стресао као да га је одједном обузела грозница и гурну ручицу до краја. Авион се нагну улево и поче да понире. Готово истовремено младић подиже револвер у висину Ричардове слепоочнице. Времена за оклевање више није било: пилот нагло пусти команде, муњевито се окрете и свом снагом удари одоздо Џека по руци.

Два човека отпочеше огорчену борбу у тесној кабини. У међувремену је авион пропадао: 800, 650, 500,400 метара... Земља је била све ближа.

Одједном, вероватно услед гушања и удараца, врата са Џекове стране се нагло отворише и јака ваздушна струја повуче младића напоље. Он инстинктивно пружи руке да се ухвати за нешто и притом притисну обарач: из цеви сукну пламен и Ричард осети страховит бол у десном рамену скоро у истом тренутку кад му до свести допре језив урлик младића који је нестао кроз отвор.

Неколико секунди, Ричард није могао да се помери од ужасног бола који му је раздирао раме а онда, видећи да му до земље није остало више од стотинак метара, нагло повуче ручицу ка себи. Мотор заурла, авион се пропе а онда послушно поче да се пење. Низ лице двадесет шестогодишњег пилота почеше да се сливају сузе.

Десет минута касније мала „цесна" слетела је на пољану у близини града Кејп Жирардо.

* * *

Истрага коју је полиција спровела показала је да је млади Џек Џонсон патио од тешких депресија и да је то био његов трећи покушај самоубиства.

О. В.

СЛУГЕ ДРЖАВНЕ

Поробљена Србија није имала свој новац. У кратким предасима између битака првог и другог српског устанка против Турака (1804—1815) било је много пречих послова од ковања новца. Плаћање је вршено аустријским бакарним, сребрним и златним новцем и руским рубљама.

Најзад је 1869. године исковано бакарног новца у вредности 734.737 динара, а сребрењака у вредности од 6 милиона динара, док се од 1879. производе први српски златници. Тада су у оптицају били златници од 20 и 10 динара, сребрњаци од 5, 2, 1 и 0,50 динара и бакарни новац од 5, 2 и 1 паре.

Ковање је поверено Кредитном заводу Француске. Сагласно пословним обичајима, стари гувернер Кредитног завода Л. Фремије понудио је тадашњем министру финансија Србије Владимиру Јовановићу такозвану гратификацију (проценат од цене израде новца). Одређена је и свота за српске чиновнике који су учествовали у овом послу.

— Одбијте од погодбе ту суму — рекао је министар Јовановић гувернеру, **— те ће тако држава имати користи, јер сви смо радили по дужности, као слуге државне.**

Није остало записано да ли је стари Фремије био зачуђен одговором, али је учинио по налогу српског министра.

Dik Browne

ХОГАР СТРАШНИ

СУСРЕТ У ТУНДРИ

Човек и вук гледали су се знајући да их чека борба на живот и смрт. Тада је Рон Ро решио да први нападне.

Маја 1974. године почели су радови на нафтоводу преко Аљаске. Моје градилиште, Галбрајт Лејк, налазило се на најсевернијим обронцима Бруксових планина. Радио сам у ноћној смени и једног јутра одлучио сам да после рада не спавам, већ да кренем с фотографским апаратом и снимим околину.

Мада је било тек четири ујутру, напољу се лепо видело. Био сам задовољан што ћу донети лепе снимке, које сам намеравао да пошаљем својима код куће и на опасност нисам ни мислио. Ишао сам утабаном стазицом, што је водила преко неких јаруга и брежуљака и весело звиждукао неку песмицу када сам угледао рогове карибуа. Готово побелели од сунца, представљали су диван примерак. Били су дугачки више од једног метра а имали су шест парожака од којих су два била окрњена. Претпостављао сам да ту леже још од прошле године, од времена када ове дивне и снажне животиње мењају рогове. И не размишљајући много понео сам их са собом.

ГДЕ СУ ОСТАЛИ?

Ходао сам скоро цео сат кад сам на удаљености од педесетак метара угледао вука. Кретао се својим карактеристичним скакутавим ходом, својственим вуковима и којотима покушавајући да ми препречи пут. Ко зна колико ме је дуго вребао а ја га, због непрегледног терена, нисам приметио. Стао сам. Вук је наставио да се креће и зауставио се тек кад се нашао тачно испред мене.

Погледом сам прелетео околину тражећи остали део чопора. Нисам га видео. Километрима унаоколо није било ниједног дрвета на које бих могао да се попнем, а од оружја имао сам само један џепни ножић, ако не рачунам рогове карибуа.

Грозничаво сам размишљао шта да радим. Некако као у магли сећао сам се приче да вукови скоро никад не нападају први. Међутим, вук преда мном изгледао ми је сувише опасан да бих у то поверовао. Ипак, одлучио сам да, уколико ми то уопште буде могуће, не покажем да се бојим...

Не бих могао да кажем колико смо времена остали тако лицем у лице: десет, тридесет секунди, или можда и цео минут. На бекство нисам могао да мислим, налазио сам се више од три километра удаљен од логора. Остало ми је једино да први нападнем и да му тако покажем да га се не плашим.

ОЧИ У ОЧИ

Одлучио сам да пробам са роговима карибуа: били су тешки, а њихови оштри врхови убојити. Само, морао сам да водим рачуна да га ударим у бок, јер за ударац у главу рогови можда не би били довољно снажни. Још кад бих у левој руци имао ножић...

Одједном вук који се налазио на падини изнад мене, крену описујући полукруг.

Тог тренутка одбацио сам помисао да употребим ножић.

Пошао сам у правцу логора, али сам при том пазио да раздаљина међу нама остане иста. Вук изненада стаде. То сам исто учинио и ја.

Вук је поново почео да описује кругове. И ја сам кренуо. Он се зауставио. Ја такође. Посматрали смо се. Каква животиња? Његове дуге, снажне и хитре ноге биле су чудесно прилагођене за трчање по тундри. Имао је сивожуту длаку и чинило ми се да има најмање 35 килограма: свега половину моје тежине, а ипак довољно да ме савлада ако га дочекам неспреман.

Сад сам ја први кренуо. Помакао се и он. Трудио сам се да сву своју пажњу концентришем на оружје у руци. Понављао сам: „Право у слабине, иначе ако га удариш у главу рогови ће се сломити".

Звер је стала, и ја сам се зауставио. Седео је лево од мене, удаљен једва педесетак метара. Дао бих све што имам да сам могао да знам шта је у његовој глави. Очигледно, вук се није бојао човека, једноставно зато што га није познавао. Ескими на северу и Индијанци на југу били су сувише далеко да би их познао.

Нисам могао да бескрајно овако стојим и чекам. Али, тек што сам начинио први корак, кад животиња скочи. Њен скок је био тако нагао, да сам ја, изненађен, остао с једном ногом подигнутом у ваздух. Чим сам се прибрао наставио сам да ходам. Вук је још стајао, посматрајући ме. Длака му је била накострешена. Одједном синула ми је мисао: почеће да режим. Пажљиво сам погледао рогове карибуа. Били су мало сувише дугачки да би се њима задао брз ударац, мало гломазни за борбу прса у прса....

ПОЧЕО САМ ДА РЕЖИМ

Изненада, звер полете на мене. Нисам устукнуо, чак сам јој пошао у сусрет и даље режећи, можда мање одлучно него малочас. Налазили смо се удаљени једва од другог десетак корака. Протекло је пет секунди. Нема више двоумљења, ја морам први да нападнем.

Стежући рогове у руци, наставио сам да му прилазим. Још мало, још само мало... А тада вук одскочи у страну и стаде да се повлачи. Раздаљина између нас опет је била педесетак метара.

Мало ми је лакнуло: вук је одступио, значи уплашио се, барем мало се уплашио. Приметио сам да се тресем, мада сада за то није било разлога.

Поново сам кренуо ка логору, удаљујући се од вука који је опет почео да описује кругове, крећући се тако да му ветар увек доноси мој мирис. Помислио сам у једном тренутку да убрзам корак, али сам одустао да животиња не би осетила мој страх. Раздаљина међу нама била је сада неких 75 метара и више нисам могао да видим да ли му је длака још накострешена. Застао сам. Посматрали смо се најмање један минут, затим сам се поново окренуо и кренуо према логору.

Више се нисам заустављао. За све то време размишљао сам шта да радим ако ме вук стигне и нападне. Одлучио сам да причврстим ножић за врх једног парошка. Међутим, нисам желео да се заустављам и да то радим одмах, већ само ако ме нападне. Вук је пратио мој траг, њушио, подизао главу, тражио повољан правац ветра. Ускоро сам се нашао у некој јарузи и изгубио га из вида.

Наставио сам да ходам. Прошло је још пет минута а вук се није појављивао. Убрзао сам ход. Ни после петнаест минута хода вука није било.

Ускоро сам осетио пријатан мирис печене сланине. Значи, логор је близу. Екипа се спремала да доручкује.

За тренутак сам застао питајући се шта да урадим са својим „оружјем"? Да га понесем кући као успомену? У сваком случају заборавити га никад нећу.

Отворио сам шаку, а рогови карибуа разбили су се у парчиће као да су били од стакла...

Рон Ро

НЕСТАШНА ЖИПСИ

Недавно је Жипси, женка павијана из зоолошког врта „Кап" у Јужној Африци, побегла и на улицама направила прави русвај. Прво је налетела на једну пиљарницу и из ње почела свом снагом да бомбардује пролазнике поморанџама слажући се уз њих бананама. Кад је исцрпла сву залиху, мајмуница је, на страх и трепет пролазника, пројурила главном улицом да би се, ко зна како, зауставила у полицијској станици где је, на запрепашћење ужаснутих полицајаца појела све што су они донели себи за доручак. Тек када се добро најела, мирно се повукла у један угао. Пошто су се мало прибрали, полицајци су позвали чуваре зоолошког врта који су своју миљеницу одвели.

ТРКА СТАРАЦА

Највећа аутомобилска трка на свету од 1908. године почеће 27. маја ове године. Трка је организована поводом две стотине година независности САД. Учесници ће морати да превале пут од Париза до Њујорка, а преко Брисела, Берлина, Москве, Новосибирска, Хабаровска на Амуру, Токија, Сан Франциска, Чикага и Детроита... Све у свему, такмичари ће превалити 22 хиљаде километара. У трци ће моћи да учествују само возила — старци, то јест возила стара нај-

Јачи од океана

ЦЕЛЕ НОЋИ, ДОК ЈЕ »ЕРИХ ЦРВЕНИ« ЈЕЗИВО ШКРИПАО ОДОЛЕВАЈУЋИ НАЛЕТИМА ВЕТРА И МОРА, СТЕН НИЈЕ МОГАО ДА ЗАСПИ СТРАХУЈУЋИ ДА БРОД НЕ ПОТОНЕ. А НЕКОЛИКО САТИ КАСНИЈЕ ТО СЕ И ДЕСИЛО!

У сутон 21. марта 1973. године из луке у Норфоку, у Вирџинији, испловио је теретни брод „Ерих Црвени“ натоварен тонама каменог угља које је требало да допреми до Ливерпула. На командном мосту стајао је капетан Цен Ото Харсем, снажан човек, високог стаса и избораног лица, који је забринуто посматрао узбуркано море. Знао је да у то доба године таласи могу бити високи и неколико метара и да изненадне олује у том делу Атлантског океана нису ништа необично.

И заиста, око 11 часова увече ветар је почео снажно да дува наговештавајући невреме. Зато је капетан издао наређење да се затворе сви поклопци на палуби и да се 29 чланова посаде склони у своје кабине. Међу њима био је и двадесет трогодишњи механичар Стен Габриелсон којем је ово било прво путовање на прекоокеанском броду. А пре него што се укрцао на брод понео је неколико флаша вискија да би почастио своје нове пријатеље јер му је сутрадан био рођендан.

— Ако ветар настави овако да дува, ништа неће бити од твог славља — рекао му је млад морнар који је седео на кревету до њега. **— Овај брод је веома стар, вода ће ипак продрети у њега па ћемо зато све време морати да је избацујемо.**

Целе ноћи, док је брод језиво шкрипао одолевајући налетима ветра и мора, Стен није могао ока да склопи, нетремице је гледао у таваницу, размишљао о својој породици која је остала у Норфоку и страховао да брод не потоне.

Када је свануло, таласи су постали још већи. Преливали су се преко палубе и носили са ње конопце и бурад. **Вода је почела да продире и у унутрашњост брода па је зато капетан Цен одлучио да се врати у Норфок. Али, управо тада, док је окретао брод један огроман талас га је ударио с бока, развалио већ дотрајалу палубу и сручио се на тоне угља. Брод се опасно нагнуо на страну и после неколико минута, због наквашеног терета, почео је да тоне.**

Безуспешно трагање

Стен је навукао појас за спасавање, сишао низ лествице од ужета и ушао у мали жути чамац. Његови другови сместили су се у велики чамац и журно веслајући почели да се удаљују од брода који је тонуо.

— Буди миран, младићу — Стен је гласно говорио самом себи док га је страх стезао око срца. **— Ускоро ће те пронаћи спасиоци. Уосталом, ово је твоје прво путовање.**

Али, хладна вода почела је да се прелива преко ивице и убрзо је прекрила дно чамца. Стен је осетио како почиње да се смрзава. Укоченим рукама избацивао је воду из чамца али снажан ветар ју је поново враћао. Вода му је улазила у уста и потпуно му наквасила одело, косу, лице.

„Обалска стража ће ме ускоро пронаћи“ — мислио је Стен. **„Пре него што је брод потонуо, капетан је послао сигнале за помоћ. Сигурно ћу остати у мору само неколико часова“.**

Заиста, обалска стража примила је сигнале са „Ериха Црвеног“ али им после неколико сати трагања нису успели да пронађу бродоломнике.

Хладноћа је постала несносна и Стен никако није могао да се заштити од ње. Сео је на ивицу гуменог чамца, рукама је стезао ужад која су ишла дуж њега, повио се мало унапред и у том положају покушавао да заспи.

Кад је почело да се смркава, изненада је кроз хујање ветра разазнао неки звук. Било је то брујање авионског мотора. Јасно је угледао летелицу на хоризонту како кружи изнад места где је брод потонуо. Скинуо је појас за спасавање и почео њиме да маше. Али, пилот је окренуо авион у супротном правцу и нестао са видика.

„Знам да ћеш се вратити, чим сване... Не можеш ме овако оставити“ — младић је избезумљено викао док је бука таласа заглушивала његов глас.

Зар ме не видите?

Следећих неколико сати провео је у бунилу, од хладноће се потпуно укочио. А када је случајно отворио очи угледао је светлост неког јаког рефлектора. Спасиоци су стигли и претраживали морску површину.

„Овде сам! Зар ме не видите“, чинило му се да виче а, у ствари, само је отварао уста. Глас није излазио из његовог исцрпљеног тела.

И управо када је помислио да је спасен, јер се снажан фар окренуо према њему, осветљавајући море десетак метара од чамца, изненада, светлост је — утрнула. Потпуно обесхрабрен, Стен је клонуо на дно чамца, у воду из које му је вирила само глава. Тако је заспао.

Пробудило га је сунце. Покушао је да се покрене али цело тело му је потпуно било укочено. Док је покушао да се придигне, велики талас гурнуо је у гумени чамац и повукао Стена са собом. Када је изронио из воде, чамац је био далеко од њега.

Било му је потребно неколико сати док је успео да доплива до његове ивице и последњом снагом пребаци се преко ње.

Трећег дана у подне, после 70 часова колико је Стен провео у води, спасиоци су угледали на мору које се смирило, једну жуту мрљу. У гуменом чамцу пронашли су смрзнутог младића који је једва давао знаке живота.

А када је дошао свести у топлој бродској кабини прво што је Стен зачуо биле су речи старог капетана Цена који је, заједно са осталим члановима посаде, већ првог дана био спасен:

— Знао сам да ћеш издржати и тако положити овај тежак испит за поморца. Иако су остали тврдили да си се утопио, веровао сам да твоја воља може да буде јача од таласа и ветра. И честитам ти рођендан!

Б. Ј.

мање шездесет година. Међу првима пријавили су се возачи једног „бјунка“ из 1909. године, „воксала“ из 1912. „фиата“ из 1909. и „поп-толеда“ из 1906. године.

наука

ПРАЧОВЕК КАО ХИРУРГ

Приликом ископавања гробова који потичу из средњег каменог доба, у долини реке Дњепар (СССР) пронађене су 23 људске лобање које су привукле пажњу антрополога.

На теменој кости лобање неког старијег мушкарца пронађен је отвор пречника 2 сантиметра који је начињен „хируршким ножем“. Такође је утврђено да је после операције — пацијент живео још пола године. По свему судећи, болесник је имао вртоглавицу па су зато хирурзи каменог доба одлучили да изврше операцију, наравно, неким каменим оружјем.

ФОКЕ ДРЖЕ РЕКОРДА

Фоке су шампиони у роњењу, како су утврдили француски биолози на Антарктику. На леђа фока причврстили су посебне инструменте којим су мерили телесну температуру, број срчаних откуцаја и колико могу да роне. Утврдили су да су се оне спуштале до дубине од 350 метара, што представља рекорд у роњењу сисара, да могу да се задрже под водом више од једног часа и за то време превале 30 километара.

АНРИ IV

КАТАРИ

1 Половином 16. века француски краљ има прилично малу власт над племићким породицама које стварно управљају земљом и често замећу кавгу око територија или кују завере једни против других. Тек што је изишла из освајачких ратова у Италији, и то поражена, Француска ступа у верске: католици и хугеноти оспоравају једни другима право на вероисповест. Католици су надмоћнији, поготову после удаје кћери Анрија II за шпанског краља Филипа II, чиме је мало ублажено вековно ривалство између ове две земље.

2 Анри Бурбонски био је краљ од Наваре. За разлику од слабуњавих синова Анрија II, био је не само висок и снажан, него и краљевског држања. Као вођу хугенота волели су га и поштовали не само његови ратници, већ и противници јер никада није дозвољавао да страдају невини и пуштао је народ да се склони из градова које је нападао. Добијао је битку за битком, али никада није палио ни пустошио и зато се догађало да му се тврђаве предају без борбе!

3 После смрти Анрија II, његови синови Франсоа II, Шарл IX и Анри III попеће се редом на француски престо. Али, праву власт има њихова мајка Катарина Медичи која не преза ни од чега: пет дана после удаје своје кћери Маргарете за хугенота Анрија Бурбонског, она ће наредити страховит покољ хугенота. Та крвава ноћ између 23. и 24. августа 1572. названа је по празнику светог Вартоломеја — Вартоломејска ноћ. Од тада је Анри Бурбонски живео на француском двору тако рећи као заточеник.

4 Превртљиви Анри III био је разапет између утицаја свог саветника, једног хугенота, и мајке: прво је против хугенота издао Немурски едикт 1588, а затим наредио да се погубе неке католичке истакнуте личности, због чега га је папа екскомуницирао из цркве. Када је у Паризу избила побуна, умало није страдао од беса народа ситог тираније па је зато свом зету Анрију Бурбонском хитно обећао наследно право на француски престо. Није стигао да повуче обећање јер га је већ следеће године убио један фанатични католик.

НИН КРВАВИ ПИР

5 **Анри Бурбонски је рођен 1553. године у Поу, у покрајини Беарн и зато је добио надимак Беарнез.** Све до Вартоломејске ноћи, после које је био заточеник на двору, водио је хугеноте у борбама против католика. Али борбе нису престале ни када је, после убиства Анрија III, законским путем ступио на француски престо, под именом Анри IV. Зато је морао да се лати оружја: 1589. године побеђује у бици код Арка, а 1590. код Иврија, затим се нашао пред капијама Париза...

6 Симпатије Парижана, углавном католика, треба, међутим, тек задобити, а то се не постиже оружјем и Анри ће направити потез који је у први мах био можда тешко разумљив: преобратиће се у католика. Речи којима је пропратио тај свој поступак, остале су забележене: **„Париз, вреди једне мисе!" Али, Анри IV је учинио и нешто више. Нантским едиктом који је објавио 1598, дозволио је хугенотима слободу вероисповести — а било је и крајње време јер су верски ратови, после 36 година довели Француску на руб понора.**

7 Тако је **Анри IV. вешто балансирајући између католика и хугенота** који су крвљу и сплеткама упропастили и онако разједињену земљу, започео ново раздобље. Помагали су му сјајни **администратори**, људи који су водили управу, финансије, трговину. Један од њих био је Сили, по чијој је замисли прокопан бриарски **канал, први вештачки пловни пут у Европи дуг 56 километара који спаја** Сену са Лоаром. Истовремено, граде се нови путеви и поправљају стари, трговина опет почиње да цвета и у земљи полако почиње да се успоставља трајни ред. За Француску, то су златне године... Шест година после почетка радова на бриарском каналу, 1616, **Анри IV пада смртно погођен у париској улици Фероније, али оно што је дотле учињено било је довољно за препород и уједињење Француске.**

НЕОБИЧНО ОТКРИЋЕ ДАНСКИХ АРХЕОЛОГА

ЉУДИ ИЗ МОЧВАРЕ

ЛЕКАР ИМ ЈЕ РЕКАО ДА НЕМА СМИСЛА ТРАГАТИ ЗА УБИЦОМ МЕЂУ МЕШТАНИМА, ЈЕР ЈЕ ЗЛОЧИНАЦ МРТАВ ВЕЋ ДВЕ ХИЉАДЕ ГОДИНА!

У селу су сви говорили само о лешу непознатог мушкарца пронађеног у мочвари. Да ли је то поштаркин муж који је нестао пре неколико недеља? Или, можда, онај странац кога су последњи пут видели како се бесомучно свађа са власником хотела?

Ово страшно откриће начинили су копачи тресета и одмах позвали полицију. А она је свакако одмах увидела да нешто није у реду: око врата човека, иначе потпуно голог, налазило се чврсто затегнуто парче конопца!

Али, тек када је стигао лекар, иначе у слободно време археолог аматер, ствар се разјаснила и село је одахнуло. Он је рекао да нема смисла трагати за убицом међу мештанима јер је жртва мртва — већ две хиљаде година!

Нико није веровао

Нико није могао да поверује у тврђење лекара јер је тело убијеног било потпуно очувано, као да га је живот напустио тек пре неколико дана или седмица. Кожа и мишићно ткиво под њом одржали су се у тако савршеном стању да се на лицу примећивала необријана брада и зачетак малог чира!

Тело је нађено у мочвари Ворсе у близини села Биндеруп на северном делу Јутленда, у Данској. Пре више година, тачније 1952, на југу Јутленда у мочвари Домленд нађено је тело четрнаестогодишње девојчице положено у плитак гроб. Према неким чињеницама које су нађене на лицу места, научници су закључили да је девојка доведена завезаних очију до баруштине и нага удављена у води не дубљој од пола метра и најзад затрпана тресетом.

Значи, још једно неразјашњено убиство старо скоро две хиљаде година — јер су научници израчунали да је девојчица лишена живота почетком првог века нове ере! Њено тело показивало је трагове насиља и било потпуно сачувано, као да је злочин сасвим недавно извршен.

У данским мочварама до сад је пронађено неколико стотина људских тела изванредно сачуваних захваљујући хемијским особинама тресета. Они су помогли археолозима да боље упознају живот људи који су у доба процвата и пропасти Римског царства насељавали непознат, тајанствен и хладан север Европе.

Човек из Толунда

Али од свих поменутих открића, најзначајније се догодило 1950. године када је у близини села Толунда пронађено тело нагог мушкарца који је имао на глави шиљату кожну капу, кајиш око паса и чврсто стегнуто уже око врата. „Човек из Толунда", како су га одмах назвали по селу где је пронађен, изгледао је као у тренутку смрти, изузев што су минерали, којима треба захвалити што је тело тако сачувано, изазвали боре на његовом лицу и уштавили кожу

„Човек из Толунда" ископан је заједно са тресетом у коме се налазио уз помоћ џиновских машина и тако, с гробом и околним земљиштем, пренет на један научни институт. Аутопсија је потврдила да је „Човек из Толунда" заиста убијен, боље рећи принет на жртву боговима.

Али, за разлику од осталих људи из гвозденог доба пронађених у Данској, који су били конопцем задављени на истом месту где су и сахрањени, „човек из Толунда" је био претходно обешен.

Детаљна научна испитивања његовог тела открила су низ занимљивих чињеница: део кости ноге, подвргнут анализи помоћу карбонске методе, показивао је да је човек живео пре два миленијума, а преглед зуба да је имао 30 година. Шта више, контрола усне дупље показала је запаљење десни, што је значило да је „човека из Толунда" у тренутку смрти — болео зуб!

Анализа садржаја желуца установила је да је 12 часова пре смрти човек јео овсену кашу, што је доказивало да су становници северних области Европе у то доба већ почели да обрађују земљу и знали су за јечам.

Нежне руке

Истраживања данских научника увећала су знање о човеку из гвозденог доба. Већ у то време, утврдили су они, постојала је владајућа класа за коју су други радили — јер руке и прсти неких мушкараца, чија су тела нађена у мочварама, биле су нежне и глатке — што је казивало да се никада нису бавили физичким радом.

Већ у то време жене су желеле да се међу собом разликују: једна је плела косу у кике, друга чешљем качила своје дуге власи, трећа била одевена у свчју кожу а четврта у ткану хаљину.

На несрећу, у почетку нису могла да буду сачувана сва пронађена тела „људи из мочваре", било зато што су оштећена непажљивим ископавањем или што су се распадала при додиру са ваздухом. Зато су научници предузели мере да спасу највредније открића, као што је, на пример, глава „човека из Толунда". То им је најзад пошло за руком и она се налази изложена у музеју у централном Јутланду, привлачећи сваке године хиљаде посетилаца.

Јер то је, како је рекао археолог П. В. Глоб, „најбоље мумифицирано лице сачувано из антике. Смрт тог човека била је насилна, али он је и у последњем часу успео да сачува ведар и смирен лик".

С. К.

АНЕГДОТЕ ИЗ НОБ

ХЛЕБ КОЈИ БЕЖИ

Једном је, крајем 1943. године, биоковским партизанима стигла пошиљка америчке помоћи. Добили су две вреће дивног, белог брашна и гладним људима вода је ишла на уста при помисли да ће ускоро загристи ресш корицу, какву нису имали већ годинама. Послали су свог набављача заједно са мазгом да однесе брашно у оближње село које је иначе помагало партизане, да жене умесе хлеб.

Сутрадан су, већ од зоре, сви нестрпљиво извиривали на путељак којим је мазга требало да стигне. Али, ње никако није било. Прошло је већ и подне и људи су се забринули. Да се није шта догодило, питали су се у чуду.

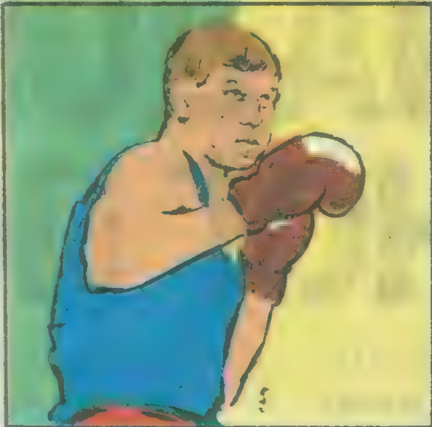
У зло доба, ето ти набављача и мазге — без икаквог товара! Набављачева прича је била невероватна: жене су прионуле још синоћ да замесе хлеб, али, чим би сипале воду, брашно се топило и цурило. Људи су немоћно и у чуду гледали шта се догађа и само узвикивали:

— Побиже крух!

Загонетка је разјашњена тек много касније: Американци уопште и нису послали брашно, него млеко у праху, за које народ тада није ни чуо!

ЗАНИМЉИВОСТИ СА ОЛИМПИЈАДА

9

БОКСЕРИ Мате Парлов из Пуле и Звонимир Вујин из Зрењанина су једини Југословени који су донели у овом спорту медаље са олимпијада. Парлов је 1972. године у Минхену освојио златну а Вујин две бронзане медаље: 1968. године у Мексику и 1972. године у Минхену.

10

РЕКОРД у дужини учествовања на олимпијским играма за жене држи Аустријанка Хелен Милер. Она је учествовала на свим олимпијадама од 1932. до 1956. године и борила се у дисциплини мачевање.

11

НА ОЛИМПИЈАДИ у Минхену 1972. године заставу Сједињених Америчких Држава носила је Олга Коноли која је иначе као члан репрезентације ЧССР освојила златну медаљу у бацању диска 1956. године у Мелбурну. Она је постала америчка држављанка удајом за олимпијског победника у бацању кладива Конолија.

12

ПОБЕДНИК на олимпијским играма у старој Грчкој никада није улазио у родни град кроз капију, већ кроз отвор у бедему начињен специјално у његову част. Град који је имао олимпијског победника није се плашио непријатеља и зато отвор у бедему никад није затваран.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ:

Инспектор Окац поставља вам данас нову криминалистичку загонетку. Добро погледајте сваки детаљ на цртежима и пажљиво прочитајте сваку изговорену реч.

КРИЈУМЧАРИ

Инспектор Окац је обавештен да се група кријумчара дрога крије у оближњој шуми. Кренуо је с наредником и ...

Шта мислите, драги читаоци, шта је навело инспектора Окца да посумња у човека с псом? Ако сте погодили, честитамо! А ако нисте, погледајте решење на 35. страни.

НЕПОЗНАТИ ПОДВИЗИ НАШИХ ПОМОРАЦА

ДАЛМАТИНЦИ НАДОМАК СЕВЕРНОГ ПОЛА

ИЗГЛЕДАЛО ЈЕ ДА ЋЕ ЧВРСТИ »ТЕГЕТХОФ« ДОЖИВЕТИ СУДБИНУ МНОГИХ БРОДОВА КОЈИ СУ СЕ ОТИСНУЛИ НА СЕВЕР. АЛИ, ХРАБРА ПОСАДА БРОДА БИЛА ЈЕ ЈАЧА ОД ВЕТРОВА И САНТИ.

После великих победа 1864. године код Хелголанда, у рату против Данаца, и 1866. под Висом, аустријска морнарица, чије су се снажне и добро увежбане посаде састојале највећим делом од наших морнара, хтела је да се истакне и у научном истраживању. Било је планирано да се упути специјално опремљена експедиција која ће испитати арктичке крајеве и пролазе на северу Шпицберга и Нове Земље.

За овај подухват у Времену је саграђен чврст дрвени брод од 300 тона на једра и пару, а добио је име адмирала Тегетхофа, заповедника у биткама под Висом и Хелголандом. **У посади од 24 члана, било је 18 Словена, а 12 од њих били су људи с наше обале.**

Пред путовање, на „Тегетхоф" су се укрцали бродски пословођа Петар Лужина, капетан дуге пловидбе са острва Цреса, бродски тесар Анте Бечерина из Драге код Сушака и морнари Антун Скарпа из Трста, Јосип Латковић и Антон Криж из Пломина, Фран Летис, Јаков Сушић, и Винко Стиглић из Бакра, Анте Катаринић из Малог Лошиња и Анте Лукиновић из Пучишћа на Брачу.

Тринаестог дана јуна 1872. године „Тегетхоф" је из Бремерхафена испловио на своје неизвесно поларно путовање.

Против белих медведа

После дванаестодневног боравка у Тремзеу, где су попунили залихе и добили податке о времену, морнари су брод окренули на север и с повољним ветром у једрима прошли 16. јула Нордкап. Убрзо су угледали прве ледене санте, температура је нагло пала, али посада „Тегетхофа" није се ни за тренутак поколебала у својој намери. Крајем јула санте су им толико сметале нормалну пловидбу да су морали да покрену парну машину и тако, споро и напорно, наставе путовање.

Кроз неколико дана нашли су се у сасвим непознатом свету. Свуда око њих била је густа магла, због непрестаних, громогласних судара ледене санте и громаде су стално мењале облик. **Последњег дана јула лед је зауставио „Тегетхоф" и тек 8. августа, кад је нешто попустио, запловили су поново и стигли надомак Нове Земље. Али, иако је ветар био повољан и машине радиле пуном паром, 20. августа брод је био притиснут ледом тако чврсто да се више никада није ослободио.**

Међутим, ни тада се посада „Тегетхофа" није предала. Кад су им се ускоро почели да приближавају изгладнели северни медведи, морнари су их убијали и тако добијали веома потребну свежу храну.

У септембру и октобру

изгледало је као да ће налети огромних ледених санти просто смрвити брод па су се морнари припремили за зимовање на леду. Струја и ветрови носили су према северу ледене громаде и „Тегетхоф" заједно с њима. Наши поморци су изгубили из вида и острва Нове Земље и 2. октобра прешли 77. степен северне ширине. Наступила је јесен, дани су се скратили и крајем октобра поларно сунце једва се видело на хоризонту, а температура се спустила на минус 26 степени Целзијусових.

Почетком новембра посаду брода прекрила је друга неизвесна поларна ноћ. Велики снежни сметови затрпали су бокове брода и палубу и из снега су се назирали само јарболи са савијеним једрима. Али, снег је истовремено био и добар савезник јер се температура ускоро усталила на минус 36 степени.

Међутим, и поред јаке студени и сталног мрака, морнари „Тегетхофа" су изводили редовне бродске послове, држали стражу, читали, сами организовали разна предавања, а за време месечине кретали у краћа изнићања по леденим сантама.

Сунце после сто дана

Гоњене оркански ветровима, санте су све више притискале брод. „Тегетхоф" је шкрипао, цвилео и изгледало је да ће доживети судбину многих бродова који су се отиснули на север: згњечиће га лед.

Крајем јануара указало се прво светло дана, а 16. фебруара, после преко сто дана, поново су угледали сунце. Температура је почела да се пење и у мају је досегла нулу.

Морнари су се тада дали на ослобођење брода из леденог загрљаја. Резали су лед око бокова, ломили га барутом, али све је било узалудно: „Тегетхоф" је стајао високо подигнут на огромној санти да више никада не додирне таласе.

Стално ношени струјом и ветровима, пловили су на север и до 30. августа 1873. године прешли 160 миља. Тог дана угледали су у даљини непознато копно. Чврсти морнари, искусни поморци сад су се радовали као деца. Знали су да њихови напори нису били узалудни.

У одушевљењу су заборавили да не могу бродом да стигну до 15 миља удаљеног копна, јер су свуда око њих биле стрме и оштре санте. Попели су се на врх оближњег леденог брега и посматрали земљу коју до тада нико није видео. Струја и ветар и даље су их носили дуж копна и крајем септембра дошли су до 79 степени и 59 минута северне географске ширине. То је најсевернија тачка до које је на санти стигао „Тегетхоф", иако окован ледом.

Била је блага јесен, кад су 12. октобра, после напорног пешачења преко ледених санти, морнари с „Тегетхофа" најзад ступили на голе хридине. Одмах су почели са истраживањем, али су их у томе прекинули студен и друга поларна ноћ. Крајем новембра температура се спустила на минус 35 степени. На измаку децембра пред њима је била друга половина поларне ноћи која је трајала 125 дана. Друга поларна зима била је подношљивија, јер су зашли у затишје, међу острва.

ПРВИ КРЕВЕТ У СРБИЈИ

Јоаким Вујић је 1826. године био одушевљен кућом у Шапцу господар Јеврема, брата кнеза Милоша. Позоришни посленик записао је да је под утиском свега што је видео дошао „...чисто у изумленије..." Наводи да је запазио пуно „...украшенија и мобилитета.. који није био по европејском укусу него по восточностарином то јест турскому, начину урежден и намештен...".

Али је описао и собу у тој кући где је видео „...европејска орнамента и велелепија, као што су канапе, једна велика с ручицом столица, дванаест малих, све то од светло-плаве дамашке... на сред собе јест један астал с једним прелепим горе паршавом... ни сам фиршт Естерхази, нити, пак, фиршт Грежалкович, нити барон Орци, или какав му буди маџарски магнат, не могу имати лепша собна украшенија, како овај наш сербски магнат високородни Господин, Јефрем...".

У фебруару 1874. године одлучили су да крајем маја напусте брод и крену према југу. Тад је умро члан посаде Антон Криж и другови су га сахранили у земљи коју су открили.

Чамцима ӣреко снеіа

Новооткривено копно добило је име по аустријском цару Фрањи Јосифу. Сачињавају га острва готово без вегетације, с много белих медведа и поларних лисица и неким врстама птица селица. Морнари с „Тегетхофа“ прешли су укупно 800 километара и дошли најсеверније до 82. степена и 5 минута, по сред њој температури од минус 17 степени.

Као што су и планирали, 20. маја оставили су брод и преко ледених санти кренули на југ. **На санкама су вукли три чамца натоварена са по 1200 килограма намирница. Путовање је било исцрпљујуће: безброј пута спуштали су чамце у море, онда опет извлачили на лед и поново вукли преко санти. Зато су и прелазили дневно само један километар.** Коначно, 7. августа дошли су на отворено море и после девет дана пловидбе стигли до обала Нове Земље. Сасвим исцрпљени, искрцали су се да се одморе после мучног путовања које је трајало 89 дана.

Али, већ 8. августа кренули су даље. Пловећи према југу, узалуд су тражили на хоризонту неки брод који би их прихватио и спасао ситурне смрти.

Кад су изгубили готово сваку наду, иза једног рта код Нове Земље угледали су два брода. Били су то руски рибарски бродови, и њихове посаде срдачно су прихватиле људе из два чамца.

Трећег септембра 1874. године стигли су у норвешку луку Вардсе, одакле су преко Хамбурга морнари с „Тегетхофа“ отпутовали у домовину. После 812 дана лутања морем и ледом, храбри поморци су поново били у сигурности.

И. Ленчар

ГДЕ ЈЕ НЕСТАЛА АМБЕР?

— Узалуд су Мери и Хари Пиблс гласно дозивали своју петнаестомесечну кћер Амбер. Ње нигде није било, као да је у земљу пропала.

Ваздух је треперио од топлоте док је стари „понтиак“ грабио размекшалим асфалтом ка Мајамију. Држећи на крилу петнаестомесечну Амбер, Мери Пиблс је зурила кроз прозор у непрегледна поља парадајза која су се простирала с обе стране пута.

— Хеј, Хари стани! — узвикнула је кад је угледала велику дрвену таблу на којој је искривљеним словима писало „Дођите и наберите сами!“.

Хари Пиблс нагло притисну кочницу тако да гуме зацвилеше и скрену на паркинг на којем се већ налазило десетак аутомобила. Пошто су на улазу добили корпу, кренуше између леја водећи између себе Амбер која је сваки час застајкивала.

Крици из бунара

Док су Мери и Хари брали једре, црвене плодове и пажљиво их слагали у корпу, Амбер је, спотичући се на својим још несигурним ногама, кренула у „истраживање“ шуме зелених стабљика. Све ја за њу било ново и необично. Радознало је разгртала лишће између којег се скривао парадајз и ту и тамо покушавала нејаким ручицама да га откине. А кад би јој то и пошло за руком, нашла би се у недоумици шта да ради с парадајзом: зато га је бацала на земљу и настављала даље.

— Хари, потражи Амбер па да кренемо! — рекла је Мери стављајући последње плодове у корпу. Ни она ни њен муж нису приметили да је Амбер нестала.

— Амбер — позвао је гласно Хари и погледао около, уверен да се девојчица налази у близини. Међутим, ње нигде није било. Узалуд су је Мери и Хари дозивали — Амбер као да је у земљу пропала.

На гласно Мерино плакање дотрчао је и власник поља. Није му требало много да схвати шта је могло да се догоди: девојчица је вероватно упала у једну од безброј рупа и пукотина у земљи које су се налазиле међу лејама парадајза.

Сви случајни купци који су се у том тренутку налазили на плантажи пожурили су да траже девојчицу. У међувремену алармирана је полиција и ватрогасна служба.

Није прошло више од пола часа кад је наредник Хендрикс пажљиво претражујући једну од леја зачуо пригушен плач који као да је допирао из дубине земље. Тако је стигао до јаме чији је отвор готово потпуно био обрастао травом.

Клекнувши на колена Хендрикс осветли лампом унутрашњост рупе и угледа на дубини од око три и по метра плавокосу девојчицу укљештену међу камене зидове уске као димњак и дубоке јаме на чијем се дну таласала вода.

Ипак, жива!

— Брзо овамо, нашао сам је! — повикао је што је гласније могао.

Ускоро су се сви скупили око тесног отвора кроз који је нестала девојчица. Један од ватрогасаца покушао је да конопцем са гвозденом куком закачи хаљину девојчице и да је тако извуче напоље. Међутим, Амбер се тако заглавила између стеновитих зидова јаме да је успео само да јој поцепа хаљиницу али не да је помери.

Схвативши да ништа неће моћи да учини, командир ватрогасне бригаде је предложио да се из града донесу пнеуматски чекић, бушилица и пумпе за воду.

— Мораћемо да пробијемо стену и приђемо девојчици са стране! — рекао је сигурним гласом покушавајући да умири избезумљене родитеље иако је и сам страховао од помисли да Амбер не пропадне на дно јаме и удави се у води пре но што избуше ходник.

Није прошло више од двадесетак минута кад је из Мајамија стигла потребна опрема. Не губећи време, ватрогасци су на неколико метара од јаме почели да копају земљу. Све то време Мери је, клечећи крај маленог отвора ,покушавала да умири уплакану Амбер.

Један час касније, ватрогасци су стигли до дубине на којој се налазила девојчица. И ту су наишли на стену.

— Бушилицу! — повика Хендрикс спустивши се у рупу. Требало је пробушити стену дебљу од метра да би се доспело до процепа у који је девојчица запала.

Свака два минута Хендрикс је застајао да би ослушнуо да ли се Амбер још чује јер је бушилица правила заглушну буку. Кад је после читава два часа пробио отвор, на само неколико сантиметара изнад своје главе угледао је ноге девојчице.

Прашњавих и ознојених дланова Хендрикс настави да буши тврду стену. Десетак минута касније начинио је у њој довољно велики отвор да би могао да се провуче кроз њега.

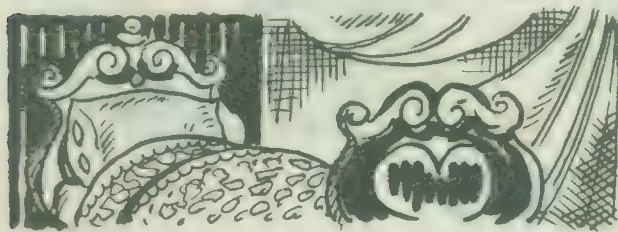
Скоро истовремено девојчица преплашено врисну и паде на дно јаме. Вода је била дубока и Амбер би се удавила да је Хендрикс није хитро зграбио и подигао до отвора подземног ходника који је управо избушио.

Тренутак касније Амбер се нашла у загрљају уплакане мајке. Велика авантура била је завршена.

О. В.

Јеврем Обреновић је у своју кућу унео и први кревет у Србији. На њему је спавала његова кћи Ана.

Али, кнез Милош није тежио за таквим „новотаријама“. Иако је већ 1824. године у свом конаку у Крагујевцу имао библиотеку, галерију слика и одаје за стране госте које су биле спремљене по европском узору још је у 1834. години на поду спавао. Он је прихватио само оно што је желео и није га интересовало да ли се неком свиђа његов начин живота.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

ЗЗЗЗЗ ГРРР ЗЗЗЗЗ

АУУ! АЛА СТРУЖЕ! ДА ЧОВЕКУ ПУКНУ БУБНЕ ОПНЕ!

ТРА-ЛА-ЛА

З...Ш...ШТА?!

ПЉАС

ПУФ ... ПУФ ... СТИЋИ ЋУ ЈА ВАС МАКАР МОР'О ОКЕАН ДА ПРЕПЛИВАМ!

ХЕ! ХЕ!

King Features Syndicate

ОХ!

?

ЗДРАВКО

ШТА ЈЕ?! ШТО СИ ТАКО БЕСАН?

ТРГОВАЦ У РАДЊИ НИЈЕ ХТЕО ДА МИ ПРОДА ПРАШАК ЗА КОМАРЦЕ!

ПА СИГУРНО! ПРАШАК СЕ ПРОДАЈЕ ЗА ДИНАРЕ... А НЕ ЗА КОМАРЦЕ!

!?

1275/18

ИНСПЕКТОР ДЕН: ЛЕТЕЋА ПАТРОЛА

ПРОЛЕЋЕ 1947.ГОД. ИНСПЕКТОР ДЕН, ЛЕГЕНДАРНА ЛИЧНОСТ СКОТЛАНД ЈАРДА И СТЕЛА УПРАВО СУ НАПУСТИЛИ КАНЦЕЛАРИЈУ ПУКОВНИКА ХИГИНСА...

НЕКОЛИКО САТИ КАСНИЈЕ...

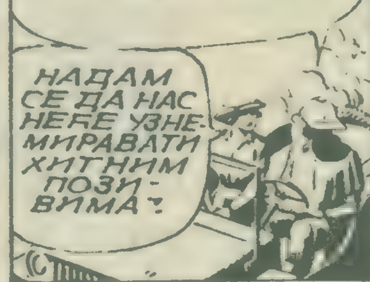

НАШЛИ СУ СЕ У ЈЕДНОЈ ОД НАЈСТАРИЈИХ ЦИВИЛИЗАЦИЈА НА СВЕТУ...

СУТРАДАН УЈУТРО...

ТЕ НОЋИ...

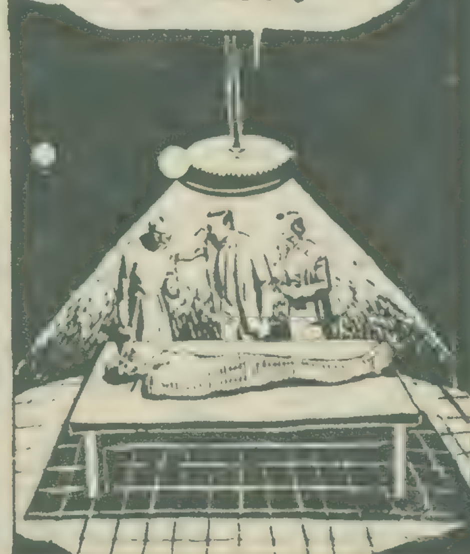

ИЗГЛЕДА ДА ЗА ДЕНА НЕЋЕ БИТИ ОДМОРА...

И ТАКО, КАДА СУ СЕ СВИ РАДОЗНАЛИ ТУРИСТИ ПОВУКЛИ...

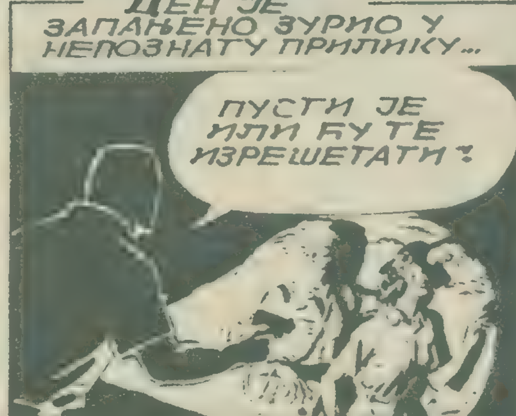
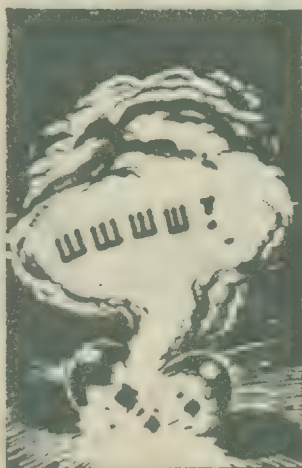

КАДА ИЗВАДИМО СВЕ ОВЕ МУМИЈЕ, КО ЗНА ШТА ЋЕМО ЈОШ ПРОНАЋИ!
БАКЉЕ СЕ ГАСЕ! ОВДЕ ЈЕ ТАКО ЗАГУШЉИВО!

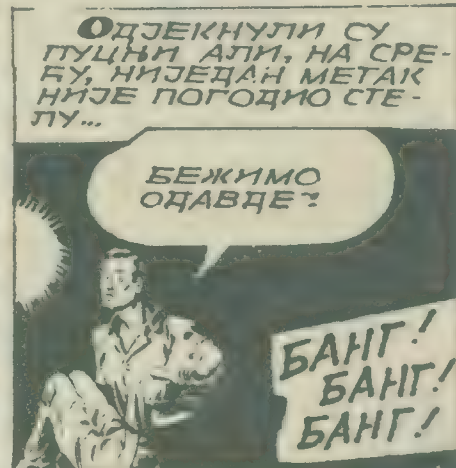
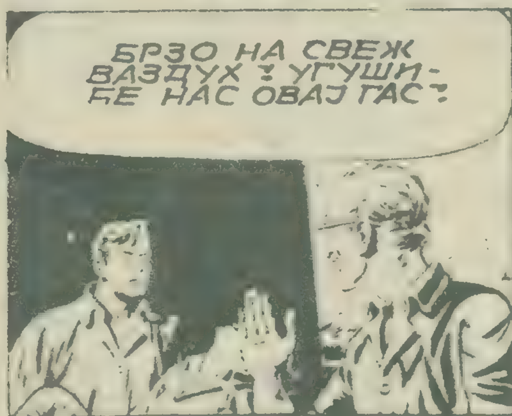
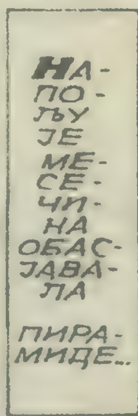
ЗАВЛАДАО ЈЕ МРАК...
ПАЗИ, СТЕЛА!

ДЕНЕ, УПАЛИ БАТЕРИЈУ!

ДДД... ДЕНЕЕ!

МУМИЈА!
СТЕЛА, ГДЕ СИ?

ДЕН ЈЕ ЗАПАЊЕНО ЗУРИО У НЕПОЗНАТУ ПРИЛИКУ...
ПУСТИ ЈЕ ИЛИ ЋУ ТЕ ИЗРЕШЕТАТИ!
У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ШШШШ!

МОЈА ГЛАВА... СВЕ СЕ ОКРЕЋЕ ОКО МЕНЕ... ТРЕБА ДА ПУЦАМ...
БАНГ! БАНГ! БАНГ!

СТЕЛА!

ОДЈЕКНУЛИ СУ ПУЦЊИ АЛИ, НА СРЕЋУ, НИЈЕДАН МЕТАК НИЈЕ ПОГОДИО СТЕЛУ...
БЕЖИМО ОДАВДЕ!
БАНГ! БАНГ! БАНГ!

БРЗО НА СВЕЖ ВАЗДУХ! УГУШИЋЕ НАС ОВАЈ ГАС!

НАПОЉУ ЈЕ МЕСЕЧИНА ОБАСЈАВАЛА ПИРАМИДЕ...

ДИШИТЕ ДУБОКО!

ДЕНЕ, УЖАСНО МЕ БОЛИ ГЛАВА!
МОРАШ ОДМАХ У КРЕВЕТ!

МАЛО КАСНИЈЕ У СТЕЛИНОЈ СОБИ У ХОТЕЛУ...

ДЕН НИЈЕ МОГАО ДА СПАВА ПА ЈЕ ШЕТАО СТАРИМ ДЕЛОМ ГРАДА...

ШТА ЛИ СЕ ТО КРИЈЕ У КЕОПСОВОЈ ПИРАМИДИ?

УЗМИТЕ, САХИБЕ! ТО ЈЕ РАМЗЕСОВ БОДЕЖ!

ИПАК ИДЕМ ДА ПРИЛЕГНЕМ! ЧУДНО! РЕКАО БИХ ДА СУ ВРАТА НА СТЕЛИНОМ БАЛКОНУ БИЛА ЗАТВОРЕНА!

ГЛЕ! КОМАДИЋ ЋУПА КОЈИ ЈЕ СТАЈАО НА БАЛКОНУ!

НЕШТО СЕ ДОГОДИЛО СТЕЛИ!

ПАЗИ!

ДЕН ЈЕ ЗНАО ДА НЕ СМЕ ДА ПРОМАШИ...

У ТОМ ТРЕНУТКУ, ИЗА ЊЕГОВИХ ЛЕЂА, ОДЈЕКНУО ЈЕ ПУЦАЊ...

БАНГ!

САКРИЈ СЕ ИЗА ФОТЕЉЕ СТЕЛА!

БАНГ! БАНГ!

ТАК

ПУЦАЛИ СУ СА СУСЕДНОГ КРОВА!

ОДАВДЕ!

МЕНЕ ЧЕКАТЕ?

АААХ!

ОВАКО СУ МЕ УЧИЛИ ДА СЕ ПОЗДРАВЉАМ С ТАКВИМА КАО ШТО СИ ТИ!

ААХ!

ОН СИГУРНО ИМА ВЕЗЕ С КЕОПСОВОМ ПИРАМИДОМ! ГЛЕ, НОСИ ДИЈАМАНТСКЕ МИНЂУШЕ!

БИЛИ СУ ТО ДИЈАМАНТИ СТАРИ НЕКОЛИКО ХИЉАДА ГОДИНА!

ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

ЈА САМ АГЕНТ СКОТЛАНД ЈАРДА! ЖАЛИЋУ СЕ ВАШОЈ ВЛАДИ АКО МИ ОДМАХ НЕ КАЖЕТЕ ШТА ОН ТРАЖИ ОВДЕ!

НЕКОЛИКО САТИ КАСНИЈЕ ДЕН ЈЕ ПРИМИО НЕВЕРОВАТНУ ВЕСТ...
ОВДЕ КОМЕСАР МУЗАН-БЕЈ, ИНСПЕКТОРЕ! ЧОВЕК КОГА СТЕ СИНОЋ УРУЧИЛИ НАШОЈ ПОЛИЦИЈИ НОЋАС ЈЕ УБИЈЕН!
ШТА? У СВОЈОЈ ЋЕЛИЈИ?
ДА! ПОСЕТИО ГА ЈЕ НЕКИ ЧОВЕК КОЈИ СЕ ПРЕДСТАВИО КАО ЊЕГОВ АДВОКАТ! СИПАО МУ ЈЕ ОТРОВ У ЧАШУ С ВОДОМ!
У ДЕНОВОЈ ПРАКСИ ОВО ЈЕ БИО ЈЕДАН ОД НАЈТЕЖИХ СЛУЧАЈА КОЈИ ЈЕ ТРЕБАЛО ДА РЕШИ...

МИСЛИМ ДА НЕЋЕМО ДАЛЕКО СТИЋИ ТРАГАЈУЋИ ЗА ТИМ ЛАЖНИМ АДВОКАТОМ! ГЛЕ! ИНСПЕКТОР СИМОНС!
САМО НАМ ЈЕ ЈОШ ОН НЕДОСТАЈАО!
ДЕНЕ, СТЕЛА! ТО САМ ЈА, СИМОНС!
ПРОЧИТАО САМ У „ТАЈМСУ" О СЛУЧАЈУ У КЕОПСОВОЈ ПИРАМИДИ ПА САМ ДОЛЕТЕО ДА ВАМ ПОМОГНЕМ!
УХ! ПУЋИ ЋЕ МИ ГЛАВА! МОРАЋУ ДА ВАС НАПУСТИМ!

САМ ЋУ РЕШИТИ ТУ МИСТЕРИЈУ!
ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...
ЧУДНО! ОВИ ХИЈЕРОГЛИФИ НИСУ ИЗБЛЕДЕЛИ ПОД УТИЦАЈЕМ ВРЕМЕНА...

... ВЕЋ ИХ ЈЕ НЕКО ИЗГУЛИО!
ДУМ!
ВИШЕ СЕ НИКАДА НЕЋЕ ОСВЕСТИТИ!
СТЕЛА ЈЕ ПРОЗРЕЛА ДЕНОВУ НАМЕРУ И ОДМАХ ПОШЛА ЗА ЊИМ...

БАНГ!
ПУЦАЊ! ДОПИРЕ ИЗ ПИРАМИДЕ! ШТА ЛИ ЈЕ С ДЕНОМ?
СТЕЛУ ЈЕ ЧЕКАЛО ИЗНЕНАЂЕЊЕ...
ГДЕ... ГДЕ САМ?
НЕКО МЕ ЛУПИО ПО ГЛАВИ И ИЗГУБИО САМ СВЕСТ!
ЈА САМ ЛИНДА БЕНТЕМ... КЋЕРКА ПРОФЕСОРА БЕНТЕМА!

ДЕН ЈЕ ЗАТРАЖИО ПОМОЋ ОД ЕГИПАТСКЕ ВЛАСТИ...

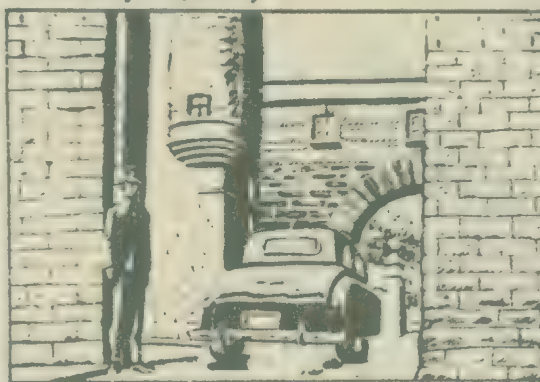

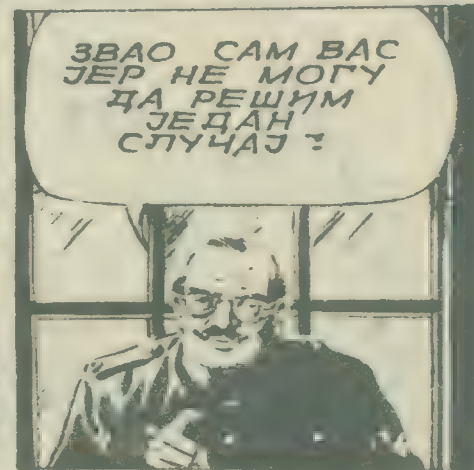

ДА! МОРАМО ОДМАХ ДА СЕ ВРАТИМО У ЛОНДОН!

ДЕН И СТЕЛА УКРЦАЛИ СУ СЕ У ПРВИ АВИОН КОЈИ ЈЕ ЛЕТЕО ЗА ЛОНДОН...

ЈОШ ИСТЕ НОЋИ ДЕН СЕ УПУТИО КА БРИТАНСКОМ МУЗЕЈУ...

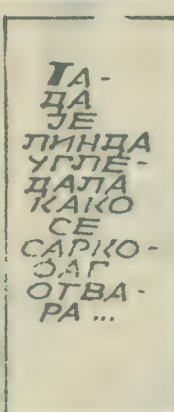

НИЈЕ БАШ ПРИЈАТНО ПРОВЕСТИ НОЋ ОВДЕ УНУТРА !

КОРАЦИ! НЕКО СЕ ПРИБЛИЖАВА !

ГЛЕ ! ТО ЈЕ ЛИНДА БЕНТЕМ!

ИЗНЕНАДА СУ СЕ ОТВОРИЛА ВРАТА ...

... И ПОЈАВИЛА СЕ ЈЕДНА ПРИЛИКА ...
ОХ ! УПОМОООЋ!

ШТА ТРАЖИ ОВДЕ ЛИНДА И КО ЈЕ ТАЈ ЧОВЕК?

ТАДА ЈЕ ЛИНДА УГЛЕДАЛА КАКО СЕ САРКОФАГ ОТВАРА ...

УПОМОООЋ!

БАНГ! БАНГ! БАНГ!

НЕКО ЈЕ ПУЦАО ИЗ ОВЕ СОБЕ ! УБРЗО ЋУ САЗНАТИ КО ?

АЛИ, У СОБИ НИЈЕ БИЛО НИКОГ ...
НА КОЈА ВРАТА ЛИ ЈЕ УШАО ?

У ТОМ ТРЕНУТКУ ЛИНДА ЈЕ ВРИСНУЛА...
ДЕНЕ !

ЈЕСИ ЛИ ГА ВИДЕЛА ?

ОСТАНИ ТУ! ОДМАХ СЕ ВРАЋАМ!

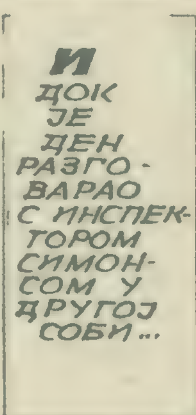

НИЈЕ МОГАО ДАЛЕКО ДА ОДЕ!

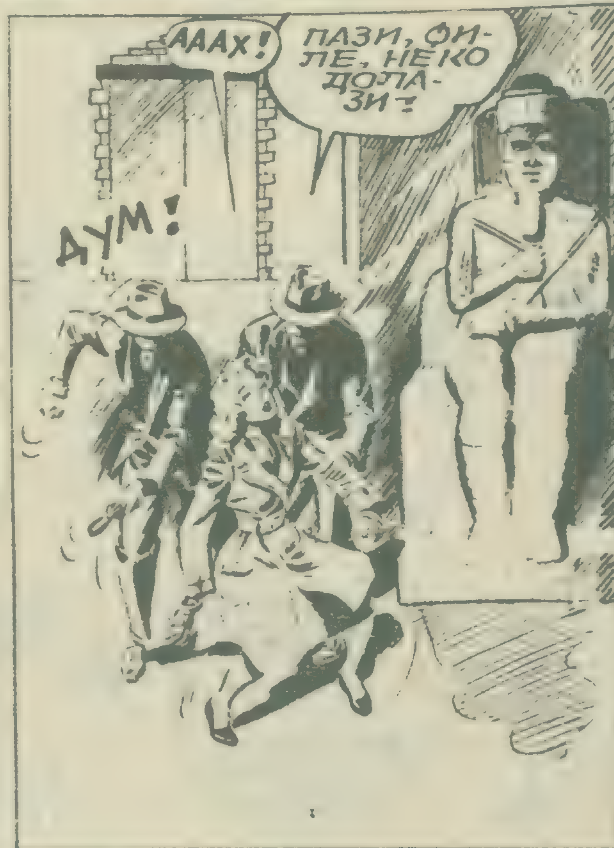

КО СЕ ТО УСУДИО ДА СТАНЕ **ОРЛУ** НА ПУТ?

СИМОНСЕ!

НЕКО ЈЕ ОВУДА ПРОШАО! ЗАР ГА НИСИ ВИДЕО?

НЕ! БУДИ СИГУРАН ДА НЕМА НИКОГ ЈЕР МОМ ОКУ НИШТА НЕ МОЖЕ ДА ПРОМАКНЕ!

И ДОК ЈЕ ДЕН РАЗГОВАРАО С ИНСПЕКТОРОМ СИМОНСОМ У ДРУГОЈ СОБИ...

АААХ!
ПАЗИ, ФИЛЕ, НЕКО ДОЛАЗИ!
ДУМ!

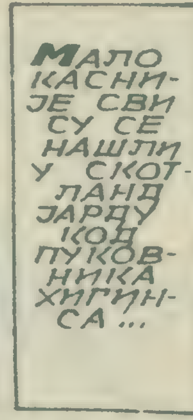

БИО ЈЕ ТО ДЕН ...

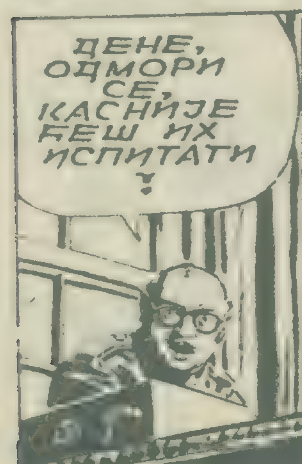

ПУСТИ МЕ!
БАНГ!
ПУСТИ МЕ!

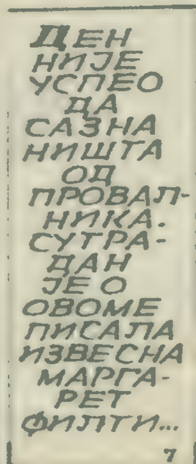

НАИШАО ЈЕ И СИМОНС...
НЕ МРДАЈТЕ!

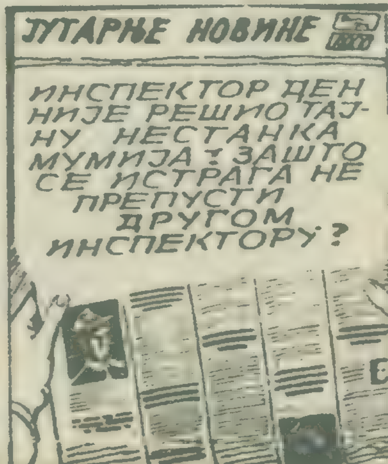

ПРОВАЛНИКЕ СУ ВЕЗАЛИ И ДЕН ЈЕ ТРИ ПУТА ПУЦАО КРОЗ ПРОЗОР...

ПОЈАВИЛИ СУ СЕ АГЕНТИ СКОТЛАНД ЈАРДА ...
ОЧЕКИВАЛИ СМО УГОВОРЕНИ ЗНАК, ДЕНЕ!

МАЛО КАСНИЈЕ СВИ СУ СЕ НАШЛИ У СКОТЛАНД ЈАРДУ КОД ПУКОВНИКА ХИГИНСА...

ДЕНЕ, ОДМОРИ СЕ, КАСНИЈЕ ЋЕШ ИХ ИСПИТАТИ!

ДЕН НИЈЕ УСПЕО ДА САЗНА НИШТА ОД ПРОВАЛНИКА. СУТРАДАН ЈЕ О ОВОМЕ ПИСАЛА ИЗВЕСНА МАРГАРЕТ ФИЛТИ...

ЈУТАРЊЕ НОВИНЕ
ИНСПЕКТОР ДЕН НИЈЕ РЕШИО ТАЈНУ НЕСТАНКА МУМИЈА! ЗАШТО СЕ ИСТРАГА НЕ ПРЕПУСТИ ДРУГОМ ИНСПЕКТОРУ?

СТЕЛА ИДЕМ ДО НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ ДА ПРОНАЂЕМ НЕШТО О СТАРОМ ЕГИПТУ!
ДОБРО, ДЕНЕ!

СУМЊИВ МИ ЈЕ ОВАЈ ЧЛАНАК! ГЛЕ, ТУ ЈЕ И СЛИКА МАРГАРЕТ ФИЛТИ!

ЗАПАМТИ ЋУ ТО ЛИЦЕ!
СТЕЛА СЕ УПУТИЛА КА ЈЕДНОЈ КУЋИ У ПРЕДГРАЂУ ЛОНДОНА...
У ЊОЈ ЈЕ ЖИВЕО НЕКИ ЛУДИ МИЛИОНЕР. СТЕЛА ЈЕ ЧУЛА НЕОБИЧНЕ ПРИЧЕ О ЊЕМУ И ОДЛУЧИЛА ДА ГА ПОСЕТИ...
ПОЖУРИТЕ! ПРЕНЕСИТЕ МУМИЈУ У ЕГИПАТСКИ САЛОН!
УСКОРО...
МОДЕРНОМ САЛОНУ!
ЗАШТО
ЗОВЕ МОДЕРАН?
У ЊЕМУ СЕ НАЛАЗИО СТАРИ НАМЕШТАЈ...
ВИ НИСТЕ АГЕНТ СКОТЛАНД ЈАРДА! МЕНЕ НЕ МОЖЕТЕ ПРЕВАРИТИ! ХИ! ХИ!
АЛИ...
ПОКАЗАЋУ ВАМ ЗАШТО СЕ ОВА СОБА ЗОВЕ МОДЕРАН САЛОН! НАДАМ СЕ ДА ЋУ УСКОРО САЗНАТИ КО ВАС ШАЉЕ!
МОРАЋУ ДА ВАС УХАПСИМ ЗБОГ НЕЗАКОНИТОГ ДРЖАЊА ОРУЖЈА!
ВИ МЕНЕ ДА УХАПСИТЕ? НЕЋЕТЕ МОЋИ ЈЕР ЋЕТЕ СЕ УСКОРО НАЋИ НА ПУТУ ЗА ГРОБЉЕ!
ИЗНЕНАЂА...
СТАНИ УЗА ЗИД! ЏОНАТАНЕ, ПОКАЖИ МИ ГДЕ КРИЈЕШ МУМИЈУ!
КО СИ ТИ? БАЦИ ПИШТОЉ ИЛИ ЋЕТЕ ОБОЈЕ УМРЕТИ!
СТЕЛА ЈЕ ПРЕПОЗНАЛА ГЛАС СВОГ МАСКИРАНОГ ЧОВЕКА...
ПА... ВИ СТЕ...
ДА! ЈА САМ, СТЕЛА!
ПРОФЕСОР БЕНТЕМ!
ЏОНАТАН ЈЕ ИСКОРИСТИО ОВАЈ ТРЕНУТАК И ПРИШУЊАО СЕ ДО СВОГ ТАЈНОГ ОРУЖЈА...
КУДА СИ КРЕНУО? МЕНЕ НЕ МОЖЕШ ТАКО ЛАКО ПРЕВАРИТИ, ПРИЈАТЕЉУ!
АААХ!
КЛИК!
МИТРАЉЕЗ!
РА-ТА-ТА-ТА-ТАТ!

А У КУЋИ ЏОНАТАНА ПЕРТЈУСА...

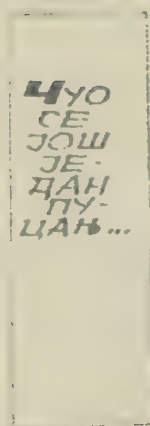
У СКОТЛАНД ЈАРДУ...

СТЕЛА ВИШЕ НИЈЕ ИМАЛА КУД...

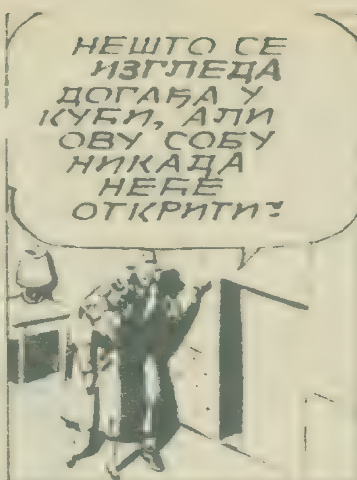

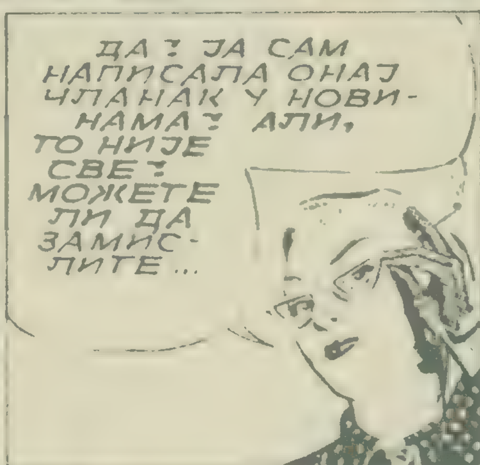

ОТВОРИТЕ!
РАЗВАЛИЋЕМО ВРАТА АКО НАМ НЕ ОТВОРИТЕ!

СИМОНСЕ, ПРЕТРАЖИТЕ ЛЕВО КРИЛО КУЋЕ, А ЈА ЋУ ДЕСНО!
КО ЛИ СУ САД ПА ОВИ?

НЕШТО СЕ ИЗГЛЕДА ДОГАЂА У КУЋИ, АЛИ ОВУ СОБУ НИКАДА НЕЋЕ ОТКРИТИ!

БЕНТЕМЕ, ПОЛИЈ ЈЕ ВОДОМ ДА СЕ ОСВЕСТИ!

ИЗГЛЕДА ДА СТЕ МЕ ПРЕПОЗНАЛИ, СТЕЛА!
ОХ! ПА... ВИ СТЕ...

ДА! ЈА САМ НАПИСАЛА ОНАЈ ЧЛАНАК У НОВИНАМА! АЛИ, ТО НИЈЕ СВЕ! МОЖЕТЕ ЛИ ДА ЗАМИСЛИТЕ...

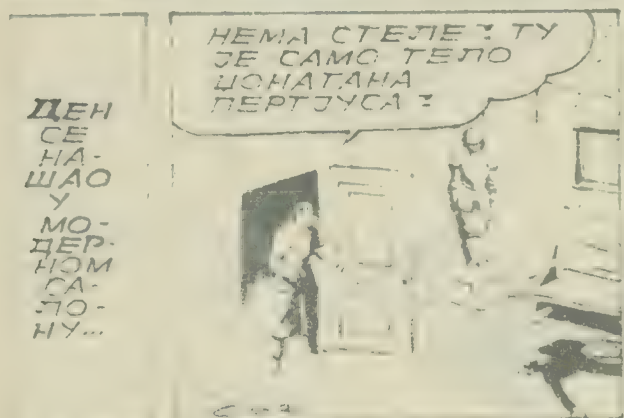

КО СЕ КРИЈЕ ИЗА ОВЕ МАСКЕ!

ДО ЂАВОЛА! ОВО К'О ДА СУ ЧЕЛИЧНА ВРАТА!

МОЖДА ЋУ ПИШТОЉЕМ МОЋИ ДА ИХ ОТВОРИМ!
БАНГ! БАНГ! БАНГ!

УСПЕО САМ!

ЧУЈЕТЕ ЛИ ТЕ ПУЦЊЕ! ТО ЈЕ СИГУРНО ДЕН! НА ТРАГУ НАМ ЈЕ!

ДЕН СЕ НАШАО У МОДЕРНОМ САЛОНУ...
НЕМА СТЕЛЕ! ТУ ЈЕ САМО ТЕЛО ЏОНАТАНА ПЕРТЈУСА!

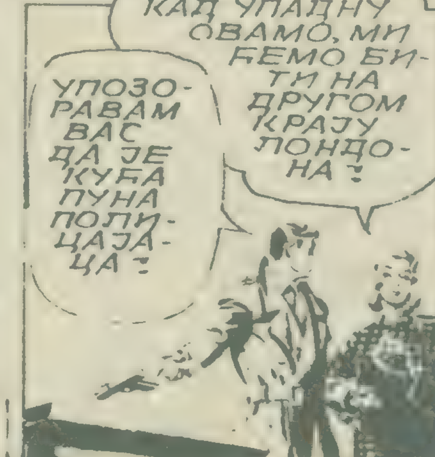

СИМОНСЕ, ЧУВАЈ УЛАЗ ОВЕ СОБЕ И ...

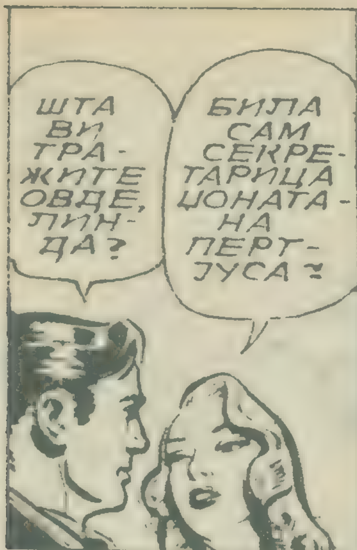

ПОЗОВИ СВЕ УКУЋАНЕ!
СЈАЈНО! ТУ ЈЕ ДЕН! УСКОРО ЋЕ ВАС ВИДЕТИ, КАД ВЕЋ ТО ТОЛИКО ЖЕЛИ!
ВИДЕЋЕ ЈОШ И СТВАРИ КОЈЕ НЕ МОЖЕ НИ ДА ЗАМИСЛИ!

ТАЈНА ВРАТА! ТУ МОРА ДА ЈЕ СТЕЛА!

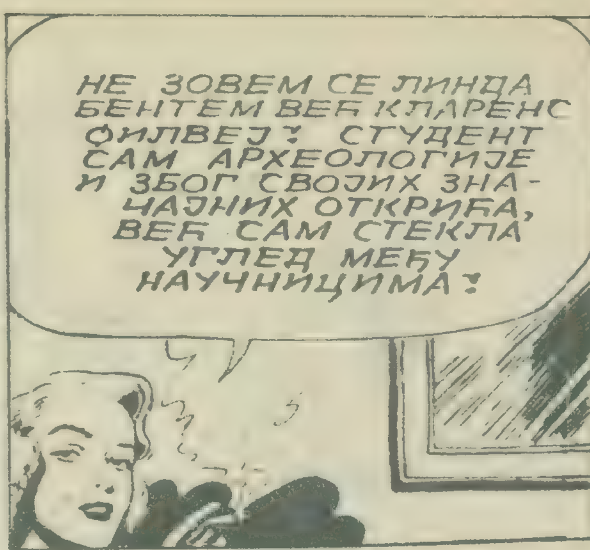

БАЦИТЕ ПИШТОЉ, ДЕНЕ!
ЛИНДА БЕНТЕМ!

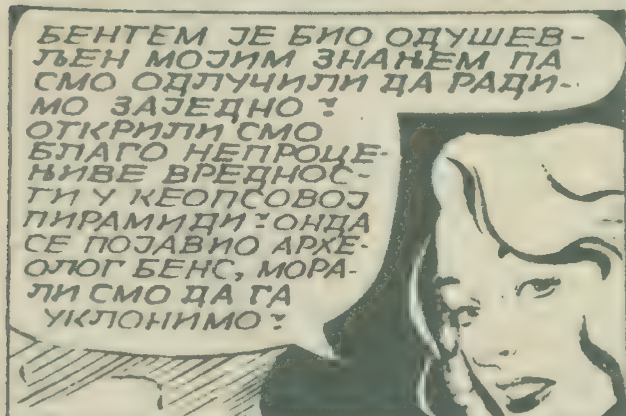

НЕ СЛУШАЈ ЈЕ, ДЕНЕ!
БАЦИТЕ ПИШТОЉ АКО ВАМ ЈЕ МИО СТЕЛИН ЖИВОТ!
НИТКОВИ!

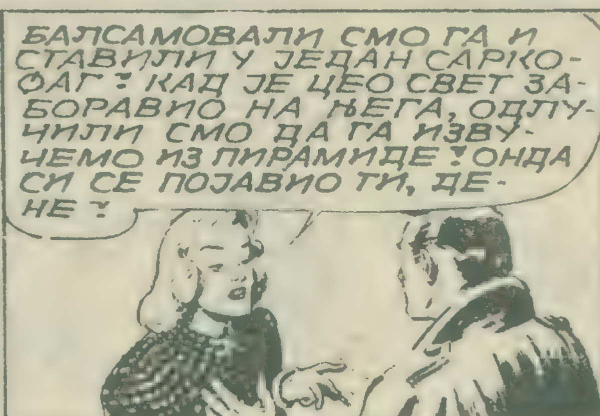

КАД УПАДНУ ОВАМО, МИ ЋЕМО БИТИ НА ДРУГОМ КРАЈУ ЛОНДОНА!
УПОЗОРАВАМ ВАС ДА ЈЕ КУЋА ПУНА ПОЛИЦАЈАЦА!

ШТА ВИ ТРАЖИТЕ ОВДЕ, ЛИНДА?
БИЛА САМ СЕКРЕТАРИЦА ЏОНАТАНА ПЕРТУСА!

ОВО ЈЕ МОЈА СОБА ЗА КОЈУ НИКО НЕ ЗНА! ОНА ИМА ТАЈНИ ИЗЛАЗ! ЗАТО САМ И ПРИСТАЛА ДА РАДИМ ЗА ОВОГ МАТОРОГ ЛУДАКА! ОДАВДЕ САМ СЛОБОДНО МОГЛА ДА ИДЕМ У АКЦИЈУ!

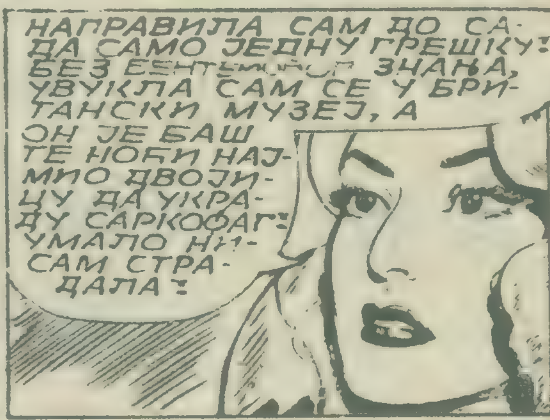

НЕ ЗОВЕМ СЕ ЛИНДА БЕНТЕМ ВЕЋ КЛАРЕНС ФИЛВЕЈ! СТУДЕНТ САМ АРХЕОЛОГИЈЕ И ЗБОГ СВОЈИХ ЗНАЧАЈНИХ ОТКРИЋА, ВЕЋ САМ СТЕКЛА УГЛЕД МЕЂУ НАУЧНИЦИМА!

БЕНТЕМ ЈЕ БИО ОДУШЕВЉЕН МОЈИМ ЗНАЊЕМ ПА СМО ОДЛУЧИЛИ ДА РАДИМО ЗАЈЕДНО! ОТКРИЛИ СМО БЛАГО НЕПРОЦЕЊИВЕ ВРЕДНОСТИ У КЕОПСОВОЈ ПИРАМИДИ! ОНДА СЕ ПОЈАВИО АРХЕОЛОГ БЕНС, МОРАЛИ СМО ДА ГА УКЛОНИМО!

БАЛСАМОВАЛИ СМО ГА И СТАВИЛИ У ЈЕДАН САРКОФАГ! КАД ЈЕ ЦЕО СВЕТ ЗАБОРАВИО НА ЊЕГА, ОДЛУЧИЛИ СМО ДА ГА ИЗВУЧЕМО ИЗ ПИРАМИДЕ! ОНДА СИ СЕ ПОЈАВИО ТИ, ДЕНЕ!

ШТА НАМЕРАВАШ ДА УЧИНИШ СА МНОМ?

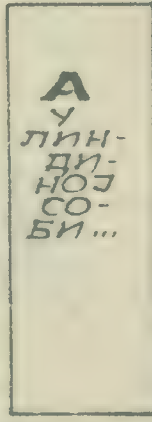

БИЋЕШ МОЈ ТАОЦ У ЗАМЕНУ ЗА СТЕЛИН ЖИВОТ! СКЛОНИЋУ СЕ НЕГДЕ У АМЕРИЦИ!

НАПРАВИЛА САМ ДО САДА САМО ЈЕДНУ ГРЕШКУ! БЕЗ БЕНТЕМОВОГ ЗНАЊА, УВУКЛА САМ СЕ У БРИТАНСКИ МУЗЕЈ, А ОН ЈЕ БАШ ТЕ НОЋИ НАЈМИО ДВОЈИЦУ ДА УКРАДУ САРКОФАГ! УМАЛО НИСАМ СТРАДАЛА!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ДЕНЕ! ГДЕ СИ?

ШТА? ЏОНАТАН ЈЕ УБИЈЕН! ОВО СУ СИГУРНО ДЕЧОВИ ТРАГОВИ СТОПАЛА!

ВОДЕ ДО ОВОГ ЧЕЛИЧНОГ ЗИДА! ТУ СУ СИГУРНО ТАЈНА ВРАТА!

А У ЛИНДИНОЈ СОБИ...

ЛИНДА, ТИ СИ НАЈБЕСКРУПУЛОЗНИЈИ ЗЛОЧИНАЦ КОГА САМ У СВОЈОЈ ПРАКСИ ВИДЕО!
УМУКНИ! НЕКО ЈЕ У МОДЕРНОМ САЛОНУ!

ХАРВИ, ПОЗОВИ ОВАМО СВЕ АГЕНТЕ! ДЕН ЈЕ С ДРУГЕ СТРАНЕ ОВОГ ЧЕЛИЧНОГ ЗИДА!

НЕЋЕ ТАКО ЛАКО ПРОДРЕТИ ОВАМО! ПОШТО ВИДИМ ДА НИСИ СПРЕМАН ДА ПОЂЕШ СА МНОМ...

А, НЕ! У МОМ ПРИСУСТВУ УБИСТВА СЕ НЕ ДОГАЂАЈУ!
ШТА?

НЕЋЕШ НАС СПРЕЧИТИ ДА ПОБЕГНЕМО, ДЕНЕ!

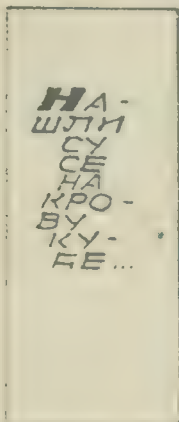

БАНГ!

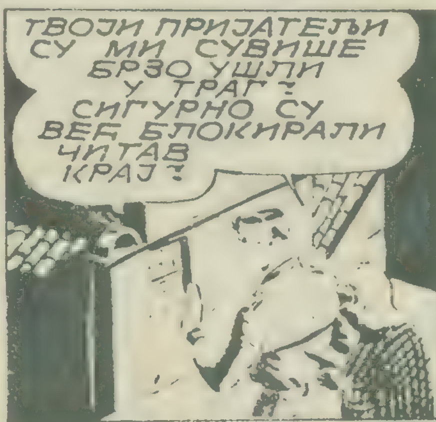

ПОЛАКО, ПРОФЕСОРЕ БЕНТЕМЕ!

СУВИШЕ СИ СПОР ЗА МЕНЕ!

ЛУКАВ СИ, ДЕНЕ, АЛИ И ЈА САМ ВЕОМА УПОРНА! НА ЗИДУ С ДЕСНЕ СТРАНЕ НАЛАЗИ СЕ СЛИКА! ПРИТИСНИ ЊЕН ДОЊИ УГАО!

ПРОВУЦИ СЕ КРОЗ ТА ВРАТАНЦА! НИШТА НЕ ПОКУШАВАЈ, ИНАЧЕ ПУЦАМ!

НАШЛИ СУ СЕ НА КРОВУ КУЋЕ...

ТВОЈИ ПРИЈАТЕЉИ СУ МИ СУВИШЕ БРЗО УШЛИ У ТРАГ! СИГУРНО СУ ВЕЋ БЛОКИРАЛИ ЧИТАВ КРАЈ!

АЛИ, ЈОШ НИШТА НИЈЕ ИЗГУБЉЕНО! НЕКОЛИКО МЕТАРА ИСПОД НАС ТЕЧЕ ТЕМЗА! ТРЕБА САМО СКОЧИТИ!
У РЕДУ! СКОЧИЋУ!

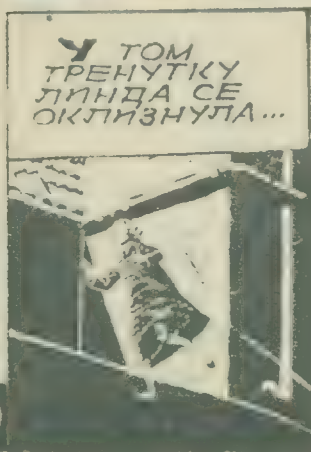

САМО ДА СТИГНЕМО НА ВРЕМЕ!

ПОБЕГЛИ СУ КРОЗ ОВА ВРАТАНЦА!

НЕМА МИ СПАСА! МОРАЋУ И ЈА ДА СКОЧИМ!

САМО ЋУ ПРВО ДА СВРШИМ С ДЕНОМ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ ЛИНДА СЕ ОКЛИЗНУЛА...

ПАЛА ЈЕ НА БЕТОН ПОРЕД САМЕ РЕКЕ!

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ...
УСКОРО ЋЕШ СЕ САСВИМ ОПОРАВИТИ, СТЕЛА, А ОНДА ЋЕМО ТРАЖИТИ ОД ПУКОВНИКА ХИГИНСА ДА НАС ПОШАЉЕ НА ОДМОР У ШКОТСКУ!

У ШКОТСКУ, КАЖЕШ! СЈАЈНО! ТАМО ТРЕБА ДА РЕШИТЕ ЈЕДАН СЛУЧАЈ ЗБОГ КОГА НЕЋЕТЕ ИМАТИ МИРА НИ ДАЊУ НИ НОЋУ!
КРАЈ

Супернова: СТАРИ ПИЛОТИ

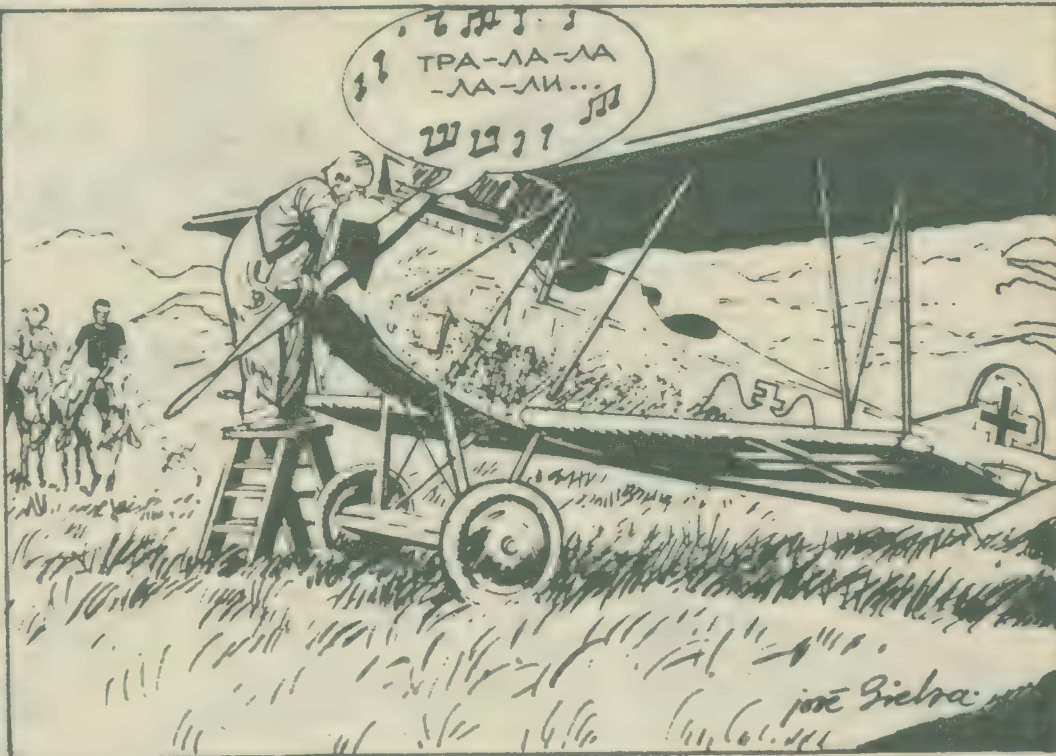

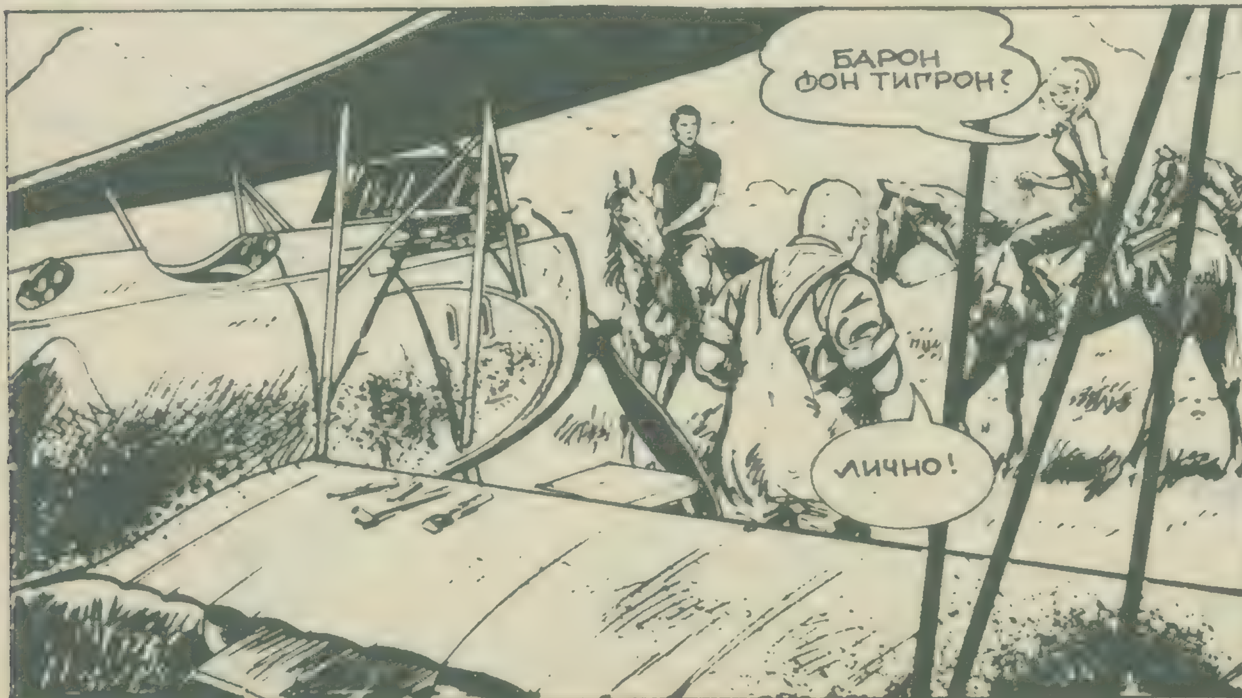
ТВОЈ УЈАК ЋЕ ПОБЕСНЕТИ КАД ВИДИ ДА ТЕ НЕМА У ПАЛАТИ, СУПЕРНОВА!

ДОШЛИ СМО НА ТИБЕТ ДА БИСМО НЕШТО ВИДЕЛИ, А НЕ ДА СЕДИМО ЗАТВОРЕНИ У ТИМ КУЛАМА!

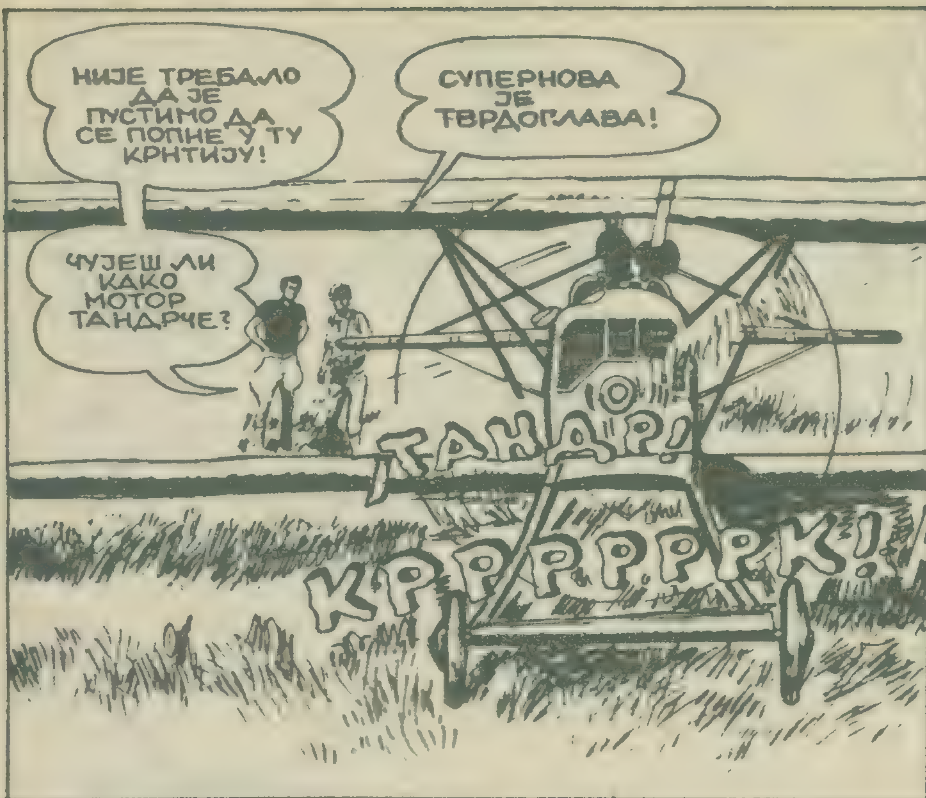

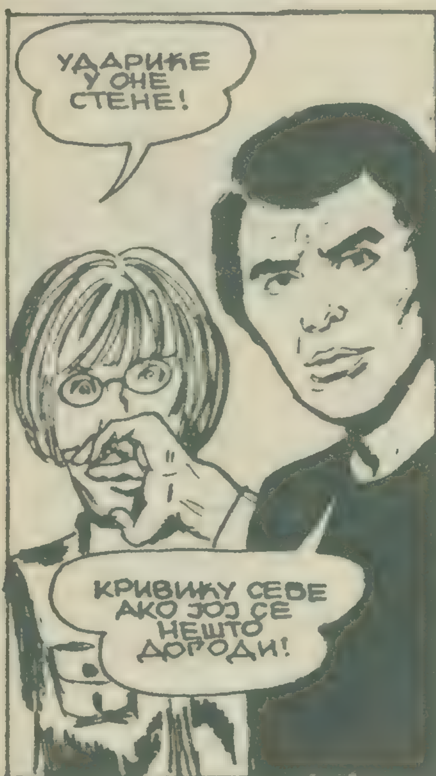

НИЈЕ ТРЕБАЛО ДА ЈЕ ПУСТИМО ДА СЕ ПОПНЕ У ТУ КРНТИЈУ!
СУПЕРНОВА ЈЕ ТВРДОГЛАВА!
ЧУЈЕШ ЛИ КАКО МОТОР ТАНДРЧЕ?
ТАНДР!
КРРРРРК!

ЗАР СЕ ЈОШ НИСМО ОДВОЈИЛИ ОД ЗЕМЉЕ?
ИМАЈТЕ СТРПЉЕЊА!

ДА СЕ МОЖДА НИСТЕ УПЛАШИЛИ, МАЛА МОЈА?
ПА, ОВАЈ... НЕ! ПРЕТПОСТАВЉАМ ДА СВИ СТАРИ АВИОНИ ИМАЈУ ОВАКАВ ЗВУК МОТОРА!
ДРР! БУМ! КРРР!

УДАРИЋЕ У ОНЕ СТЕНЕ!
КРИВИЋУ СЕБЕ АКО ЈОЈ СЕ НЕШТО ДОГОДИ!

КО ЈЕ СТАР? МОЈ АВИОН ЈЕ У САВРШЕНОМ СТАЊУ!
ПАЗИТЕ! УДАРИЋЕМО У СТЕНЕ!

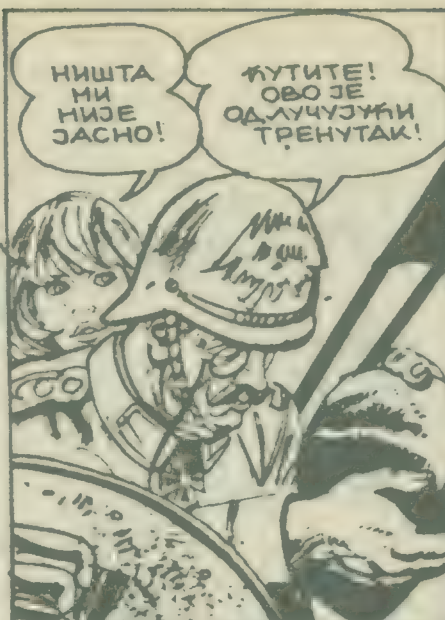

САМО ВИ МИРНО СЕДИТЕ!

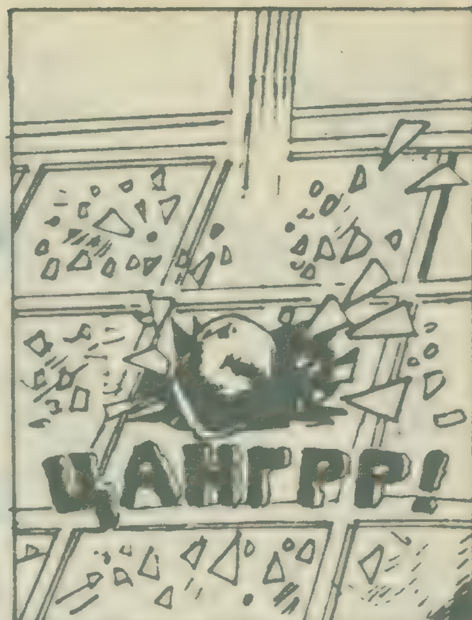

ТЕДИЈЕСЕ, ОСВЕСТИ СЕ! ПОЛЕТЕЛИ СУ!

ЖАО МИ ЈЕ ШТО И МОЈИ ПРИЈАТЕЉИ НИСУ МОГЛИ ДА СЕ УКРЦАЈУ СА МНОМ! НИСАМ ЗНАЛА ДА ЈЕ ОВО ДВОСЕД!
ЗА МЕНЕ СУ ПРАВИ АВИОНИ ДВОСЕДИ А НЕ ТЕ ГРДОСИЈЕ КОЈЕ ДАНАС ПРОИЗВОДЕ!

НАДАМ СЕ ДА НЕЋЕ-ТЕ ИМАТИ НИШТА ПРОТИВ ДА БОМБА-РДУЈЕМ ФРАНЦУСКУ!

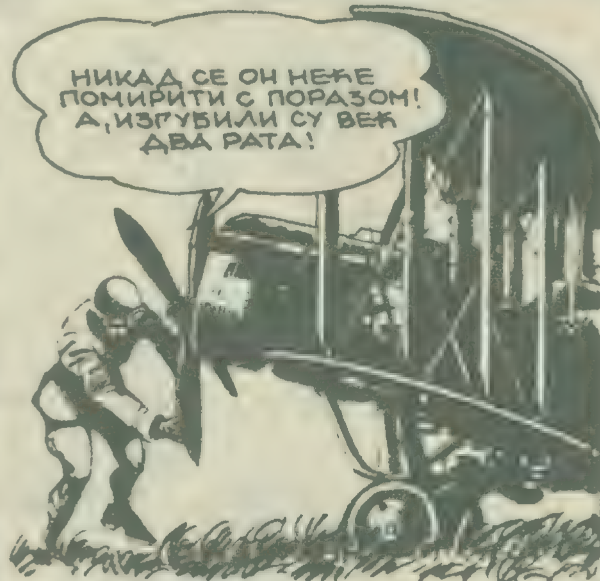

ЗАР ОПЕТ!
ПАРИСКИ ГЛАСНИК
ПАРИСКИ ГЛАСНИК
ВИНО ШАМПАЊАЦ

НИШТА МИ НИЈЕ ЈАСНО!
ЋУТИТЕ! ОВО ЈЕ ОДЛУЧУЈУЋИ ТРЕНУТАК!

ЦАНГРР!

ПРОКЛЕТНИК! УНИШТИО ЈЕ МОЈУ СТАКЛЕНУ БАШТУ!

ОВОГ ПУТА ЋУ ТЕ ОБОРИТИ!

НИКАД СЕ ОН НЕЋЕ ПОМИРИТИ С ПОРАЗОМ! А, ИЗГУБИЛИ СУ ВЕЋ ДВА РАТА!

БАШ НЕМАМ СРЕЋЕ! ПОЛОМИЛА МИ СЕ ЕЛИСА!

ЗАДАТАК ОБАВЉЕН! МОЖЕМО ДА СЕ ВРАТИМО!
ОДУШЕВЉЕНА САМ! НАПИСАЋУ ЛУД ЧЛАНАК ЗА СВОЈЕ НОВИНЕ У АМЕРИЦИ! НАСЛОВ ЋЕ БИТИ: "ФРАНЦУСКО-ПРУСКИ РАТ НА ТИБЕТУ!"

НЕ ПОДСМЕВАЈТЕ НАМ СЕ! СТВАР ЈЕ МНОГО ОЗБИЉНИЈА НЕГО ШТО МИСЛИТЕ!
ХЕЈ! ГДЕ СУ МОЈИ ПРИЈАТЕЉИ?

ПЕТЕ,
ТЕДИЈЕСЕ!
ГДЕ СТЕ?

АААХ!

?
ШТА
ЗНАЧИ
ОВО?

БУДИ МИРНА
ИЛ' ПУ-
ЦАМ!
ТАНЦУБ!
НЕПРИЈАТЕЉ
МОГ УЈАКА!
ШТА
СЕ ТО
ТАМО
ДОГА-
ЂА?

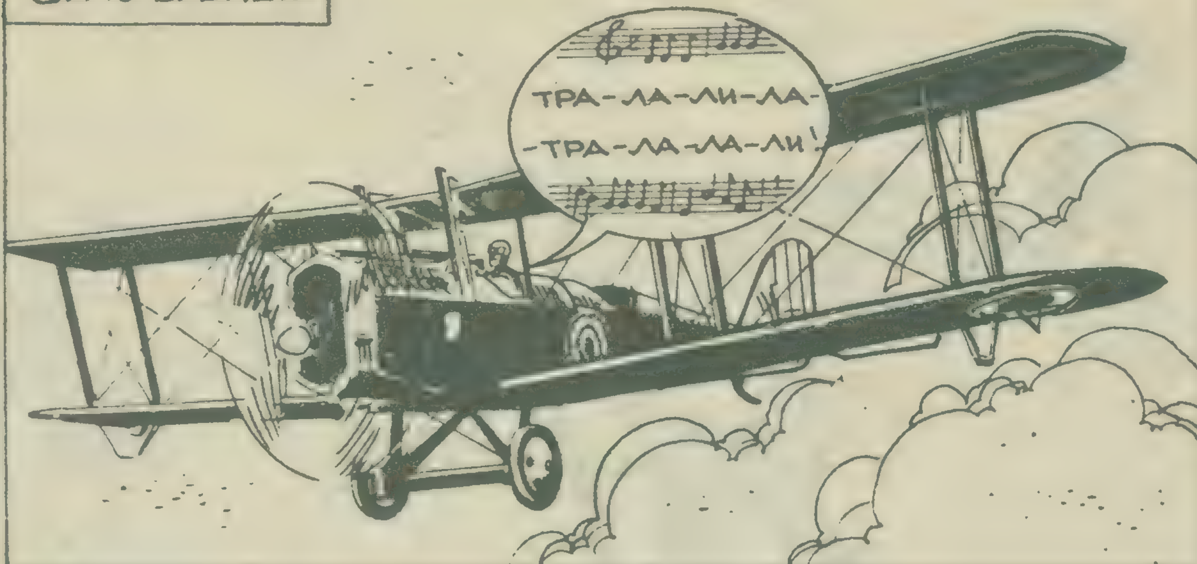

ПУСТИ ТУ
ДЕВОЈКУ!
ДУМ!

СУПЕРНОВА ЈЕ ПОКУШАЛА ДА
ДОХВАТИ РЕВОЛВЕР...

...АЛИ БАНДИТИ
СУ БИЛИ БРЖИ...
ОСТАВИ
ТО!

УБРЗО...
НЕ КРИВИ
МЕНЕ ЗБОГ
ТОГА! ТО САМ
ЧУЛА У
ПАЛАТИ!
РЕКЛА
СИ ДА ЈЕ
ТАНЦУБ
ПОБЕГАО
НА
СЕВЕР!

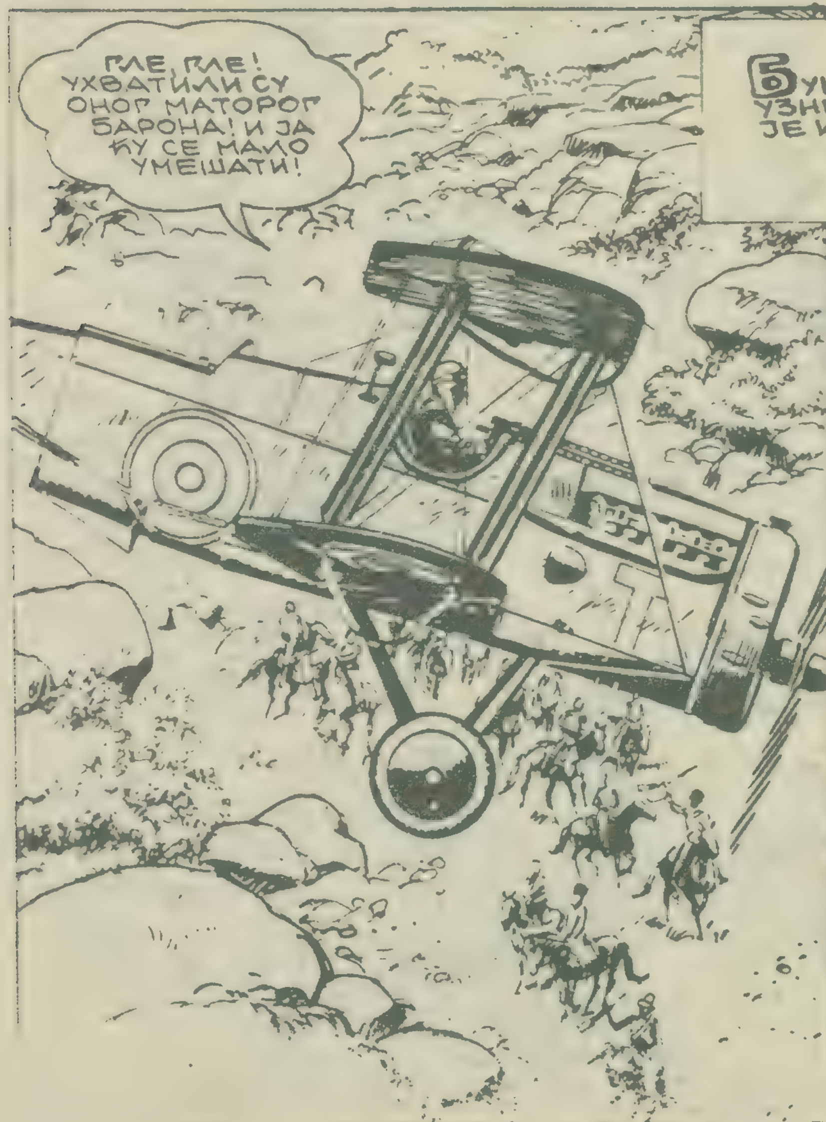

ХЕ, ХЕ! АКО ТВОЈ УЈАК ЖЕЛИ ДА ТЕ ВИДИ ЖИВУ, МОРАЋЕ ДОБРО ДА ПЛАТИ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ТРА-ЛА-ЛИ-ЛА-ТРА-ЛА-ЛА-ЛИ!

МОЈА ОСВЕТА ЋЕ БИТИ СТРАШНА! ЖИВЕЛА ФРАНЦУСКА!

ЖАО МИ ЈЕ БАРОНЕ! ЈА САМ ВАС У СВЕ ОВО УВУКЛА!
НИСТЕ ВИ НИШТА КРИВИ! ОВДЕ ЈЕ СВОЈЕ ПРСТЕ УМЕШАО ОНАЈ ПРОКЛЕТИ КАПЕТАН ГАСПАР!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
ПОГЛЕДАЈТЕ! ШТА САМ ВАМ РЕКАО?

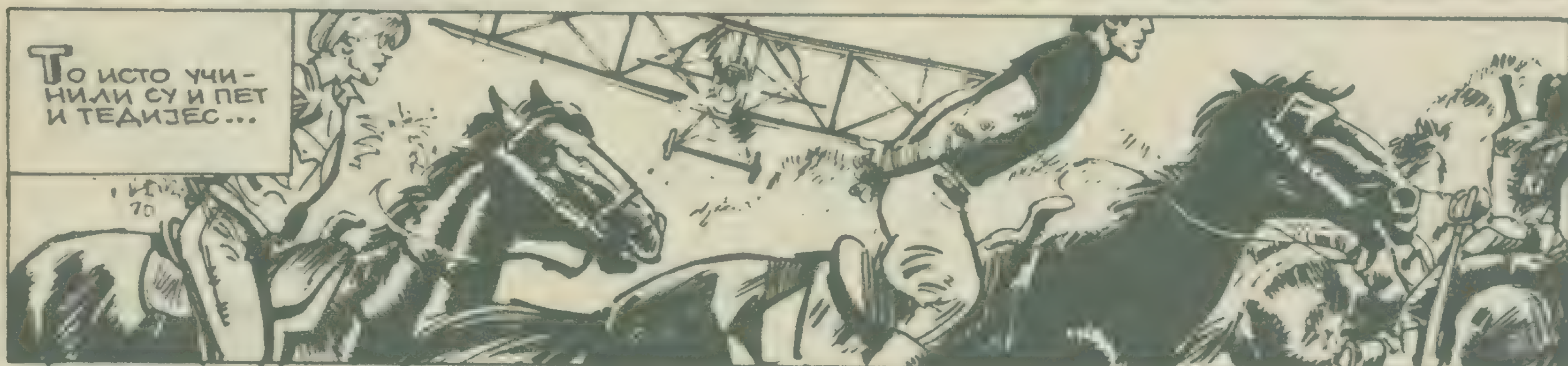

ГЛЕ, ГЛЕ! УХВАТИЛИ СУ ОНОГ МАТОРОГ БАРОНА! И ЈА ЋУ СЕ МАЛО УМЕШАТИ!

БУКА МОТОРА УЗНЕМИРИЛА ЈЕ КОЊЕ...

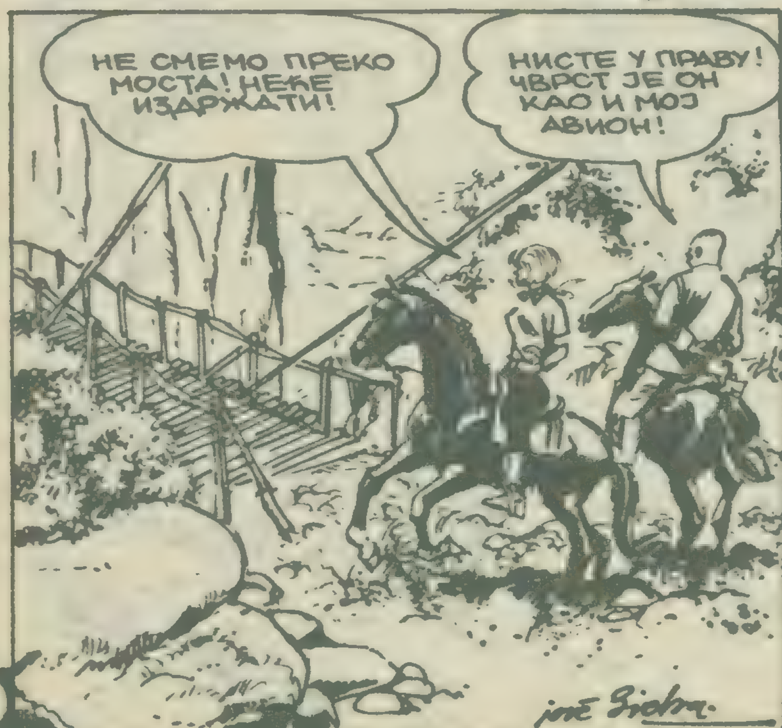

ГАСПАР ЈЕ ЗАПОЧЕО ОПЕРАЦИЈУ..."МИТРАЉИРАЊА"!

ДУМ!
ХИ, ХИ, ФРАНЦУЗ ЈЕ ОЧИГЛЕДНО ЦИЉАО У МЕНЕ, АЛИ ЈЕ ПРОМАШИО!
ААХ!

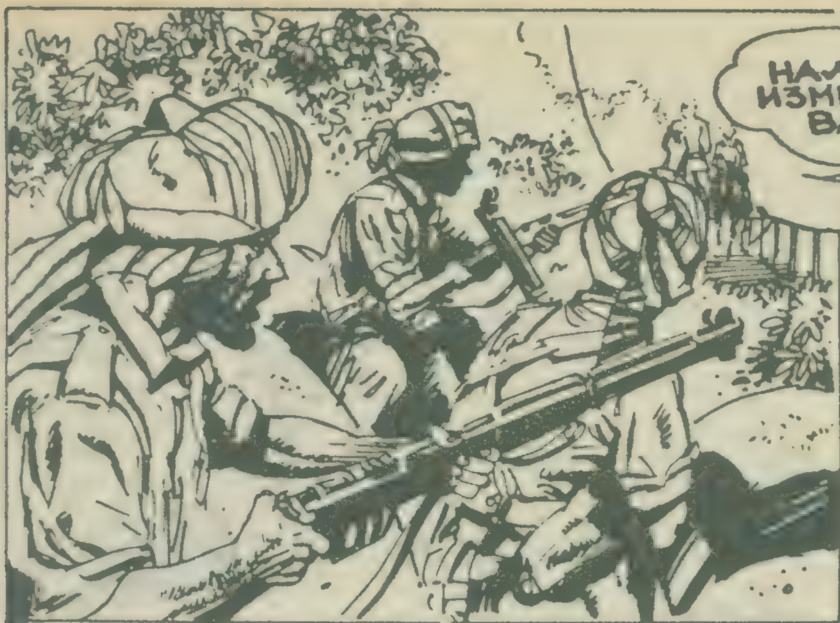

Искористивши пометњу која је настала, барон и Супернова дали су се у бег...

То исто учинили су и Пет и Тедијес...

ПОБЕГЛА НАМ ЈЕ ДЕВОЈКА! ЗА ЊОМ!

НЕ СМЕМО ПРЕКО МОСТА! НЕЋЕ ИЗДРЖАТИ!
НИСТЕ У ПРАВУ! ЧВРСТ ЈЕ ОН КАО И МОЈ АВИОН!

А, ШТА САМ ВАМ РЕКАО?
ГЛЕДАЈТЕ! С ДРУГЕ СТРАНЕ МОСТА СУ НАОРУЖАНИ ЉУДИ!

НАЛАЗИМО СЕ ИЗМЕЂУ ДВЕ ВАТРЕ!

ПУЦАЈТЕ!
КАКО ЗАПОВЕДИШ МАХМУДЕ!

СУПЕРНОВА И БАРОН НИСУ ИМАЛИ КУД. ПОГНУЛИ СУ ГЛАВЕ И ЈУРНУЛИ НАПРЕД...

АЛИ МЕЦИ НИСУ БИЛИ НАМЕЊЕНИ ЊИМА ВЕЋ ТАНЦУБУ И ЊЕГОВИМ ЉУДИМА...
ПОВЛАЧИМО СЕ! ОНО СУ МАХАРАЦИНИ ВОЈНИЦИ!
ААХ!

УСКОРО...
5706
ГЛЕ, ЈОШ ЈЕДАН АВИОН ФОСИЛ!
А ЈА НЕ МОГУ ДА ГА СНИМИМ!

ГАСПАР ЈЕ СВЕ ОВО ПОСМАТРАО...
БАРОН ЈЕ УСПЕО ДА ИЗБЕГНЕ ПРАВДУ, АЛИ САДА ЈЕ ПАО У РУКЕ БАНДИТИМА! ЈА МУ НЕЋУ ПОМОЋИ ДА СЕ ИЗВУЧЕ!

ТАНЦУБ ЈЕ УСПЕО ДА ПОБЕГНЕ...

ШТА? ЗАТРАЖИЛИ СТЕ ПОМОЋ ТОГ ЛУДОГ НЕМЦА! КАКВА ГРЕШКА!
МАХАРАЦА МЕ ЈЕ ОПЕТ НАСАМАРИО! АЛИ ТО ЈЕ ПОСЛЕДЊИ ПУТ!

ШТА СИ НАУМИО РАСПАРЕ? ПУСТИ ТЕ МЛАДИЋЕ!
ШТА? БАРОН!

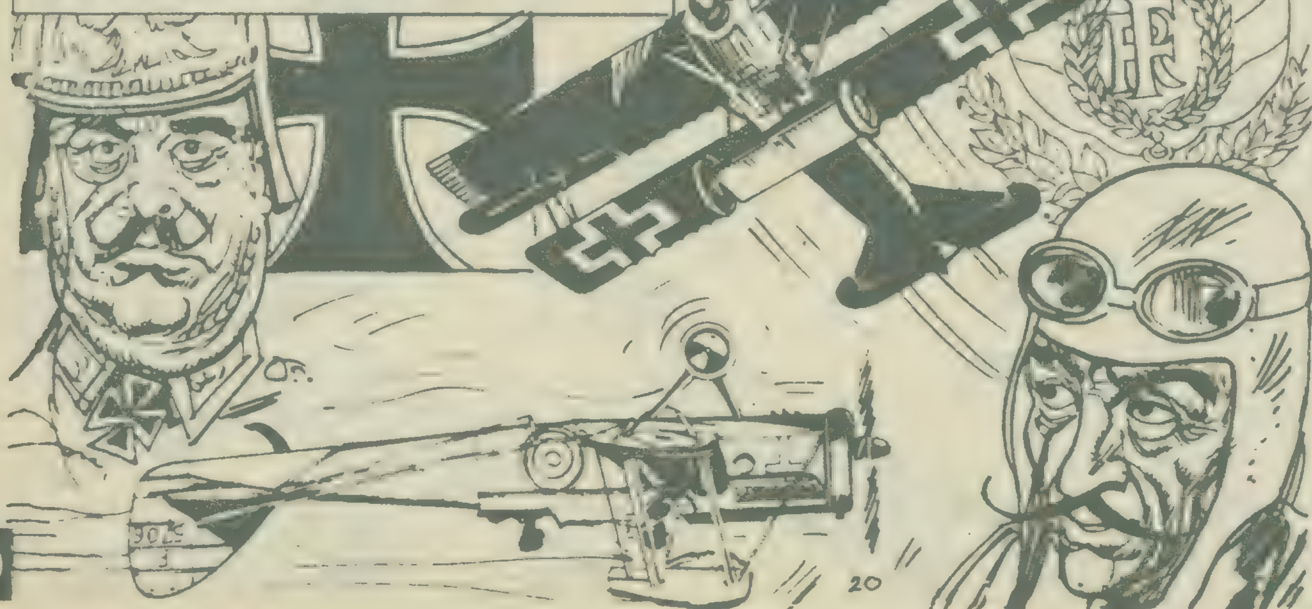

ТРЕБАЛО БИ ДА ТЕ ЗАДАВИМ!
И ДА ЗНАШ ДА ЋУ ТО ДА УЧИНИМ!
ХАЈДЕ, ПОКУШАЈ!
КО, ТИ?
ДА, ЈА!
ЋУТИ, ТИ МЕШИНО ИЗ ФРАНКФУРТА!

ПОЛАКО! НИЈЕ ДОБРО ЗА ВАШЕ СРЦЕ ДА СЕ ТОЛИКО УЗБУЂУЈЕТЕ! ЗНАТЕ ЛИ ДА СТЕ МИ ОБОЈИЦА ДРАГИ!

ЦМОК!

ЦМОК!

ТЕДИЈЕС ТРЕБА ДА СНИМИ ОВЕ ПРЕДЕЛЕ ПА ЋЕ НАМ БИТИ ПОТРЕБНА ПОМОЋ ОБОЈИЦЕ!

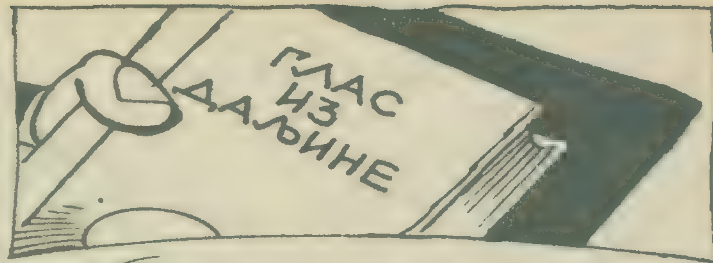

ТЕДИЈЕС ЈЕ ИСПУСТИО ФОТОАПАРАТ! ОДМАХ ЈЕ ЗАМИСЛИО ШТА ЋЕ СЕ ДОГОДИТИ...

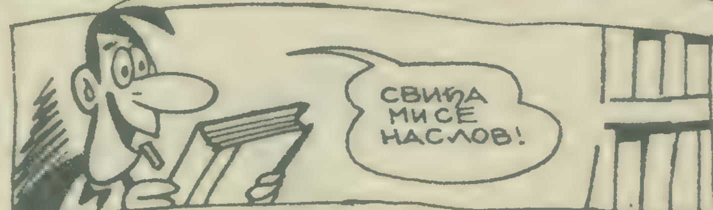

У ВАЗДУХУ ИЗМЕЂУ ОВЕ ДВОЈИЦЕ ОГОРЧЕНИХ НЕПРИЈАТЕЉА...
А ЈА ЋУ БИТИ У ЈЕДНОМ ОД ТА ДВА АВИОНА!
КРАЈ

ТАЈНИ АГЕНТ ШЕПРТЉИЋ:

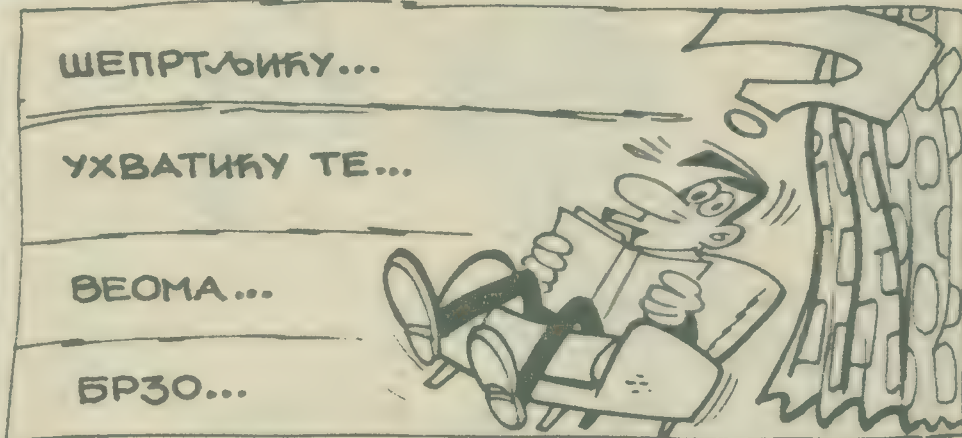
ТАЈАНСТВЕНИ ГЛАС

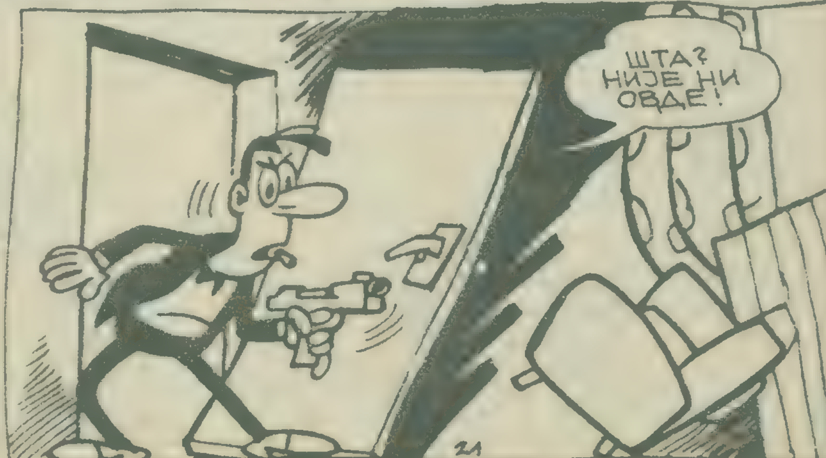

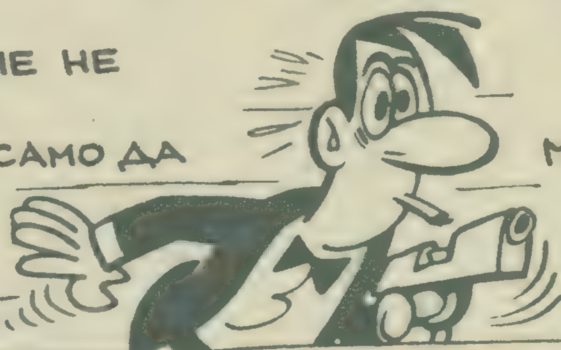

ТУ САМ! ТУ САМ! ТУ САМ!
ТИ МЕ НЕ ВИДИШ!
МОЖЕШ САМО ДА МЕ ЧУЈЕШ!

МОРАМ ДА БЕЖИМ!
НА СРЕЋУ ИМАМ ТАЈНИ ИЗЛАЗ!

НАДМУДРИО САМ ГА! ХО, ХО, ХО!
ЧЕКАО САМ ТЕ ШЕПРТЉИЋУ! НИКАДА МИ НЕ МОЖЕШ УМАЋИ!

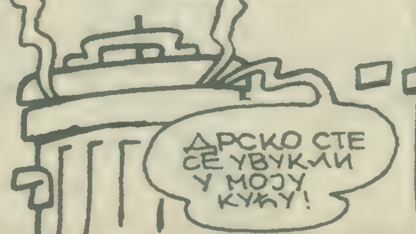

МНОГО УПОРАН НЕКИ ТИП!
ДА БЕЖИМ ДОК САМ ЧИТАВ!

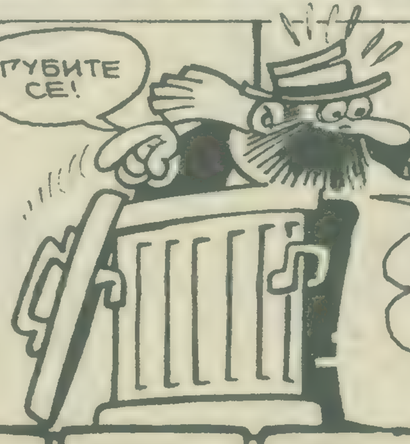

ДУМ!

ХУ! ИЗГЛЕДА ДА САМ УСПЕО!
ШТА?

НИСАМ ЗНАО ДА ИМАМ ТРИ РУКЕ!

И ТО ДВЕ ДЕСНЕ!
ОПРОСТИТЕ, АЛИ...
...ЈЕДНА ОД ТЕ ДВЕ ДЕСНЕ РУКЕ ЈЕ МОЈА!

А, КО СТЕ ВИ? ШТА ТРАЖИТЕ ОВДЕ?
ТО САМ И ЈА ХТЕО ВАС ДА ПИТАМ!
ДРСКО СТЕ СЕ УВУКЛИ У МОЈУ КУЋУ!

ГУБИТЕ СЕ!
И НЕ ТРПАЈТЕ СЕ ТАМО ГДЕ ВАС НИКО НИЈЕ ЗВАО!
ОПРОСТИТЕ... НИСАМ ЗНАО...
МОГЛИ СТЕ БАР ДА ЗАТВОРИТЕ ВРАТА!

ОНАЈ ПРЕТЕЋИ ГЛАС СЕ ВИШЕ НЕ ЧУЈЕ!
ЛАКНУЛО МИ ЈЕ!

ДОШАО ТИ ЈЕ КРАЈ! КАД СЕ НАЈМАЊЕ БУДЕШ НАДАО, СВРШИЋУ С ТОБОМ!
ЧУЈЕ СЕ! ЧУЈЕ СЕ!
НЕ МОГУ ВИШЕ ДА ГА СЛУШАМ!

КУКАВИЦЕ! ПОЈАВИ СЕ!
ПРЕСТАНИ ДА СЕ КРИЈЕШ!
ЈА САМ ТУ!

ЕВО ТИ! ЕВО ТИ!
ЕВО ТИ ЈОШ!
БАНГ!
БАНГ!
БАНГ!
БАНГ!

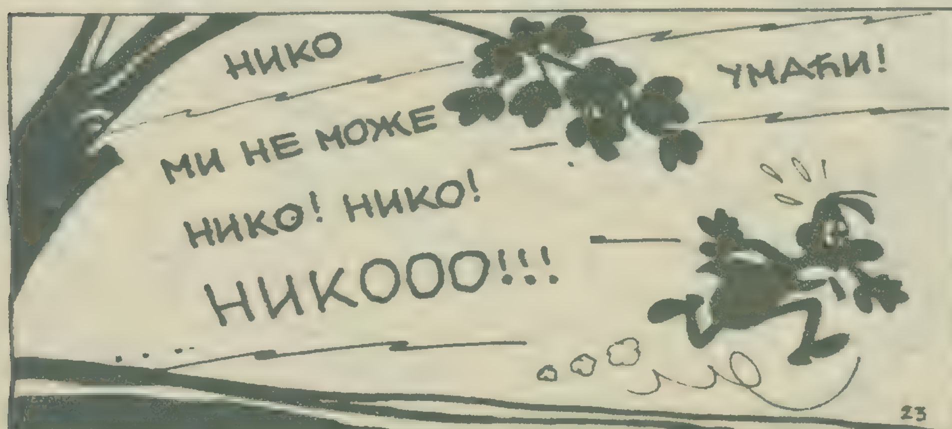

НЕСРЕЋНИЧЕ! ЈА САМ НЕВИДЉИВ И НЕРАЊИВ! МОЖЕШ ДА БАЦИШ ТАЈ ПИШТОЉ!
НИШТА!

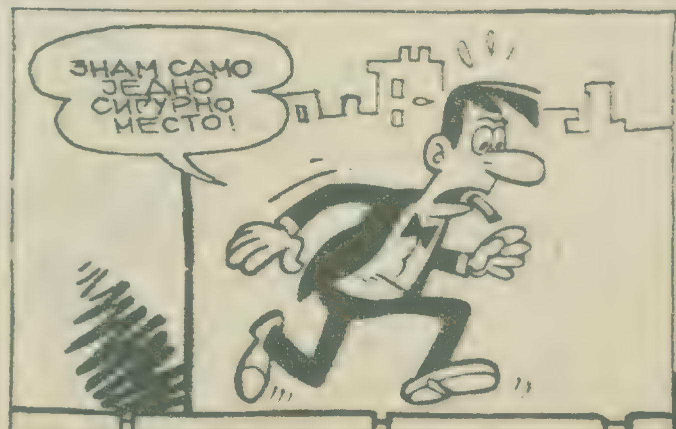

БЕЖИМ У ПОЉЕ! ШТО ДАЉЕ ОД ГРАДА!
ВАЉДА МЕ ВИШЕ НЕЋЕ СЛЕДИТИ!

ШЕСТ САТИ ЧУЧИМ У ОВОМ СТАБЛУ!
НАДАМ СЕ ДА САМ ЗАМЕТНУО СВОЈ ТРАГ!

НЕ ВИДИМ НИКОГ И НИКО СЕ НЕ ЧУЈЕ!
САМО ПТИЧИЦЕ ЦВРКУЋУ!

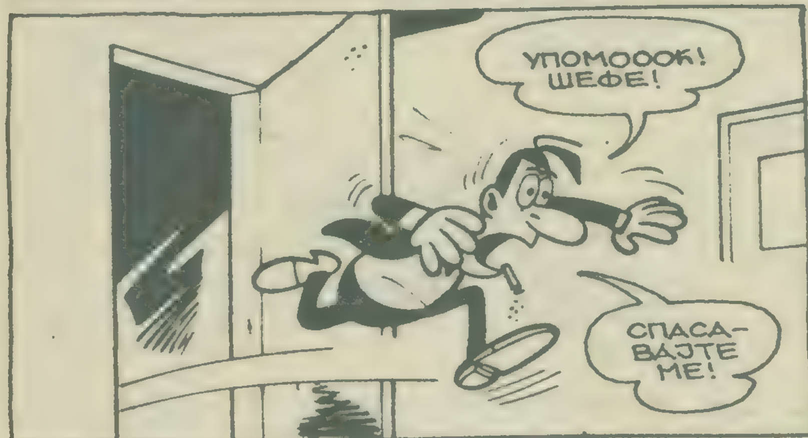

ЗАСНЕЈАВАШ МЕ ШЕПРТЉИЋУ! РЕКАО САМ ТИ ВЕЋ ДА МИ НЕ МОЖЕШ УМАЋИ!

НИКО МИ НЕ МОЖЕ УМАЋИ!
НИКО! НИКО!
НИКООО!!!
23

ЗНАМ САМО ЈЕДНО СИГУРНО МЕСТО!

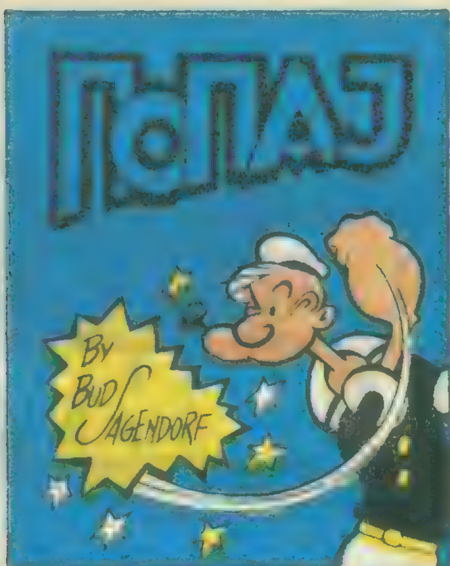

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП **челични гусар**

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

МРЗИМ ДА ОД ДРУГЕ ЖЕНЕ ТРАЖИМ ПОМОЋ...
ДЛ' МОРСКА ЧАРОБНИЦА ВИШЕ МУ НЕКАКО ДОЂЕ К'О ВЕШТИЦА НЕГО ЖЕНА!

БАШ ТИ, ЧАРНА, ХВАЛА ШТО СИ ПРИСТАЛА ДА СЕ НАЂЕМО!
ХЕ! ХЕ! ВИДИ КО ТРАЖИ ПОМОЋ ОД МЕНЕ!

'ОЋЕШ ЛИ ДА МИ СВАРИШ НЕКАКАВ ЉУБАВНИ НАПИТАК?
?
?

ЖЕЛИМ ДА ЗА ПОПАЈА БУДЕМ НЕОДОЉИВА!
Х'М?
?
?

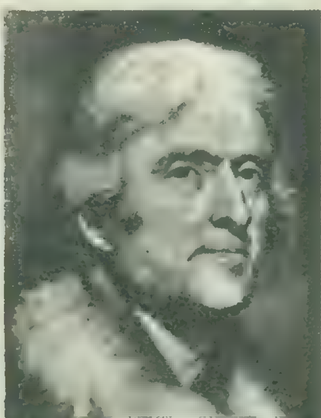

ЧИСТО СУМЊАМ ДА БИ ТЕБИ НЕКИ НАПИТАК МОГ'О ПОМОЋИ! НЕШТО ТИ МНОГО СМЕТА!
?

ТО ТВОЈЕ ОДЕЛО! ГОДИНАМА ВЕЋ НОСИШ ИСТУ БЛУЗУ И СУКЊУ! КАКО ДА ТЕ ЈЕДАН МОРНАР К'О ШТО ЈЕ ПОПАЈ ВОЛИ КАД СИ УВЕК У ИСТИМ ТРАЉАМА!!
?

ДРАГА МОЈА, МОРАШ ПРОМЕНИТИ СВОЈ ИЗГЛЕД!
ЕВО... ЈА ЋУ ТЕ ОДВЕСТИ КОД ЈЕДНЕ ОДЛИЧНЕ ШНАЈДЕРКЕ!
ПА ТО ЈЕ ДИВНО! ВЕЧЕРАС БАШ ИМАМ САСТАНАК С ПОПАЈЕМ!
© King Features Syndicate, Inc., 1974 World rights reserved

ЕХЕЈ, МАТОРА ВЕШТИЦЕ... ДА НИСИ ВИДЕЛА ОЛИВУ?
ВЕЧЕРАС ТРЕБА ДА СЕ НАЂЕМО БАШ НА ОВОМ МЕСТУ!
?
?
?
1275/19

Томас Џеферсон, трећи председник САД

ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ КУПИО ЛУЈЗИЈАНУ

»Сви људи су једнаки и имају исто право на живот, слободу и постизање личне среће« — одјекивало је у америчком Конгресу, док је у земљи беснео рат...

„Представа је завршена, господине грофе, и после петог чина спустила се завеса. За време првог чина био сам мало узнемирен, а у последњем сам збиља уживао и срећан сам што могу да вам честитам на нашем заједничком успеху."

Није ово никаква позоришна критика, већ — ратни коментар! Са француским смислом за хумор и иронију, написао га је Лафајет, један од победника у америчком рату за независност, свом пријатељу и саборцу Морпау после енглеске капитулације у Јорктауну. Лафајет је тог дана 1781. године јахао раме уз раме са Џорџом Вашингтоном и мада коначни мир неће бити потписан још две године, после овог пораза постало је јасно да су Енглези изгубили рат.

Лафајет је заиста имао разлога да ликује: непуне две деценије пре ових догађаја Енглези су однели победу у седмогодишњем рату са Французима, избацили своје противнике из Канаде и Индије, а ево, сада и сами морају да се поражени повуку...

Али, овог пута Французи су само помагали Американцима у рату за независност, ни они никада више неће крочити као колонизатори на америчко тле...

Необична страст

★★★★★★★★★★★★★

Све је почело у Масачусетсу, у пролеће 1774. године. Једна група побуњеника бацила је у море товар чаја — био је то протест напредних света на британско израбљивање. Енглези су одговорили затварањем бостонске луке, а Вирџинија је на то обећала пуну подршку братској колонији Масачусетс...

Конгрес државе Масачусетс почео је да се припрема за рат. Не скривајући своје намере, отворено је организовао прикупљање барута. Енглеска је тада упутила део својих трупа из Бостона у Конкорд да заплене барут и тако је рат букнуо!

Тих бурних година, судбина једног човека постаће судбином читавог америчког народа: то је Томас Џеферсон, млад али већ познат адвокат из Вирџиније. Џеферсон је имао једну страст: био је редовни посетилац локала „Рали" у Вилијамсбургу. Али, тамо није одлазио због пића или коцке, већ зато што је волео — слободу! Код „Ралија" су се окупљали слободумни људи и можда се баш тамо, у његовој глави, зачела замисао о Декларацији која ће ући у историју.

„Да ли је могуће замислити да 160.000 бирача на Британском острву кроје судбину милионима људи у Америчким државама, од којих сваки човек вреди колико и један њихов и по врлинама и по памети и по души!" — овако гласи само једно питање те Декларације.

Јер, када се маја 1775. године састао Конгрес Америчких Држава у Филаделфији, да одлучи о односима са Великом Британијом, договорено је да комисија од пет чланова изради Декларацију о независности. Комисију су чинили Томас Џеферсон из Вирџиније, Џон Адамс из Масачусетса, Венџамин Франклин из Пенсилваније, Роџер Шерман из Конектиката и Роберт Ливингстон из Њујорка. Комисија је одредила Џеферсона да напише текст Декларације.

Радио је то у једном малом салону на другом спрату куће од цигала у Маркет стриту у Филаделфији, користећи текст памфлета који је две године пре тога читао пријатељима код „Ралија".

„Повест садашњег краља Велике Британије повест је сталних насиља... Он је пљачкао наша мора, пустошио наше обале, палио наше градове и уништавао животе нашег народа. Он управо сада доводи велике армије страних плаћеника да доврше дело смрти, разарања и тираније, започето поступцима тако окрутним и перфидним, да им се једва може наћи примера у најварварскијим епохама..." стоји још у Декларацији.

Комисија која је израдила Декларацију о независности: Венџамин Франклин стоји, а Томас Џеферсон држи текст. Поред њега су Ливингстон, Адамс и Шерман.

Млади Џеферсон ће свој проглас ватреним гласом прочитати 4. јула 1776. године пред америчким Конгресом, он ће бити с одушевљењем прихваћен и потписан и тиме проглашена америчка независност.

„Сматрамо да су ове истине саме по себи очигледне: сви људи су једнаки, а њихово је право на живот, слободу и постизање личне среће... Одбијамо сваку покорност краљу Велике Британије. Изјављујемо и потврђујемо да су наше државе слободне и независне и ову декларацију ћемо узајамно подржавати и бранити своје животе, судбину и оно што нам је најсветлије: част". — стоји на крају.

Али, независност требало је тек изборити оружјем и рат ће потрајати све до 1881. године.

Између чекића и наковња

★★★★★★★★★★★★

У то време Џеферсон је био гувернер Вирџиније. А када је рат завршен и када је у Версају 1883. потписан коначни мир, доживљава личну трагедију: умире његова жена Марта... Данима и ноћима, пуне три седмице, није напустио њену собу. Шетао је по њој као лав у кавезу и још дуго после тога није могао да се опорави од ударца. Ипак, снажан дух човека који је био и архитекта и математичар и филозоф и проналазач, победио је кризу.

Годину и по дана касније, Џеферсон одлази у Париз као посланик. Нашао се са старим пријатељима, Венџамином Франклином који је био један од састављача Декларације о независности, затим Лафајетом који га је увео у париске кругове. Али, **у узбурканом предреволуционарном Паризу Џеферсон**

ЦРТИЦЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ

ЗАБРАЊЕНА ЗЕЛЕНА

После другог српског устанка 1815. године настало је сношљивије време. Истина, обичан свет је још силазио с коња и склањао се када би на путу сусрео Турчина — колико због обичаја а још више због своје сигурности.

Турци су имали права да иду по Србији под оружјем, али у куће су могли да улазе само по један и то ненаоружани.

Опадање турске власти било је очигледно, Турци су у много чему морали да попуштају, али у једном су остали упорни — Срби нису смели да носе одело зелене боје, јер је то боја Турака. Срби, пак, економски све јачи и све ближи слободи, настојали су да добију и то право.

Због тога је кнез Милош у пуномоћју српским делегатима од 20. октобра 1820. године, који су у Цариград носили српске захтеве, навео да треба у Србији свима да се „...

налази на „тужне прилике“. Опседа га снага Волтеровог ума који је увиђао да „човек у овом свету може да буде једино чекић или наковањ“!

Џеферсон је остао у Паризу пет година. Кажу да га је, када се вратио кући, у новембру 1789, дочекала зима и све је било прекривено снегом. Његови робови изишли су му у сусрет неких осам километара од куће и, мада се он жестоко супротставио, испрегли су коње и сами почели да вуку кола у којима се возио! Стигавши до куће подигли су га на руке и тако унели у њу, кличући од радости што га опет виде...

Истог дана

Томас Џеферсон је знао како да се одужи: чим је постао председник САД, трећи по реду, укинуо је трговину робљем...

Али, побринуо се да за време председниковања учини све што је било у његовој моћи да, у складу са схватањима која је неговао још из младости и времена доношења Декларације, побољша живот народа. Не само да је забранио увоз робова Црнаца већ је од Француза купио државу Лујзијану за 15 милиона долара и тако увећао територију САД за готово још половину!

Чудном игром судбине Џеферсонов живот угасио се тачно педесет година после потписивања његове декларације: 4. јула 1826, Декларације која ће утицати не само на историју Сједињених Америчких Држава, него и других земаља.

М. Крстуловић

БОЈА

одобри једнако право носити при себи оружје и употребљавати сваку одежду и сваког цвета (боје) по вољи својој...“.

Турци, ипак, ту своју привилегију нису испуштали тако лако. 26. априла 1821. године позвали су у Београду цео обаџијски еснаф и тада им прочитали изричиту везирову наредбу према којој: „... зелено и срму на се (нико) да не меће, макар (било и) поцепано...“. А то је већ било време када су се осиромашене турске жене бацале пред ноге кнегињи Љубици, жени кнеза Милоша, која им је делила милостињу!

ЗАРОБЉЕНА У ТУНЕЛУ

»МОРАТЕ БИТИ ХРАБРИ, МАРГАРЕТ! ДА БИСМО ВАС СПАСЛИ, ТРЕБАЋЕ НАМ ЂАВОЛСКИ МНОГО СРЕЋЕ. УСПАВАЋУ ВАС ДА НЕ БИСТЕ ОСЕТИЛИ БОЛ«...

Група људи на Маргејтској станици лондонске подземне железнице запањено је гледала за композицијом која је пројурила без заустављања. Путници у истом возу који су хтели да сиђу нису били ништа мање изненађени.

„Први дан на послу, а већ касним“, мислила је Маргарет Лајлс, која је тога дана требало да ступи на посао у једну лондонску полицијску станицу. „Леп почетак за будућег чувара реда!“ Стајала је поред врата спремна да изађе, али воз се није зауставио. Деветнаестогодишња девојка била је бесна и са нестрпљењем чекала следећу станицу.

Изненада је осетила снажан удар. Од наглог заустављања полетела је кроз ходник и, пробивши телом стаклену преграду, нашла се на поду. Тек када је чула крике повређених и позиве у помоћ, схватила је шта се догодило.

Воз је из непознатих разлога скренуо великом брзином у слепи тунел, пролетео кроз заштитни пешчани насип и пуном снагом ударио у бетонски зид.

У контролним станицама дуж пруге дат је знак за узбуну. Спасилачке екипе биле су већ на путу ка месту несреће.

БЕЗ ВАЗДУХА

„Жива сам!“ — помисли Маргаерт Лајлс када се повратила од шока. Покушала је да се придигне али је, пошто су јој ноге биле прикљештене гвозденим крхотинама згњеченог вагона, поново пала на под. Поред себе је чула стењање човека који је био заробљен на исти начин као и она. Џефри Бентон, двадесет једногодишњи радник, срећом није имао тежих повреда.

— **Сада треба чекати** — обратила му се Маргарет.

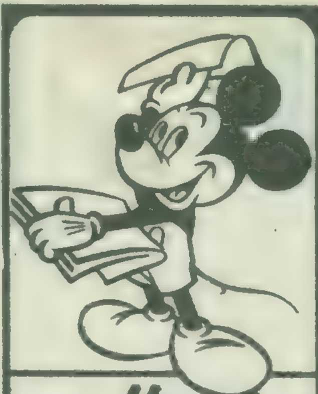
— **Ако се дотле не угушимо!** — одврати Бентон, покушавајући узалудно да се придигне.

У готово херметички затвореном слупаном вагону било је све мање ваздуха.

Први спасиоци из станичних служби нису схватили озбиљност удеса док су пролазили поред последњих вагона. Када су, међутим, дошли ближе крају тунела застали су као громом погођени: два вагона била су потпуно уништена. Први се претворио у безобличну гомилу гвожђа, док се други, притиснут између предњег и задњег просто залепио за таваницу тунела. Трећи у коме су се налазили Маргарет и Бентон, претрпео је нешто мању штету.

— **Па ово је ужасно!** узвикнуо је један од спасилаца и потрчао ка излазу да би алармирао болнице и ватрогасну службу.

Напољу, око улаза у подземље владала је паника. Ватрогасци и болничке екипе журиле су ка месту удеса а неповређени путници из задњих вагона тетурали су се према излазу. **Неки од њих, још у шоку, ваљали су се по тлу смејући се хистерично.**

А доле, испод земље водила се борба за животе заробљених путника. Спасилачке екипе трчале су ка првим вагонима, мимоилазећи се са људима који су већ износили лешеве и повређене путнике. Већ је било извучено 40 мртвих и много рањених, а Маргарет и Џефри још су стрпљиво чекали спас. Ваздуха у њиховом вагону било је све мање. Није га било довољно ни у влажном тунелу, па су спасилачке екипе биле принуђене да раде на смену.

Ватрогасци су успели да отворе врата вагона, али им никако није полазило за руком да ослободе заробљеног младића и девојку. Све је изгледало узалудно јер нису никако могли да помере крхотине метала које су лежале на њима. Време је пролазило, а у тунелу је остајало све мање ваздуха. Ни маске с кисеоником нису могли да им додају — толико су дубоко били затрпани деловима згњеченог вагона.

Најзад су спасиоци успели да прокрче пролаз до девојке и младића. Тада су застали видевши велики гвоздени носач на њеној нози. Знали су да не могу да га помере.

— **Нешто вам не иде најбоље, момци** — покушавала је да се нашали Маргарет.

Усиљени осмеси на знојавим лицима спасилаца показивали су мало наде за спас. Нарочито за девојку чија су стопала била пригњечена гвозденом конструкцијом.

После извесног времена и чудних разговора који су се водили у тунелу између ватрогасаца и лекара. Маргарети је припао хирург Ешли Браун:

— Морате бити храбри, Маргарет. Да бисмо вас спасли треба нам ђаволски много среће. Успаваћу вас да не бисте осетили бол.

— **У реду!** — рекла је и ускоро утонула у сан.

Била је то вероватно у пракси најтежа хируршка интервенција искусног Ешлија Брауна. Ампутација стопала извршена је под светлошћу батеријских лампи забринутих ватрогасаца, јер другог решења није било.

Убрзо после ње ослобођен је и Бентон па су заједно превезени у болницу. Када се пробудила и око себе угледала лекаре, знала је у чему је ствар.

— Изгледа да неко време нећу моћи на игранке, зар не? Требало је да постанем полицајац, а сада...

Маргаретина жеља се ипак испунила. Она данас ради у одељењу за везе у једној од градских полицијских станица, нимало оптерећена тешком повредом коју је задобила првог дана када је пошла на посао.

Људска упорност је и овог пута победила.

М. Ј.

ДОКТОР БАКСУЗИЋ

КАКТУСИ

НЕ УБИЈ ПАУКА!

»Живог паука обложити свежим хлебом и појести« — гласио је рецепт против грознице који је у 18. веку преписивао доктор Ричард Мид.

Једнога дана 1936. године саобраћајац на Ламбетском мосту у Лондону зауставио је читав саобраћај кад је приметио да један велики паук жели да пређе улицу. Возачи нису негодовали — многи су се чак захвалили полицајцу што их није пустио да прегазе створење.

Веровање да паука не ваља убити без потребе толико је увражено да чак и људи који не пате од сујеверја а мрзе ова бића двапут промисле пре него што ће га згазити из страха да не навуку несрећу.

Многим животињама при писивање су током векова људске особине — лисицама лукавост, совама мудрост, слоновима дуго памћење — али ништа није тако разиграло људску машту као паукови. Обожавали су их, гнушали их се, дивили се њиховим савршеним мрежама и плашили њиховог отрова.

ЛЕКОВИТА ТАРАНТЕЛА

На европска веровања о пауковима највише је утицала старогрчка прича о девојци Арахне. Богиња мудрости претворила је Арахне у паука због тога што се усудила да је изазове на такмичење у ткању и тако је осудила противницу да вечно тка и плете. Још дуго, пошто је ова легенда пала у заборав, упорно се веровало да паук на одећи значи скоро обнављање гардеробе.

Из овога су се развиле друге празноверице о срећи коју паук доноси па се тако у Енглеској сматра сигурним знаком среће ако невеста и младожења угледају паука на дан венчања. Исто верују и Египћани али, за разлику од Енглеза, не препуштају ствар случају већ стављају паука у постељу младенаца пред прву брачну ноћ.

Наши преци су преувеличавали опасност од пауковог уједа. Стара англосаксонска реч за паука гласи „атеркоп" а значи „отров-глава". Али, празноверје је достигло врхунац у европској ренесанси. Ово доба било је дуго опседнуто страхом од отрова тарантуле, иначе по живот човека безопасне врсте паука распрострањене у јужној Европи. Њен ујед је, додуше, прилично болан и то је људима било довољно да измисле болест са обиљем симптома и назову је „тарантизам".

Неки Пјетро Матиоле из Сијене забележио је да је паук добио име по граду Таранту на обали јужноиталијанске покрајине Апулије где је 1370. године запажен први случај тарантизма. Једини лек овој опакој болести биле су — веровали или не — музика и игра!

До краја 15. века епидемија умишљене бољке захватила је Апулију а до 17. и читаву Италију. Пред крај истог столећа „епидемија" је почела да јењава и од ње је остала само лековита игра — тарантела.

Не зна се од чега су заиста патили људи проглашени за жртве тарантизма али описани симптоми били су ужасни. Болесника је захватала изненадна паника, тело му се надимало и кочило, повраћао је и падао у несвест, а поред тога непрекидно био уморан и често крајње потиштен. Све то завршавало се болном смрћу ако лечење није предузето на време!

Поступак лечења описао је 1736. године енглески природњак др Ричард Мид у делу „Природна историја паукова": „Оболели играју два до три сата а онда предахну. Тако обично проведу дванаест сати дневно а после три до четири дана симптоми углавном ишчезну". Мид такође примећује да се „тарантати", како су се звале жртве тарантизма, понашају обесно и раскалашно и служе непристојним речником. У строгом католичком друштву какво је било италијанско, раскалашности се могло прогледати кроз прсте само ако је у питању болест и то је можда разлог што су случајеви тарантизма бележени чак и у 19. веку.

Убрзо пошто је захватио Италију, тарантизам је прешао у Шпанију, где тарантула такође има у изобиљу, и постао подједнако „омиљен". И тамошњи лекари преписивали су игру као једини лек.

ПЕТ МРАВА СА ВОДОМ

Паукови су привукли пажњу лекара још давно пре појаве тарантизма. У неким сеоским срединама Италије и Енглеске паучина се још употребљава за заустављање крварења према савету грчког лекара из 1. века наше ере Диоскоридеса. Диоскоридесов мелем усавршио је 1736. лекар по имену Елиезер Албин који је примењивао просушену мешавину паучине и жабљег јајета. Хвалио се да је помоћу ње спасао од сигурне смрти човека чији је нос обилно крварио неколико часова.

Све до пред крај прошлог века уобичајено средство против грознице било је — гутање паукова. Др Ричард Мид који је описао поступак лечења тарантизма саветовао је следеће: „Узети живог паука, обложити га свежим хлебом који се добро мрви — и то пажљиво да се не згњечи — и прогутати".

Пацијенти који су гутали живе паукове долазили су у опасност да буду уједени, али су, у том случају, могли да примене рецепт који је у свом чувеном делу »Historiae Naturalis« препоручио још природњак из древног Рима Плиније Старији: „Прогутати пет мрава са водом или премазати место уједа мешавином сирћета и овчијег измета. Оба лека подједнако су делотворна".

Такође, захваљујући Плинију читавих петнаест векова веровало се да паук има лековиту моћ ако се носи као амајлија. „Излечио сам неколико деце од маларије", тврдио је Елиезер Албин 1736, исте године када је изумео мешавину паучине и жабљег јајета, „тако што сам им око врата обесио по великог паука затвореног у кутију у висини пупка".

Б. Д.

ПОРЕКЛО РЕЧИ

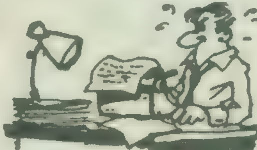
ПАПИР — Кинези су правили папир већ у II веку старе ере, али су брижљиво чували тајну о његовом добијању. Ипак, Арапи су у III веку сазнали њихов „рецепт" и — раширили га по Европи. Тако је у VIII веку Шпанија почела да производи папир, а одмах за њом Италија и друге

европске земље. Нови материјал за писање много је подсећао на **папирус** који су користили Египћани и зато је тако назван, мада са њим нема никакве везе: **папирус** се добијао из сржи трске која је расла у долини Нила. Лист папируса називао се **хартес** и отуда још један неадекватан назив за папир: **хартија!**

● ● ●

РУБРИКА — долази од латинског придева **рубер**, што значи црвен. У старим рукописним књигама текст се обично исписивао црним мастилом, а први редови и оно што се желело истаћи, црвеним и отуда назив **рубрика**. Касније су штампане књиге имитирале руком писане, па се и овај начин задржао. Данас је рубрика посебан стубац у новинама или часописима који доноси, под сталним натписом, вести или други материјал одређеног садржаја, на пример, спортска рубрика, позоришна и слично...

БАНКА — Претече банака постојале су још у Вавилону, 3000 година пре нове ере. И у старој Грчкој и Риму врше се први банкарски послови, али данашњи назив потиче из средњовековне Италије. У градовима Ломбардије, а касније и другим, на трговима, по стојале су дрвене клупе које су се називале **банца**. Ту су **банкари**

држали зделице с разним врстама новца који су примали на чување, уз признаницу коју је улагач могао уновчити и у другом граду. Дешавало се да банкар, због лошег пословања, пропадне. Тада су његову тезгу (**банку**) разбијали секирама и то се звало **банкоруото** (руото на италијанском значи сломљен)!

У КРУГУ ПОРОДИЦЕ:

МАЧ

КАКАВ ЛЕП МАЧ!

КОЛИКО КОШТА?!

ЗНАТЕ, ТО ЈЕ СТАРИНА... АЛИ ВАМА ЋУ ГА ДАТИ ЗА ДВА'ЕСТ 'ИЉАДА!

БАШ ЋЕ ЛЕПО СТАЈАТИ У ПРЕДСОБЉУ! И МИКА ИМА ОВАКАВ ИСТИ!

ЈЕ ЛИ ОНО КАПЕТАН КУКА, МАМА?

ВЕРУЈЕМ ДА ЋЕ СЕ СВИМА ДОПАСТИ!

ЗДРАВО, АРИ!

ЂОКИЦЕ! УЖАС!

НЕ ПРИЛАЗИ ИЛИ ЋУ ДА ВРИШТИМ!

ШТА МУ БИ ?!?

ЕВО ДАНИЦЕ...

ПОГЛЕДАЈ, ДРАГА!

ЂОКИЦЕ, ТИ...

ШТА ТИ ЈЕ ?!

ОДЛАЗИ! НЕ ПРИЛАЗИ МИ!

СТИГАО ЈЕ ЂОКИЦА!

ШТО ЛИ СУ СЕ ДАНИЦА И АРИ ТОЛИКО ИСПРЕПАДАЛИ?

СТРАШНО!

ШТА ЈЕ СТРАШНО?!

ИЗГЛЕДА ДА СУ СЕ УПЛАШИЛИ МОГ МАЧА!

БИЋЕ БОЉЕ ДА БЕЖИМ!

ПА, КАД ЈЕ ТАКО... БАЦИЋУ ГА!

ТАТА! НЕ ДОДИРУЈ МЕ!

АЛИ... БАЦИО САМ МАЧ!

ЗАИСТА НЕ РАЗУМЕМ...

БОГИЊЕ

ДА, ДОКТОРЕ! ДОЂИТЕ ОДМАХ!

ЈАДНИ ТАТА! ОН И НЕ ЗНА ДА ИМА БОГИЊЕ!

ЊЕМУ СЕ СВЕ ТАКО НЕОБИЧНЕ СТВАРИ ДОГАЂАЈУ!

МЕНЕ НИКО НЕ ВОЛИ! БУАААА!

1285/24

Неколико породичних дана касније...
А-А-А...
ИЗГЛЕДА ДА САМ СЕ ОСЛОБОДИО БОГИЊА...
... ПЋИ-ХААД!
КРАДЦ!
... АЛИ САМ ЗАТО НАЗЕБАО!
ЗАТВАРАЈ ВРАТА, АРИ! 'ОЋЕШ ДА ДОБИЈЕМ ЗАПАЉЕЊЕ ПЛУЋА?!
ТАМАН ПОСЛА!
ЈА САМ АВИОН! РРРРРР!
КАД ТЕ ЈА ДОХВАТИМ ЛЕТЕЋЕШ НА МЛАЗНИ ПОГОН!
БИЋЕ БОЉЕ ДА СЕ ЗАВУЧЕМ У КРЕВЕТ...
ОДАКЛЕ ДУВА ОВАЈ ВЕТАР? КАО ДА ДОЛАЗИ С АЛПА!
ПА ДА! ПРОЗОР ЈЕ ОТВОРЕН! **ДАНИЦЕЕЕ!**
ЗАР СИ ЗАБОРАВИО ДА ЈЕ МИШКО РАЗБИО ПРОЗОР?
ИДЕМ У ДЕДИНУ СОБУ!
ЗДРАВО, БОКИЦЕ! САД МИ ЛИЧИШ НА ОНОГ МОГ КАПЛАРА ЗА ВРЕМЕ РАТА У ХИМАЛАЈИМА...
УПОМОООЋ!
ЈАДНИЧАК! МОРАО ЈЕ ДА ПОБЕГНЕ ОД СВИХ У ФРИЖИДЕР!
САД САМ ЗРЕО ЗА БОЛНИЦУ!
КУВАЈТЕ МУ ЧАЈЕВЕ! И НЕКА НЕ ИЗЛАЗИ ИЗ КРЕВЕТА!
ШТА?! ОСТАЈЕМ КОД КУЋЕ?
НЕЕЕЕЕЕ!
С ЊИМ НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ! КАЖЕ ДА ЈЕ ДОШАО ОВАМО ДА СЕ ЛЕЧИ ОД ПРЕХЛАДЕ!
КАКВА ТИШИНА! КАКАВ МИР! ЧАК ЈЕ И ТОПЛО!
НЕ УЗНЕМИРАВАЈ

ХИТ СТРАНА

ЧИТАОЦИ ЈАВЉАЈУ

Вести из Љубиња

Драга редакцијо!

У мјесту Љубињу ради веома млада група која се зове СУНЦЕ. Она за сада има четири члана. Ти дјечаци су врло упорни и вјежбају сваки дан. Воле музику и за њу су се опредијелили, иного во воле забавну а од група из наше земље највише цијене: YU групу, Бијело дугме. Они имају и своје пјесме.

Овдје су дати чланови и њихове године: Ранко Дангубић (13), Горан Пешут (12), Лазар Ковач (13), Дука Жељко (14).

Напомињем да ова група има жарку жељу да се дописује са другим младим групама.

Хвала на простору, наша адреса је:

РАНКО ДАНГУБИЋ
79440 Љубиње, БиХ
(хонорар 50.— дин)

БЕРЗА ПЛОЧА

Желео бих да купим плоче група: SLADE, DEEP PURPLE, NAZARETH и других популарних састава. Јавите се писмом и назначите цену и своју адресу:

Милотин Нуцу
Кришан 10
Темисоара 1900
Романиа

● ● ●

Желим да мењам сингл-плоче за марке: MIDDLE OF THE ROAD — Live in Time; THE SWEET — Poppa Joe i Bloskbuster i HOT CHOCOLATE — Makin'Music. За сваку плочу тражим 30 страних или 50 наших марака.

Драган Филиповић
Суворска 17
12000 Пожаревац

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ДОСТА МИ ЈЕ ЊЕНОГ ХЛАДНОГ ОСМЕХА

Музика и текст: Борис Бизетић
Пева: Мики Јевремовић

Мада нисам желан њених речи
ни сад не знам шта бих дао да
ме сретне
да ли нова заљубљеност лечи
стару чежњу и часове сетне.

Доста ми је њеног хладног осмеха
загрљаја празног као утеха
нек престане ко сен да ме прати
нека мир, нека мир ми врати.

Сад осећам неку нову моћ
смешим се на обећања празна
пробдећу због ње још ову ноћ
а да она то никад не сазна.

Када сањам да јој путем хрлим
ја је чујем и видим је јасно
шири руке пуита да је грлим
ал' не крије да за све је касно.

МУЗИЧКИ КВИЗ

1) Позната група DEEP PURPLE снимила је један свој албум у Ројал Алберт Холу. Који?

а) први
б) четврти
ц) шести

2) Знате ли која наша група изводи песму „Реквијем за пријатеља"?

а) Поп машина
б) Смак
ц) Септембер

3) Велики хит ансамбла Ролингстсунси „Леди Цејн" снимљен је:

а) 1964.
б) 1965.
ц) 1966.

4) Који је ансамбл прославио хит „Црвени балон"?

а) Битлсе
б) Холисе
ц) Дејв Кларк Фајф

5) Композицију „Мала моја" пева:

а) Срђан Марјановић
б) Зоран Мишчевић
ц) Вјекослав Јут

ОДГОВОРИ:

1) Четврти; 2) Поп машина; 3) 1965.; 4) Дејв Кларк Фајф; 5) Срђан Марјановић.

БЕОГРАДСКО ПРОЛЕЋЕ '76

Петнаести, јубиларни, фестивал забавне музике БЕОГРАДСКО ПРОЛЕЋЕ 76. који је трајао четири дана посетиоцима неће остати у неком трајнијем сећању. Завршне вечери изведено је 16 мелодија које се нису одликовале нарочитом инвентивношћу. Са изузетком неколико композиција оста-

ле су биле далеко испод просека. Певачка екипа била је солидна, али композитори чије су мелодије извођене ни овога пута нису били на нивоу интерпретатора.

На основу гласова публике и одлуке специјалног жирија прво место припало је Микију Јевремовићу који је у свом добро познатом стилу извео композицију Бориса Бизетића „Доста ми је њеног хладног осмеха". Ово је већ трећи пут да Мики Јевремовић на БЕОГРАДСКОМ ПРОЛЕЋУ осваја

прво место. Друго место и специјална награда за интерпретацију додељена је Златку Пејаковићу и мелодији „Кад једном зажелиш" док су трећу награду освојили чланови вокално-инструменталног састава INDEXI, композицијом „Стани мало, злато моје". То би било углавном, све оно, што ће се о БЕОГРАДСКОМ ПРОЛЕЋУ и памтити.

Највише разлога да буде незадовољан одлукама жирија имао је Мишо Ковач. Изузетно пријатна мелодија „Ноћ ти дира косе црне" у интерпретацији овог врсног певача, на присутну публику у дворани није оставила неки дубљи утисак. Разлог је чисто технички: за време извођења ове мелодије озвучење у дворани није било баш у најбољем реду, тако да се није могао ни стећи прави утисак о квалитету песме.

НОВЕ ПЛОЧЕ НАШИХ ДИСКО-КУЋА

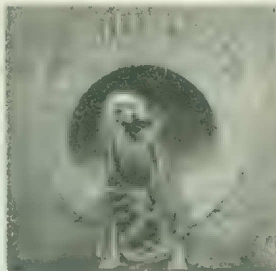
РТВ ЉУБЉАНА

RTV LJUBLJANA

GRATEFUL DEAD

Дуго нисмо имали прилику да чујемо шта раде чланови групе GRATEFUL DEAD. Њихов најновији албум »Blues for Allah« у издању продукције плоча РТВ Љубљана још је једна могућност да се уверимо у квалитет овог састава.

HOLFOREED

Мало позната група код нас HOLFOREED вероватно неће успети да својим ЛП-ијем стекне већи број поштовалаца. Ипак, најбоље је да плочу чујете и сами донесете закључак о вредности ове за наше појмове мало необичне групе.

LA QUINTA FACCIA

Петочлана италијанска група LA QUINTA FACCIA у последње време стиче све више обожавалаца и ван граница своје земље. Изузетно комерцијална музика радо се слуша, а песма на А страни сингла TORNERO још се налази на топ-листама.

домаћа листа

1. САТЕЛИТ — Сман — РТВ ЉУБЉАНА
2. ХАНА — Indexi — ДИСКОТОН
3. РАЊЕНО ЈЕ СРЦЕ МОЈЕ — Мишо Ковач — SUZY
4. ЦИЦИБАН — Код — ЈУГОТОН
5. ЛАКУ НОЋ, ДРАГИ, ЛАКУ НОЋ, ДРАГА Лео Мартин — ПГП РТБ
6. ВЈЕТРИ ШУМЕ, РИЈЕЧИ НОСЕ — Душко Лонин — SUZY
7. ЈА КАКВА ЈЕ НА БЕНДБАШИ ТРАВА — Крунослав Слабинац — SUZY
8. ВАГАБУНД — Здравко Чолић — ЈУГОТОН
9. НЕ МОГУ СКРИТИ СВОЈУ БОЛ — Амбасадори — ДИСКОТОН
10. ДОСТА МИ ЈЕ ЊЕНОГ ХЛАДНОГ ОСМЕХА — Мини Јевремовић — ЈУГОТОН

САД

1) DISO LADY — Johnnie Taylor
2) RIGHT BACK WHERE STARTED FROM — Maxine Nightingale
3) LET YOUR LOVE FLOW — Bellamy Brothers
4) LONELY NIGHT — Captain and Tennille
5) BOOGIE FEVER — Sylvers
7) ONLY 16 — Dr. Hook
7) BOHEMIAN RHAPSODY — Qeen
8) DREAM WEAVER — Gary Wright
9) SHOW ME THE WAY — Peter Frampton
10) SWEET LOVE — Commodores

СТРАНА ТОП-ЛИСТА У ДОМАЋОЈ ПРОДУКЦИЈИ

1) SAVE YOUR KISSES FOR ME — Brotherhood of Man — СТУДИО Б
2) ISLAND GIRL — Elton John — ЈУГОТОН
3) NO REGRETS — Walker Brothers — ПГП РТБ
4) BOHEMIAN RHAPSODY — Qeen — ЈУГОТОН
5) THE TRAIL OF THE LONESOME PINE — Laurel and Hardy — РТВ ЉУБЉАНА
6) RAIN — Status Quo — ПГП РТБ
7) IN FOR A PENY — Slade — ПГП РТБ
8) FLY, ROBIN, FLY — Silver Convention — ПГП РТБ
9) MONEY HONEY — Bay City Rollers — ЈУГОТОН
10) ART FOR ARTS SAKE — 10 CC — ПГП РТБ

ПОП-ЗАНИМЉИВОСТИ

У последње време много се говорило о поновном окупљању популарних Битлса. Причало се да ће се четворица најславнијих поп-музичара нашег времена појавити на неколико концерата и снимити нову плочу. Ипак, за сада од тога нема ништа и љубитељима њихове музике ништа друго не преостаје до да слушају старе песме које у данашњој кризи поп-продукције полако израњају из заборава.

Естер Филипс, која је прошле године постигла велики успех песмом „Каква је разлика између дана и ноћи" снима своју нову плочу. После дуже принудне паузе — оболеле су јој гласне жице — Естер Филипс ће одржати у Европи неколико великих концерата.

Група Муди Блуз (Moddy Blues) поново је снимила свој велики хит од пре неколико година „Ноћи у белом сатену" (Nights in White Satin). Како смо обавештени, прво издање ове плоче продато је у веома кратком року.

Победници Евровизијског фестивала, енглеска група »Brotherhood of Man« припрема велику турнеју по Европи. Њихова композиција „Сачувај своје пољупце за мене" коју су извели у Хагу, још заузима прва места на топ-листама.

Натали Кол

Натали Кол кренула је стопама својих родитеља. Ова двадесет петогодишња девојка високог раста и кратке коврџаве косе кћи је једног од највећих певача нашег века — Нет Кинг Кола. Мада до пре четири године није ни помишљала да се бави музиком, која је њеном оцу донела славу и новац, Натали се данас може похвалити са две снимљене сингл-плоче, једним албумом, док други ових дана завршава.

Прва музичка знања Натали је стекла од оца, легендарног певача, пијанисте и композитора који, схвативши да му кћерка није баш најмузикалнија, није ни имао амбиција да је дубље уводи у тајне овог посла. Вероватно је то и био један од разлога што ова скромна девојка није ни размишљала о каријери музичара већ се по завршетку средње школе определила за медицину. Ипак, по наговору пријатеља одлучила је да покуша и са певањем. Почела је у једној кафани у граду Емхерсту где се налазила на студијама. У почетку су је упоређивали са Аретом Френклин, која је и била узор али после снимљеног албума „Нераздвојни" кренула је сопственим путем. Више је нису поредили са другим певачким величинама. Музички критичари све више истичу њене вокалне квалитете.

БЕТИ МИДЛЕР (BETTE MIDLER)

Бети Мидлер, једна од најпознатијих светских вокалних интерпретаторки, рођена је 1. децембра 1945. године у Хонолулуу, на Хавајима. Са музиком се како сама каже најпре упознала у биоскопској дворани. „Пошто ми је мајка била веома строга дозвољавала ми је да гледам само музичке филмове, и ја сам, што је, сасвим разумљиво, почела да сањам о музичкој каријери".

Да би могла да живи запослила се у фабрици за конзервирање сокова од ананаса. Некако истовремено почела је да статира на филму. Од уштеђевине купила је карту и отпутовала у Њујорк. Одмах се запослила као девојка која чува децу. Уз пут је посећивала и часове глуме, мада се касније уопште више није појављивала на филму. Њена музичка каријера започела је готово изненада: иако је била само члан хора у бродвејском мјузиклу „Виолиниста на крову" музички критичари су је запазили. Већ после прве снимљене плоче прихватају је и љубитељи музике. Досад је снимила велик број композиција, а последњи њен албум „Нове песме за нове туге (New Songs for New Depressions) постиже запажен успех.

Адреса: BETTE MIDLER, Atlantic Recording Corp, 75 Rockefeller Plaza. New York N. Y. 10019.

ФОТО-ВРЕМЕПЛОВ

ПЕНИ МАК ЛИН (PENNY MC LEAN)

У данашњем фото-времену представићемо вам Пени Мак Лин (Penny Mc Lean), чланицу трија СИЛВЕР КОНВЕНШН (Silver Convention), која је стекла популарност и као солиста лансирајући прошлог лета нову игру „бамп". Њено право име је Гертруда Мунцер.

1 Четвртог новембра 1949. године Пени прославља свој први рођендан.

2 Као ученица основне школе са својим љубимцем младим лавићем. О музици још не машта. Једино је занимају животиње.

3 Када је напунила 14 година родитељи су је послали у интернат. У то време највише ју је привлачила глума. На овом снимку видимо је као „старију даму" у једној школској представи.

4 За музику почиње да се занима тек пошто је завршила средњу школу. Али, у то време још је више привлаче одласци у диско-клубове и забаве са вршњацима.

5 Пени се припрема за један концерт. Тада је наступала као солиста.

6 Пени у својој карактеристичној пози интерпретира »LADY BUMP«, хит-нумеру која ју је прославила.

КОСТИМ ЗА КУПАЊЕ

Као што смо вам обећали настављамо са припремама за годишњи одмор. Данас доносимо модел овог једноставног костима за купање који и почетници у шивењу лако могу да направе.

Модел овог костима намењен је одраслијим девојчицама чији је обим кукова између 95 и 100 сантиметара. Пре него што почнете да кројите материјал цео костим најпре искројте од новинског папира, залепите селотејпом где треба и пробајте. Уколико вам одговара онда по њему искројте материјал, а уколико треба да се сузи или прошири то прво урадите на папиру.

Контура 1, извучена зеленом бојом је половина предњег доњег дела костима, **контура 2,** извучена наранџастом бојом је половина задњег доњег дела, а љубичаста контура — **број 3** представља корпу прслучета. Како се кроји и колико је материјала потребно видите на **цртежу 4.** Доњи део пришијте као на **цртежу 5** и на куковима порубите. Затим између ногу направите појачање од платна **(црт. 6)** Ако је костим од пунијег материјала, на пример фротира, онда вам појачање није потребно. Затим порубите око струка, спреда и позади **(црт. 7).**

Око ноге обрадите овако: искројте по два парчета (и за предњи и за задњи део) траку која ће ићи од ивице око ногу до линије обележене цртицама на шемама доњих делова костима. Искројене траке пришијте са лица **(црт. 8),** преврните их и зашијте са унутрашње стране (ово се зове фалични поруб), **цртеж 9.** На крају провуците траке око струка и око ногу **(црт. 10)** и вежите их на куковима **(црт. 11).**

Корпа се прави тако што се зашије **дуж АБ и А₁Б₁,** а затим се обе корпе пришију на траку на размаку који вам одговара по мери **(црт. 12).** Та трака се везује на леђима. Ову траку и бретеле можете направити од истог или неког другог материјала. Бретеле направите тако што ћете проштепати траку па је кроз остављени отвор превнути преко тањег штапа или варјаче **(црт. 13).** На **цртежу 14** видите како изгледа готов костим.

+1,5 cm

A₁

5

7

8

9

6

A

B

45 cm

10

4

80 cm

11

12

A A₁

13

+1,5 cm

Библиотека МОЈА КЊИГА води најмлађе читаоце у чудесне светове стварности и маште.

Одабрана дела, намењена деци узраста од 8 до 12 година, су написали познати савремени и класични, домаћи и страни писци за децу

Родитељи! Пажљиво одабрана дела у овој библиотеци су занимљиво и деци неопходно штиво.

	Дин.
1. Џејмс Метју Бари: **ПЕТАР ПАН И ВЕНДИ**, роман	50
2. Карл Сандберг: **ПРИЧЕ ИЗ РУТОБАГЕ**	50
3. Л. Френк Баум: **ДОРОТИ И ЧАРОБЊАК У ОЗУ**, роман	50
4. Добрица Ерић: **ПЕСМЕ О СВИЦИМА**	50
5. Иван Остриков: **УКРАДЕНИ ПРСТЕН**, роман	40
6. Стојанка Грозданов-Давидовић: **ШИРОМ ЈЕДНЕ ЛЕПЕЗЕ**, песме	50
7. Астрид Линдгрен: **ПИПИ ДУГАЧКА ЧАРАПА У ВОДАМА ЈУЖНОГ МОРА**, роман	40
8. Драган Лукић: **КАКО РАСТУ НОГАВИЦЕ**, песме	24
9. Петар Цветковић: **МАЛИ ОГЛАСИ И ДРУГЕ ПРИЧЕ**	40
10. Добрица Ерић: **ТОРТА СА ПЕТ СПРАТОВА**, прича у стиховима	24
11. Зоран Станојевић: **КАПЕТАН СНИП**, приче	24
12. Драгиша Пењин: **НЕБЕСКИ АМРЕЛ**, песме	24
13. То Хоај: **ДОЖИВЉАЈИ ЗРИКАВЦА МЕНА**, роман	24
14. Анто Станичић: **БИНГА**, роман	40
15. Зоран Поповић: **МОЈ КРАЉ ТИРАНИН**, роман	40
16. Апели: **НЕВИДЉИВИ ВИЛИ**, роман	40
17. Александар Поповић: **КАКО СЕ ВОЛИ ВЕСНА**, роман	40

БИБЛИОТЕКА РАСПУСТ

Библиотека РАСПУСТ намењена је најширем кругу младих од 12 до 16 година, оном осетљивом добу када се из детињства прелази у младост и када се многе, па и читалачке навике и наклоности подстичу, стварају или — заувек губе. Настојећи да привуче младог читаоца и однегује и задржи његово интересовање за лепу књижевност, ова библиотека му нуди брижљиво одабрану, атрактивну и литерарно вредну белетристику.

	Дин.
18. ЏР. Р. Толкин: **ХОБИТ**, роман	60
19. Лав Касиљ: **ШВАМБРАНИЈА И ШКОЛАСКА ЦРНА КЊИГА**, роман	60
20. Магда Сабо: **РЕЦИТЕ ЖОФИКИ**, роман	60
21. Ирена Јургјелевичова: **ТУЂИНАЦ**, роман	60
22. **ПРВА ЉУБАВ**, девет руских прича	60
23. Милан Брујић: **ДИВЉЕ ГОДИНЕ**, роман	60

ДРАГА ДЕЦО, ДРАГИ РОДИТЕЉИ,

Ово су сликовнице у којима ћете наћи наше најзначајније народне песме и приче:

24. **УСКОЦИ**
Насликао Владислав Лалицки
50 динара

25. **КОСОВСКИ БОЈ**
Насликао Бранко Миљуш
50 динара

26. **ЛАЖ ЗА ОПКЛАДУ**
Насликао Марко Крсмановић
50 динара

27. **ЖЕНИДБА КРАЉА ВУКАШИНА ЗИДАЊЕ СКАДРА**
Насликао Миодраг Кнежевић
50 динара
(Награђено плакетом ЗЛАТНОГ ПЕРА 1975).

Сликовнице су илустровали наши најбољи сликари, а повезане су у тврди повез и штампане на финој хартији, у вишебојној штампи. Трајно благо наше народне књижевности постаће трајна драгоценост у вашој кући, ако купите сликовнице НАРОДНО БЛАГО које су изишле у издању Издавачког предузећа Нолит из Београда.

Књиге се могу набавити у Нолитовим и другим књижарама, или поручити директно од издавача, Београд, Теразије 13/IV, телефон 338-150.

П О Р У Џ Б Е Н И Ц А (Политикин забавник . . . . 1976)

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ НОЛИТ, ООУР ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ
11001 БЕОГРАД, Теразије 13/IV

Овим неопозиво поручујем следеће књиге: ______________________

____

____

(читко испишите редне бројеве књига које поручујете или уз овај купон приложите читав оглас са заокруженим бројевима изабраних књига)

Укупна вредност поручених књига износи ______________ дин.

Овај износ ћу платити поштару приликом пријема књига или на отплату у ________ месечних рата (непотребно прецртати) у корист жиро рачуна број 60801-601-17816, Нолит, Београд.
Уколико по пријему књига пропустим узастопно уплату двеју месечних рата Нолит има право да захтева уплату целокупног дуга одједном.
У случају спора признајем надлежност месног и стварно надлежног суда у Београду.
Месечна рата отплате не може бити мања од 50 динара, а рок отплате дужи од 12 месеци.
Поруџбеница се обавезно оверава само при куповини на отплату.
Пензионери уместо овере треба да приложе одрезак чека од пензије.

____
(Презиме, очево име и име поручиоца)

____
(Поштански број, место и адреса стана)

______________________ (Овера установе или предузећа)

______________________ (Потпис поручиоца)

______________________ (Број личне карте и од кога је издата)

НАЈЕРЖИ МЕЂУ НАЈБРЖИМА
ЕМИЛ ЗАТОПЕК

1 Када се сазнало за невероватне резултате чешког тркача Емила Затопека у европској спортској јавности дигла се велика прашина: многи нису хтели да поверују у њих и почели су праву кампању против „некоректних“ чешких судија. Затопек је зато једва чекао Олимпијаду у Лондону да докаже свету да је најбржи. Када му је том приликом славни фински тркач Хеино угледао леђа, рекао је: „Немогуће га је победити, његова је енергија неисцрпна!“ **Тако се на спортском хоризонту појавила нова звезда, човек кога ће због снаге, брзине и издржљивости назвати „чешком локомотивом“.**

2 Прву златну олимпијску медаљу Затопек је освојио 1948. године у Лондону. Пред трку на 10 км страшно га је заболео зуб, добио је температуру и уз то још назебао. Сви су га наговарали да одустане али он је тврдоглаво изишао на стазу и — победио! На тој Олимпијади почела је и љубав између њега и чешке рекордерке у бацању копља, Дане, која ће му касније постати жена. Невероватно је али истинито: Емил и Дана рођени су у исти дан, 22. септембра 1922. Постали су тако најчувенији брачни пар међу спортистима.

3 Емил се родио у Копреници у Моравској, у сиромашној шесточланој породици. Још као дете испољио је склоност према спорту и већ са седам година одлазио да посматра гимнастичка такмичења, а са петнаест се запослио као физички радник у фабрици обуће „Бата“, где је обављао најтеже послове. Ипак, бавио се спортом: скакао је увис, али без неког успеха. **Први пут је трчао 1941. године у Злину, на традиционалној трци младих. Пристао је да учествује после много наговарања и стигао је други!**

4 Тако је ушао у ред атлетичара „Батине школе рада“. Први га је у тајне атлетике увео медицинар Кучера, а затим га је тренирао др Халуза. Касније је Затопек почео да учи хемијску школу, а потом се уписао на војну академију и постао тенкиста. Имао је обичај да каже: **„Ја увек трчим. И када обављам неки посао у касарни чиним то трчећи, а када трчим увек мислим на то да на ногама имам војничке цокуле — тако да ми је на правој трци лакше!“**

А ЛОКОМОТИВА

5 **„Стил му је немогућ, говорили су стручњаци, али су му снага и издржљивост фантастични!“** А најбољи југословенски тркач свих времена, Фрањо Михалић, рекао је за њега: **„Емил Затопек ми је увек служио за пример. Волео сам да трчимо заједно, иако је он увек био бољи и побеђивао“.** Олимпијада у Хелсинкију 1952. била је веома успешна за породицу Затопек: Дана је освојила златну медаљу у бацању копља, а Емил три златне: на 5 и 10 км и у маратону! „Не бисмо могли да замислимо живот без **физичке активности“, говорили су супружници — рекордери . . .**

6 Тако су Емил и Дана чак сами саградили своју кућу! Али, 1956. године почела је да тамни њихова спортска звезда. Те године, на Олимпијади у Мелбурну, Дана је била четврта, а Емила је засенило ново име на дугим стазама. Био је то Владимир Куц из Совјетског Савеза кога су одмах назвали „гвоздени морнар“. Тако је Емил Затопек освојио „само“ бронзану медаљу. **Ипак, спортиста који је тако савесно и предано тренирао, који није пропустио дан да не претрчи по 30—40 км, тешко се мирио с мишљу да напусти такмичарску стазу: престао је да трчи тек 1958. године . . .**

7 **Неко је израчунао да је Затопек за 16 година такмичења два пута оптрчао Земљу, што износи око 60.000 км! Био је око 300 пута победник у разним тркама, држао 10 светских рекорда, а 18 пута рушио је раније рекорде!** О његовом спортском срцу много се писало, сви су се питали да ли је оно неки природни феномен. Доктор Хорноф који је пратио Затопека, објавио је податке о његовој телесној кондицији из којих се види да је он просечно развијен спортиста: висок 172 цм, тежак 70 кг, нормалног срца и крвног притиска. **„За девет година, пише Хорноф, његово се срце није увећало“.** Из овога се види да Затопек своје ванредне резултате дугује пре свега упорним и савесним тренинзима!

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ПРВА ЉУБАВ

ТАМНА СЕНКА КЛИЗИЛА ЈЕ ПРЕМА ОБАЛИ. ЧЕКАО ЈЕ, ЗАУСТАВИВШИ ДАХ. А ОНДА СЕ НАДНЕО НАД ВОДУ И УГЛЕДАО — ЛИЦЕ ДЕВОЈКЕ.

• ЛОЈД БИГЛ •

Волт Роџерс се одмакао од штафелаја и угасио светлост. Олуја, која се била мало смирила, сада је опет беснела свом снагом, праћена кишом. Стојећи крај прозора, он је посматрао ово дивљање природе. Муње су парале небо.

— Каква лепота! — промрмљао је, питајући се како да овај призор пренесе на платно. Не само оно што је видео, већ и ове звуке, и мирисе, и своја осећања.

Поново је загрмело. Звук је постајао све јачи и дечак је рукама запушио уши. Кад је већ изгледало да је такву јачину звука немогуће поднети, звук се претворио у експлозију.

Волт се нашао на поду, док су га кроз разбијена окна засипали млазеви кише. У ушима му је зујало. С муком је устао. У даљини је видео одблесак пожара, и баш тада су пламени језици суknули у небо.

Уплашен, потрчао је према соби својих родитеља. На прагу се готово сударио са оцем.

— Тата, мора да се нешто догодило у Зенглеровом каменолому — рекао је. — Тамо букти велика ватра.

— Шта ме брига за каменолом — одговорио је отац. — Зар не видиш да су сва стакла на прозорима попуцала? Кућа нам је пуна воде.

Срећом, киша је ускоро престала. Јутро је освануло сунчано и ведро.

Волт је изишао са оцем у врт и обојица су се загледала у правцу каменолома и малог језера.

— Можда се запалио бензин који Зенглер држи у бараци — рекао је отац. — Идем да видим.

Са чуђењем је утврдио да је барака нетакнута. Међутим, недалеко одатле видела се спржена земља у кругу пречника стотинак метара.

Сутрадан је локални лист „Харвелска газета“ донео кратку вест:

„Загонетна експлозија слична удару грома поразбијала је прозоре на фарми Џемса Роџерса за време олује у понедељак ноћу.“

Ево је опет!

У суботу, Волт је помагао оцу у уобичајеним јутарњим пословима, а затим је истерао краве на пашу. То је била прилика да оде до каменолома.

Застао је крај језерца у којем се још као дете купао. У води су се одсликавали облаци што су пловили небом и велики храст који се дизао на самој обали. Видео је и себе на тој мирној воденој површини; лик му је био некако чудно издужен.

Изненада му је дошла инспирација. „Вратићу се овамо по подне и направићу свој аутопортрет служећи се водом као огледалом“, помислио је.

Осећао се бескрајно срећним. Школа је била завршена дан раније и сада је цело лето било пред њим.

Чежњиво је бацио поглед на воду. Јутро је било топло, али знао је да је још рано за купање.

Одједном, стао је да трља очи. Учинило му се да је нешто угледао у језеру. Некакву дугу, тамну прилику. Риба? Никад није било ниједне рибе у језеру, поготову не овако велике.

Ево је опет! Тамна сенка је полако клизила према обали, сувише дубоко да би је могао јасно видети. Чекао је, задржавши дах. А онда се наднео над воду и угледао — лице девојке!

Требало му је неколико секунди да схвати да и она посматра њега. Сад је већ могао боље да је разазна. Маса тамне косе благо се таласала читавом дужином њене фигуре. Тело је било покривено неком глатком зеленкастом тканином која је тако јасно оцртавала облик груди да је дечак поцрвенео. Вода је давала лицу чудно пљоснат изглед, али он се са укусом уметника дивио прекрасном овалу лица, питајући се какве ли су тајанствене боје те очи.

Једна од њених руку изненада је описала круг и показала на отворена уста. Кад је то учинила још једном, схватио је. Девојка је била гладна.

Док је гледао овај необични призор, његов живахни ум шеснаестогодишњака резоновао је логично. Разуме се да је била гладна. Непогода је беснела у понедељак. Тајанствени брод који ју је донео разбио се и запалио те исте ноћи. Сада је субота. Она је сигурно умирала од глади. У језеру није било ничег за јело.

У једно је био сигуран: девојка је дошла из неког другог света. Спржена земља налазила се око 200 метара далеко од језера. Њен народ, нека водена бића, открио је тајну космичког лета; њено присуство овде било је најбољи доказ.

Испружио је руку према њеном лицу. Тргла се уплашено, али се одмах опет приближила и показала на отворена уста. Волт више није смео да чека. Са њеним ликом у очима, окренуо се и потрчао преко пашњака.

— Шта је то с тобом? — упитала је мајка, видећи га разбарушеног и задиханог.

Али, он није имао времена да одговара.

— Тата — рекао је — хтео бих да идем на пецање. Могу ли да узмем кола?

— Па... Изгледа да је лето почело. Мало рибе освежило би нам јеловник — сложио се отац.

Бржа од рибе

У ствари, пецање га никад није много интересовало. Али, сад је морао доћи до рибе, и знао је како. Девојка је била гладна. А пошто је живела у води, највероватније је да једе рибу.

Зачас је стигао до Маршалове бензинске пумпе. Стари Ед Маршал је седео на сунцу и читао новине.

Љубазно је поздравио дечака и саслушао његову молбу.

— Рибе? — поновио је. — Могу ти дати неколико, а сутра идемо заједно на пецање. Али, мораш поранити.

Устао је и из малог базена извадио три крупне рибе.

— Хвала — рекао је Волт. — Ето мене сутра пре зоре.

Тренутак касније, јурио је највећом брзином натраг.

Срећом, Зенглерови људи нису радили суботом и недељом; никог није било у близини. Волт је дотрчао до језера, клекнуо и неколико пута пљуснуо по води. Одмах је угледао оно загонетно створење како се помаља из дубине и хита према њему.

Дечак је из пластичне врећице извадио једну рибу. Девојка се није ни помакла. Загњурио је руку у воду и девојка се одмакла. Наједном, риба му је исклизнула из руке и запливала.

Није далеко одмакла. Брза као муња, девојка је јурнула за њом, зграбила је и изгубила се у дубини.

Волт је бацио у воду и преостале две рибе. „Сигурно је понижавајуће за њу да ми узима храну из руке“, помислио је.

Тада је видео да га девојка посматра. Испружио се колико је дуг на стени која се пружала над водом и загледао се у девојку.

— Лепотице! — прошаптао је. — Мила...

Било је неке необичне лепоте у том лицу, у виткој фигури, у дугој коси. Питао се како он њој изгледа. Да ли јој се допада? Или је он за њу само снабдевач храном.

Остао је дуго крај воде. Дошао је и после подне, чим је обавио послове на имању. Напустио је језеро и чаробно биће у њему тек кад је пао мрак.

Те ноћи је сањао како се купа с лепом незнанком у бистром планинском потоку и како се прскају, раздрагано се смејући. А онда се пробудио сав у зноју. Једна мисао га је просто ужаснула.

Ужасна мисао

Сад је лако. Уз Едову помоћ, доносиће јој сваког дана доста рибе, али шта ће бити кад дође зима и кад се језеро заледи? Несрећница ће умрети од глади и хладноће.

Морао јој је наћи неко сигурније место.

Постојало је само једно решење. Педесет миља одатле налазило се велико Мичигенско језеро. Али, како је пребацити тамо?

Следећих дана ишао је на пецање са Едом. Хватао је довољно рибе и за девојку и за кућу, али она мисао га је непрестано мучила.

Мајка је прва приметила промену на њему.

— Волте, шта је с тобом? — упитала га је док су седели за ручком. — Не једеш ништа, а последњих

дана уопште не сликаш. — Нешто није у реду?

— Све је у реду, мама — одговорио је.

— Стално си замишљен и сам — наставила је мајка. — Данас сам срела Вирџинију Харло. Пита за тебе. Зашто понекад не изиђеш с њом?

Пусти га — умешао се отац. — Још је млад да мисли на девојку.

Али, мајка није била убеђена у то.

Најбољи доказ

У суботу, родитељи су отишли у град. Рекли су да ће се вратити тек после поноћи. То је било као поручено. Вечерас мора остварити свој план.

Отишао је до језера и сео испод гранатог храста. Стао је да размишља о себи и њој. Схватао је да је то љубав без наде, да није било места где би се њих двоје могли срести.

Прошлих дана је два пута скочио у језеро. Оба пута је она уплашено побегла у дубину. Није допуштала да јој се приближи, па је одустао од даљих покушаја.

Сад је било важно само да се она пребаци на сигурно место. Биће миран тек кад се над њом склопе воде Мичигенског језера, мада ће то значити да је вероватно више никад неће видети. Али, зар та жртва неће бити најбољи доказ његове љубави!

Устао је и упутио се кући. Тамо је био паркиран очев камионет. На њему је био велики резервоар за воду, који је отац купио претходног дана код „Ворена и сина". То је била срећна случајност о каквој је могао само сањати.

Уз помоћ гуменог црева, напунио је резервоар водом, а затим одвезао камионет до језера. На једном месту обала се благо спуштала. Утерао је камионет у језеро колико је највише могао.

Мрак се већ спуштао. Па ипак, угледао ју је у води. Али, како да јој објасни да треба да уђе у резервоар? Почео је да гестикулира, да изводи праву представу, али она је остала непокретна.

Био је очајан. Не, девојка неће сама ући у резервоар. Мораће је силом убацити у њега.

Пошао је до бараке у којој је Зенглер држао алат. Да узме конопац и да покуша да ухвати девојку и да је веже? Немогуће. Она му не би допустила да јој приђе.

Поглед му је пао на велику батеријску лампу. Можда је то решење. Осветлиће резервоар и показаће прстом на њега. Можда ће схватити шта очекује од ње.

Са извесном надом вратио се камионету. И... само што се није срушио од запрепашћења. Угледао је како у резервоару нестаје девојчина дуга коса.

Искористила је његов одлазак и сама се попела.

Сав срећан, сео је за волан и кренуо. Целим путем је весело звиждукао.

Та дивна, дуга коса...

Површина Мичигенског језера купала се у месечевој светлости. Волт је окренуо камионет и стао да унатрашке прилази ивици воде. Али, није смео да иде далеко. Дно је било меко и точкови би дубоко упали.

Изишао је из кабине, размишљајући како да девојку спусти у језеро. Кад је зачуо пљускање воде, потрчао је ка задњем делу кола и — угледао је. Била се већ спустила на тле и сада је прилазила води. Покрети су јој били неспретни. Похитао је да јој помогне, и у том тренутку она се саплела и пала.

Сагнуо се да је подигне, али је одмах одскочио од ње, крикнувши од ужаса.

Лице које је угледао била је ружна маска, са дубоко упалим очима. На том лицу није било носа, а два очњака, танка као игла, штрчала су из уста. Коса, њена дивна дуга коса, била је нека врста гриве. Она зеленкаста тканина била је у ствари њена кожа, љигава као у јегуље.

Док ју је запрепашћено гледао, она је устала и, гегајући се, стигла до воде. Тренутак касније, нестала је у језеру.

Волт је остао на истом месту, као окамењен. Није приметио ни кад му је пришао један човек чија је кућа била у близини. Пренуо га је тек његов глас:

— Младићу, шта радиш ту?

Окренуо се и упутио му празан поглед. И да је био у стању да говори, шта би му рекао?

Неколико метара од обале, нешто је пљуснуло по води. Човек се тргао.

— Хеј, шта је то?

Волт је слегао раменима.

— Ваљда нека риба — рекао је уморно.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Робови смо закона зато да можемо бити слободни.
(Цицерон)

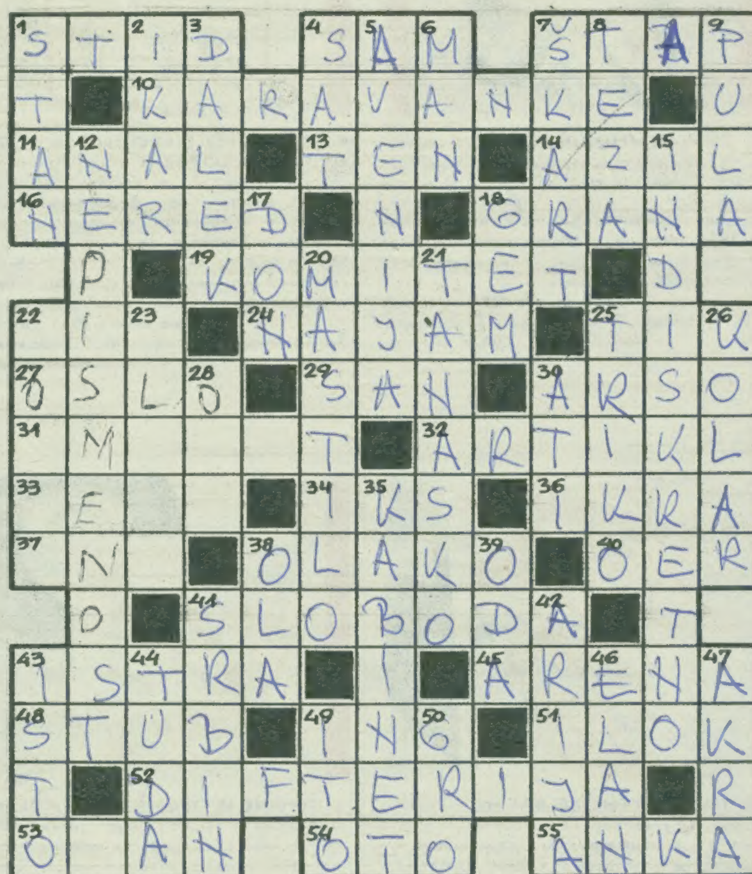
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) Срам, 4) усамљен, 7) батина, 10) планински масив у Словенији, 11) летопис, 13) боја лица, 14) уточиште, 16) неуредност, аљкавост, 18) део дрвета, 19) руководећи партијски орган, 22) обличје, 24) закуп, кирија, 25) при, уз, 27) град у Норвешкој, 29) доживљај за време спавања, 30) мушко име, 31) завештање, 32) роба у трговини, 33) кита, ројта, 34) непозната у математици, 36) рибља јаја, 37) име Карењине, 38) на лак начин, 40) дански ситан новац, 41) фудбалски клуб у I лиги, 43) наше највеће полуострво, 45) борилиште, 48) дирек, 49) скраћеница за инжењера, 51) место у Срему, 52) заразна болест, 53) веран, 54) наш књижевник (Вихаљи Мерин), 55) женско име.

УСПРАВНО:

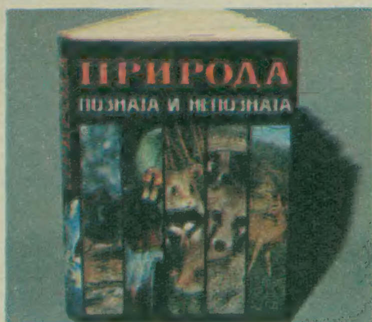
1) Просторија за становање, 2) први летач (мит.), 3) удаљен, 4) часовник, 5) широка улица између дрвореда, 6) немачки књижевник (Томас), 7) неупотребљива роба, 8) поставка, 9) град у Истри, 12) недовољна писменост, 15) на индискретан начин, 17) река у СССР, 18) тениски израз, 20) црнило за писање, тинта, 21) име јунака из I српског устанка (Рајић), 22) највећа река у Француској, 23) разред, 25) одећа балетских играча, 26) наш књижевник (Славко), 28) лична заменица, 30) коњи, 35) радна соба, 38) река у СССР, 39) песма узвишеног садржаја, 41) припадник једног народа у СФРЈ, 42) мелодија, 43) подједнако, 44) прилог за место, 46) полет, 47) главни град Гане, 49) јапански стонотенисер, 50) највећи део.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) спорт, 6) стаза, н, 11) Обар, 12) тека, н, 14) опсада, 16) оловка, 18) врт, 19) Авала, 21) Иро, 22) ова, 23) регал, 24) чеп, 25) Сава, 27) нар, 28) када, 29) ткати, м, 31) кајак, 32) изрезак, 33) спона, м, 36) сауна, 40) Попа, 41) дно, 43) одан, 44) Ана, 45) свота, 47) опа, 48) сос, 49) моном, 50) Лон, 51) кратер, 53) машина, к, 55) тона, 56) аракс 57) живац, 58) налаз.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" Живорад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурџихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: годишња 220,00 дин, полугодишња 110,00 дин, тромесечна 55,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 440,00 дин, полугодишња 220,00 дин, тромесечна 110,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Фф. 110.—, Шфр. 66.—, Шкр. 108.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/II, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

1. ПРИРОДА ПОЗНАТА И НЕПОЗНАТА — изванредно опремљена књига са 600 илустрација у боји, од којих су многе прави бисери уметничке фотографије, која би се могла назвати илустрованом енциклопедијом природе. Књига је штампана ћирилицом на 480 страна великог формата, богато технички опремљена, у тврдом повезу, с пластифицираним заштитним омотом.

Цијена књиге 400.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 320.— динара

2. ХИЉАДУ ЗАШТО — ХИЉАДУ ЗАТО — богата ризница одговора на многобројна дечија питања. Ова дивна књига неопходна је сваком ученику јер пружа читав низ сазнања о свету који га окружује. То је поучан, забаван и информативни приручник. Књига је писана популарно, на 438 страна, ћирилицом, формата 28.5x20.5 цм. Луксузно је опремљена и богато илустрована, у тврдом повезу, с пластифицираним корицама.

Цена књиге 200.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 160.— динара

7. ВЕЛИКИ ДИЗНИЈЕВ РЕЧНИК — велика књига речи за малу децу, за обданишта и прве часове страних језика. Штампана је на: српскохрватском, хрватско-српском, руском и енглеском језику. Формат књиге 30x20 цм. 121 страна у боји, с пластифицираним корицама у боји.

Цена књиге 100.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 80.— динара

3. ДЕЧЈА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА LAROUSSE — драгоцен приручник сваком ученику. У књизи се могу наћи до сада непознати подаци о историји, природи, човеку, проналасцима, итд. Књига је технички богато опремљена, у тврдом повезу, с пластифицираним корицама и илустрацијама у четворобојној штампи.

Цена књиге 120.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 100.— динара

4. ПРИЧЕ ИЗ НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКЕ БОРБЕ — антологијски преглед кратких прича наших савремених писаца о народноослободилачкој борби. Књига је намењена школској омладини. Ове приче говоре о једном херојском времену, о људима који су чиста срца и обузети светлим идеалима борбе за слободу створили темеље социјалистичког друштва.

Цена књиге 80.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 65.— динара

9. ВЕЛИКА ПАРАДА — ова књига одвешће малишане у бескрајно царство маште где ће уживати у необичним доживљајима и чудноватим згодама својих омиљених јунака. Прикладан слог којим је штампан текст омогућава и најмлађима, који су тек савладали вештину читања, да самостално уживају у причама. Књига је штампана ћирилицом и латиницом у вишебојној техници. Формат 29x30.5 цм.

Цена књиге 70.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 55.— динара

8. СЛИКЕ И РЕЧИ — помозите малишанима да обогате свој речник док се забављају гледајући лепе илустрације. Јер, у безбрижном периоду када почињу да схватају свет око себе, деца од 4 до 6 година потврђују своју личност кроз разговор. Помозите им да нађу праве речи. Књига је штампана ћирилицом и латиницом, у вишебојној техници, великог формата, у тврдом повезу, с пластифицираним корицама.

Цена књиге 60.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 50.— динара

5. ЛАФОНТЕНОВЕ БАСНЕ — књига коју читају све генерације и памте оно што је најлепше, најпоетичније и најхуманије. Изванредне илустрације у боји употпуњују слику о времену и друштву у којем је Лафонтен живео. Свака басна критикује и поучава. Књига је штампана ћирилицом, луксузно је опремљена, у првокласној вишебојној техници, с пластифицираним корицама.

Цена књиге 100.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 80.— динара

6. ПРИЧЕ И ПЕСМЕ ДИЗНИЛЕНДА III КОЛО — серија од шест дивних књига. Свака књига садржи грамофонску плочу на којој причају и певају наши познати глумци и певачи. Комплет садржи следеће књиге: „Аладинова чаробна лампа", „Душко Дугоушко", „Алиса у земљи чуда", „Песме маме гуске", „Вини Пу и ветровит дан", „Синбад морепловац". Књиге се могу купити само у комплету.

Цена комплета 150.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 120 — динара

Издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ", 11000 Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем:
Овим неопозиво наручујем:
ЗА ГОТОВО — књиге под бројевима:

____

за укупну суму од ________ динара, коју ћу платити поштару када ми уручи књиге.

НА ОТПЛАТУ — књиге под бројевима:

____

за укупну суму од ________ динара, коју ћу платити у ________ месечних рата.
Прву рату платићу поштару када ми уручи књиге.
(Непотребно прецртати)

У случају спора признајем надлежност IV општинског суда у Београду.

Купац ______________________________
(Презиме, име и очево име)

Место и поштански број ______________________________

Улица и број ______________________________

Назив и адреса радне организације ______________________________

____

Овера о запослењу за купце на отплату — Купац

________________ ________________
(Жиг и потпис овлашћеног лица) — (Својеручни потпис)

бр. л. карте ________
издате од СУП-а ________

Наруџбеница се оверава само при куповини књига на отплату. Пензионери уместо овере прилажу одрезак последњег чека од пензије. Купци из Београда књиге могу подићи у предузећу сваког радног дана до 15 часова.

СПЕЦИЈАЛНИ ПОПУСТ ПРЕКО ЗАБАВНИКА - САМО ЗА ГОТОВО

ЗА ГОТОВО — Свака књига или комплет књига има свој број. На наруџбеницу упишите бројеве књига које желите да купите. Попуњену наруџбеницу пошаљите на адресу: Издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ", 11000 Београд, Краљевића Марка 9. Књиге ћете платити поштару када их донесе.

НА ОТПЛАТУ — Упишите на наруџбеницу бројеве књиге или комплета које желите да купите и пошаљите Издавачком предузећу „ВУК КАРАЏИЋ", Београд, Краљевића Марка 9. Примају се наруџбине од 60 динара и више. Најмања месечна рата може бити 60 – динара. Прву рату платићете када добијете књиге.

Драги Забавниче,

МОСТ ОД 40.000 ЛУКОВА

Шта је то вијадукт?

Чедо Радовић, Колашин

Мостови који не прелазе преко воде, него преко долина, увала и провалија називају се — вијадукти. Обично по вијадукту иде железничка пруга а понекад и пут. У Кини је пре неколико векова изграђен древни вијадукт преко мочварне долине код Чаохинга. Дуг је 144 километра и има 40.000 лукова. То је још и данас најдужи вијадукт на свету.

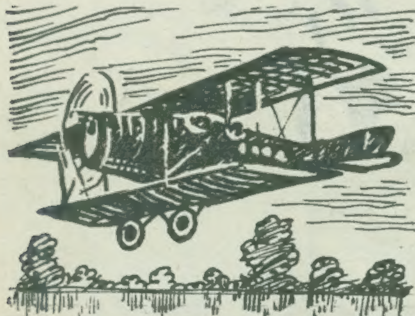
ЛЕТ НАД САВОМ

Хтјела бих да знам који су наши градови први пут добили авионску линију и када.

Неда Рески, Винковци

Прва линија домаћег ваздушног саобраћаја била је Београд — Загреб а отворена је 15. фебруара 1928. године. Авион, који је добио име „Београд", полетео је са земунског аеродрома у 9 часова. После два часа лета, углавном над Савом, која је због лошег времена била најбољи путоказ, први путници (новинари и фото-репортери) слетели су у Загреб.

Авион је био „потез-29" са мотором Лорен-Дитрих од 450 КС и могао је да развија брзину од 175 километара на час и прелети растојање од 500 км. Поред два члана посаде, у одвојеној кабини било је места за пет путника и 250 кг. терета и пртљага.

СТРАХ ОД ОСВЕТЕ

Гледајући неке историјске филмове приметио сам да џелати носе маске (кукуљице). Зашто су се маскирали?

Игор Стијеповић, Београд

Џелати, а понекад и судије, носили су у средњем веку маске из којих су се виделе само очи. Тиме су били обезбеђени од освете. Сличне маске и данас носе припадници терористичке организације Кју-Клукс-Клан у Северној

Америци, који шире расну мржњу против Црнаца и Кинеза не презајући од злостављања и убијања. Маском се штите да их не би препознали и позвали на одговорност.

САМО НА ПУЧИНИ

Интересује ме које је наше острво највише удаљено од обале.

Мустафа Имомовић, Зеница

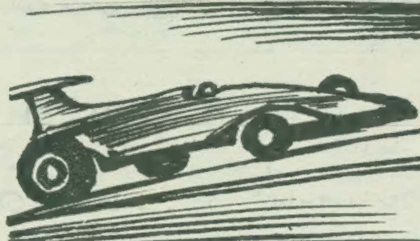
Група од два већа и једанаест мањих острва у Јадранском мору, око 70 км јужно од Виса и готово једнако удаљена од Ластова и италијанске обале, назива се једним именом Палагружа. То је наше најистуреније копно на пучини Јадранског мора. Године 1875. на Палагружи је подигнут светионик и његови чувари с породицама једини су становници ових острва.

НЕНАДМАШНИ »ФЕРАРИ«

Пошто волим аутомобилизам хтео бих да знам колико је пута фирма „Ферари" освојила титулу светског првака.

Александар Станковић, Панчево

Победом Аустријанца Ники Лауде, за управљачем болида 312 Т, у прошлогодишњем светском првенству формуле 1, италијанска фирма „Ферари" освојила је **седму титулу светског првака.** Прву титулу за „Фераријев" тим освојио је 1952. године Алберто Аскари да би исти подвиг поновио и

следеће 1953. године. За екипу „Фераријa" возили су и такви асови као Фанђо, Ф. Хил, Сертис, Петерсон, Ројтеман, Регацони и сада Лауда.

„Ферари" је и у конкуренцији конструктора имао много успеха: чак **дванаест пута** је освојио титулу светског првака.

ЗНАК РАСПОЗНАВАЊА

Интересује ме када су и зашто настали грбови.

Мира Ацев, Охрид

Да би се у борби разликовали од својих противника, ратници из 12. века почели су своје штитове и коњску опрему да означавају разним знацима у боји: пругама, ликовима животиња, цртежом оружја и сл. Од тих знакова постепено су се развили грбови, који су по повратку из рата остајали трајно обележје ратника. Неписмени племићи, витезови, па и владари употребљавали су уместо потписа печат са грбом. Грбове племића наслеђивали су њихови потомци па

су тако настали породични грбови. Они се и данас употребљавају у неким земљама. Грбови су постали и обележје држава.

ПРЕВЕДЕН У ЗАТВОРУ!

Хтела бих да знам кад је изишло прво издање Марксовог „Капитала".

Велинка Алавук, Батајница

Главно дело Карла Маркса и највеће политичко-економско и филозофско дело марксизма — **„Капитал"** састоји се из три тома: I том објављен је 1867, а II и III објављени су у редакцији Енгелса 1885. и 1894. тј. после Марксове смрти.

На српскохрватски језик „Капитал" је превео Моша Пијаде у казненим заводима у Сремској Митровици (I и II том, 1927—30) и Лепоглави (III том, 1931—32). На превођењу тзв. историјских глава I тома радио је Родољуб Чолаковић.

РЕШЕЊЕ ЗАГОНЕТКЕ

КРИЈУМЧАРИ

Искусно инспекторово око приметило је да огрлица на врату пса стоји некако другачије. Наиме, човек је пакетић с дрогом ставио у огрлицу и она је сад била прикопчана на првој копчи, уместо, као што се види на првом цртежу, на другој.

WALT DISNEY
МИКИ

КУДА ЋЕМО, МОМЦИ ?

ЈА БИХ У ЗОО-ЛОШКИ ВРТ...

СТРАШНО ВОЛИМ ДА ПОСМАТРАМ ОНА СМЕШНА СТВОРЕ-ЊА!

ХА! ПОГЛЕДАЈТЕ ШТО СУ МАЈМУНИ КОМИЧНИ!
ЗООЛОШКИ ВРТ
МАЈМУНИ

ХИ! ХИ! ТИ СЕ БАШ НЕ МОЖЕШ ПО-ХВАЛИТИ ЛЕПОТОМ! ХА!

АУУ! КОЛИКА ВРАТИ-НА!

ХО! ХО! КАЖЕМ ЈА ВАМА... ОВДЕ ЈЕ СМЕШНИЈЕ НО У ЦИРКУСУ!
ХИЈЕНЕ

ХА! ХА! ПОГЛЕДАЈТЕ ОВОГ! ИЗГЛЕДА К'О НАРОГУШЕН СТАРАЦ!
БАБУН
Distributed by King Features Syndicate

А ТЕК ОВО! ХА! ОВО ЈЕ НАЈСМЕ-ШНИЈЕ БИЋЕ У ЦЕ-ЛОМ ЗООЛОШКОМ ВРТУ!
КЕ

ШИЉО... ПА ТО СИ ТИ!
ЖВАКЕ

ИЗЛАЗ